

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakrit nad Cerkljem, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšlo zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasedni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/779600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEČAD - Ul. Rastorj 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABIL. POST. GR. 1/50%

DARILA!

HOINKO

HANILNA KNJIZICA SAMO ZA MLAJŠE OD 14 LET!

DARILA!

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

ČETRTEK, 7. DECEMBRA 1995

Mancuso odhaja, strup ostaja

VOJIMIR TAVCAR

Ko je 19. oktobra senat z večino glasov izrekel nezaupnico tedanjemu pravosodnemu ministru Filippu Mancusu, je ravnal v skladu z duhom ustave. In prav sta ravnala premier Lamberto Dini in predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro, ko sta po nezaupnici odvzela ministru mandat.

Tako je včeraj razsodilo ustavno sodišče, ki je zavrnilo priziv bivšega pravosodnega ministra. Ustavni sodniki, kot je pojasnil predsednik Mauro Ferri, so menili, da je vsak minister, kot piše v ustavi, politično odgovoren za svoj resor. Politično odgovornost pa se preverja z zaupnico ali nezaupnico. Res je sicer, da osebna nezaupnica v ustavi ni izrecno predvidena, toda je povsem v duhu in logiki parlamentarnega sistema.

Ustavno sodišče je razvzlozilo tehnični voz, ob katerem so politične sile dolgo merile moči. Reklo pa je tudi, da je vsakega ministra mogoče odstraniti s takim postopkom, ko parlament nima več zaupanja v njegovo delo in njegovo politiko.

Z včerajšnjo razsodbo je bil bivši pravosodni minister Filippo Mancuso poražen in z njim je bil poražen tudi Kartel svobodnin, ki ga je podpiral v politiki spopada z milanskim državnim tožilstvom in s tistimi strukturami italijanskega sodstva, ki so najbolj angažirane v boju proti organiziranemu kriminalu ter razkrivajo njegove povezave s politiko.

Filippo Mancuso, ki je od svojega nastopa trmoglavo vztrajal v svoji politiki kljub večkratnim opozorilom parlamenta, odhaja s politične in sodnijske scene. Pred slovesom pa je pustil še eno zastrupljeno jabolko, ko je pozval premiera Lamberta Dinija, naj objavi to, kar je Mancuso govoril na dveh vladnih sejah, na katerih je sodnike tima »čiste klope« postavljal na zatožni klopi. Zakaj tega noče povedati osebno bivši minister Mancuso? Morda zato, da bi ostala senca sumničenja, če Dini ne bo spregovoril?

Mancuso odhaja, strup pa ostaja. Vprašanje je, kdaj bodo nagniti sadovi prišli na dan, saj preiskava sodnikov iz Brescie o primeru Di Pietro kaže, kakšen je bil zakulisni pritisk na sodnike in kolikšni so bili poskusi, da bi ustavili in pogojevali raziskovanje podkupniške afere. In vse kaže, da se ta zakulisni boj še nadaljuje.

Hitri vlaki bodo vozili tudi v Trst in tja do Madžarske

TRST - Italijanska visokohitrostna železniška mreža bo dosegla tudi Trst, Slovenijo in Madžarsko. To so zagotovili včeraj pooblašeni upravitelj družbe TAV iz sklopa Državnih železnic Ettore Incalza, podpredsednik deželne vlade Cristiano Degano, deželni odbornik za promet Giorgio Mattassi, zupan Riccardo Illy in predsednik Luke Trst Michele

Lacalamita, ki so napovedali, da bodo ustrezni okvirni sporazum z osrednjo vlado podpisali verjetno že februarja ali kvečjemu marca prihodnje leto. Za podaljšanje proge čez Slovenijo in Madžarsko do srednje in vzhodne Evrope bo deželna oblast cimprej navezala stik s slovensko in madžarsko vlado oziroma z njunima železniskima upravama.

ODSTAVITEV JE USTAVNA

Ustavno sodišče zavrnilo priziv ministra Mancusa

RIM - Ustavno sodišče je zavrnilo priziv bivšega ministra Mancusa. Čeprav v ustavi ni izrecno rečeno, ima v parlamentarnem sistemu vsak dom parlamenta pravico, da odstrani ministra, je menilo ustavno sodišče. Zato je ocenilo, da tudi Dinijev in Scalfarov sklep o odstranitvi Mancusa po nezaupnici senata ni v nasprotju s temeljno listino.

Na 3. strani

V ZDA in ZRN odkrili molekule, ki napadejo aidsov virus HIV

RIM - Ameriški virolog Robert Gallo in nemški virolog Reinhard Kurth sta prvič odkrila sestavine, ki neposredno inhibirajo virus HIV. V Baltimori je Gallo odkril tri molekule, ki nastajajo v limfocitih CD8. Uspešne pa so le v prvem obdobju okužbe. Reinhard Kurth pa je v Institutu Paul Ehrlich odkril molekulo interleukin-16, ki prav tako nastaja v limfocitih CD8. Tudi IL-16 preprečuje razmnoževanje virusa HIV v začetni fazi.

Na 3. strani

BRUSELJ / ZASEDANJE MINISTROV ATLANTSKEGA ZAVEZNIŠTVA

Slovenija ponudila tranzit Natovim enotam za Bosno

BRUSELJ - Na včerajšnjem zasedanju zunanjih ministrov v okviru Severnoatlantskega sveta za sodelovanje (NACC) so predstavili delovni načrt zveze Nato za obdobje 1996/97, ki zajema sodelovanje z državami podpisnicami Partnerstva za mir na političnem in varnostnem

področju ter sodelovanje pri vprašanjih z gospodarskega, znanstvenega in informacijskega področja. Precej aktivnosti bo potekalo tudi v Sloveniji, ki je včeraj zvezi Nato ponudila tranzit enot Iforja prek slovenskega ozemlja in zračnega prostora, o čemer pa se bo morala se podrobneje dogovoriti s predstavniki zveze. Zunanji ministri so razpravljali o bližnji mirovni operaciji v Bosni in o prihodnosti zveze Nato ter načrtovanem sirjenju na vzhod, ki mu Rusija še vedno ostro nasprotuje. Zaradi vremenskih razmer pa je prišlo do novih zamud pri nameščanju predhodnice enot Iforja v Bosni, saj v Sarajevu letala ne morejo pristajati zaradi sneženja.

Pogrešano letalo

MOSKVA - Pozno večer je prispela vest, da je na skrajnem vzhodu Rusije izginilo rusko letalo Tupoljev z 88 potniki. Namenjeno je bilo iz Južno-Sahalinskega Habarovsk.

ITALIJA / KARTEL HOČE TAKOJŠEN RAZPUST PARLAMENTA

Berlusconi zavrnil Prodijev predlog o volitvah v maju

Spodletela možnost skupne resolucije o evropskem polletju

RIM - Kartel svobodnin ne sprejema predloga Oljke, da bi do maja odložili predčasne volitve in preprečili vladno krizo v polletju, ko bo Italija vodila Evropsko unijo. Silvio Berlusconi in Gianfranco Fini sta včeraj zvečer po daljšem posvetu s zavezniki zavrnila roko, ki jo je ponudil lider Oljke Romano Prodi. Ocenila sta, da so po odobritvi finančnega

zakona predčasne volitve neizogibne, s tem pa se bolj vznejevoljila KDC.

Razhajanje o datumu volitev je pokopalo tudi možnost dogovora Oljke in Kartela o smernicah za evropsko polletje. Zaostritev je bila hladna prha za premiera Lamberta Dinija, ki je dialog med Kartelom in levo sredino ocenil zelo pozitivno.

Na 2. strani

Avtobus v jezero: najmanj 10 mrtvih in vsaj 35 ranjenih

DUNAJ - Najmanj 10 mrtvih in 35 ranjenih: to je obračun prometne nesreče, ki se je zgodila sredi snežnega meteža včeraj popoldne med Zinkenbachom in St. Gilgenom v vzhodni Avstriji. Nemski dvonadstropni avtobus, s katerim se je okrog 45 potnikov iz Bad Ischla, kjer so si ogledali božični semenj, vračalo v Landshut na Bavarskem, je celno trčil v osebni avto, zapeljal v jezero Wolfgangsee in se potopil. Voznik avta je mrtev, sofer avtobusa pa se je resil.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Na Deželi o proračunu

V deželnem svetu je stekla politična razprava o proračunu in o finančnem zakonu za leto 1996.

Stran 5

Tržaška pomoč Sarajevu

V projektu o ponovni vzpostavitvi »normalne« mreže psihiatrične oskrbe so soudeleženi tudi tržaški psihiatri, »dedici« sole Franca Basaglie.

Stran 6

Nagrada učenkam trebenske šole

Stiri učenke trebenske osnovne šole Pinka Tomazica so prejele drugo nagrado na literarnem natečaju knjižnice Loser.

Stran 7

Jubilej Godalnega kvarteta GM

Skupina tržaške Glasbene matice nastopa - v različnih sestavih - že deset let.

Stran 12

Močna okrepitev lire

Splet ugodnih okoliscin z razmeroma krepkim dolarjem je liri včeraj pomagal k vidni okrepitvi do vseh glavnih bankovcev, vključno z marko, ki je izgubila 10 lir.

Stran 14

Papi Sport

SEDAJ TUDI V BAZOVICI

Ul. Kosovel 19 (na cesti proti Opčinam)
Tel. 040/226913

športna konfekcija, snow-board,
kotalke, plavanje, fitness,
športna obutev, prosti čas.

NAJUGODNEJŠE CENE!

POLITIKA / POLEMIKA O PREDČASNIH VOLITVAH

Kartel ostro zavrnil roko, ki mu jo je ponudil Romano Prodi

Berlusconi in Fini hočeta takoj na volišča, KDC pa je neodločen

RIM - Oljka je predlagala, da bi odložili predčasne politične volitve vsaj do maja in tako jamčili kontinuiteto v polletju, ko bo Italija krmari Evropsko unijo. Toda odgovor Kartela svoboscin je bil negativen. In istocasno se je izjavila tudi možnost, da bi Kartel in leva sredina izoblikovali skupno resolucijo o smernicah za evropsko polletje. Koaliciji sta si spet narazen in vse kaže, da so volitve skoraj neizogibne.

Romano Prodi in Walter Veltroni sta včeraj sklicala voditelje vseh komponent Oljke, da bi se dogovorili o programu in bi se obenem pomenili tudi o skorajšnjih volitvah. Komponente so osvojile torkov Prodijev predlog, da bi odložili volitve vsaj do maja. Na ta način bi odložili volitve za šest mesecev in omogočili sedanji italijanski vladi, da krmari državo in tudi Evropsko unijo do konca evropskega polletja. »Nas predlog bi omogočil, da država premosti evropsko polletje brez vladnih kriz,« je povedal Prodi in dodal, da pričakuje uradni odgovor Kartela. Skupno z Veltronijem je povedal, da v primeru negativnega odgovora Silvia Berlusconi in njegovih zaveznikov ni druge rešitve kot predčasne volitve. S tako usmeritvijo je soglasal tudi tajnik DSL Massimo D'Alema, medtem ko bi se predstavniki manjših komponent zadovoljili tudi s pozitivnim odgovorom dela Kartela.

Premier Lamberto Dini je iz Firenc, kjer se je srečal z britanskim kolegom Johnom Majorjem, sporočil, da ocenjuje poskuse dogo-

varjanja kot pozitiven premik, ki bi lahko zagotovil kontinuiteto vodstva v evropskem polletju.

Toda Kartel svoboscin je predlog zavrnil. Na srečanju, ki se ga nista udeležila tajnik in predsednik Krščanskega demokratskega centra, je Kartel sklenil, da zavrne predlog Oljke. »Dini mora odstopiti takoj po odobritvi finančnega zakona, kot se je obvezal v parlamentu,« je dejal predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, ki je ocenil kot nesprejemljiv predlog Oljke. »Takoj po odstopu moramo na volitve,« je podčrtal Fini. Z njim je povsem soglasal Berlusconi, ki je dodal, da postaja »nategovanje vrvi o datumu volitev že groteskno«. Tudi zanj so takojšnje predčasne volitve edina rešitev. Tudi tajnik CDU Rocco Buttiglione je ocenil, da predlog Oljke ni sprejemljiv. Kljub temu pa se ni opredelil za takojšnje volitve, ampak si je zaželel jasnega vsebinskega dogovora med Oljko in Kartelom, ki bi zagotovil večjo avtoriteto vladi. Krščanski demokratski center pa z odgovorom se čaka. »Nočemo dan za dnem odgovarjati na vprašanje o volitvah, vzeli si bomo čas za premislek,« je dejal Francesco D'Onofrio, ki je edini sodeloval na srečanju in ki je po poročanju očitno odločen, da se ne bo razvil v parlamentu po Dinijem odstopu.

»Stališče Kartela se ni jasno, saj niso soglasni,« je zvečer komentiral Prodi. Predčasne volitve so verjetne, za dokončen odgovor pa bo treba počakati na razpravo, ki se bo razvila v parlamentu po Dinijem odstopu.

Romano Prodi (levo) in Silvio Berlusconi (telefon AP)

Spor o volitvah pokopal možnost skupne resolucije

RIM - Spor o vprašanju predčasnih volitev je pokopal tudi morebitno skupno resolucijo o smernicah dela v evropskem polletju. V torek je kazalo, da je dogovor pred durmi, saj je imelo pomisleke o skupnem dokumentu samo Nacionalno zavezništvo. Včeraj dopoldne so dosegli celo tehnični dogovor na osnovi besedila, ki ga je izoblikoval »zunanj minister« DSL Piero Fassino, včeraj popoldne pa se je možnost dogovora izjalovila.

Dogovora se je, kot kaže, zbal Kartel svoboscin. Berlusconi in Fini sta očitno ocenila, da bi zbliževanje z Oljko o smernicah za evropsko polletje lahko sprostito nove napetosti v Oljki. Zato sta zavrnila možnost dogovora, ki je bil dejansko že sklenjen. Tudi zaradi tega je Krščanski

demokratski center, ki je pokazal največjo odprtost za dogovarjanje z levo sredino, sklenil, da ohrani svoj predlog resolucije. »Pripravljeni smo, da sprejmemo morebitne popravke zaveznikov,« je povedal tajnik KDC Pierferdinando Casini, »toda ogrožje stališča Kartela mora biti naš predlog.«

Leva sredina je bila razočarana zaradi odklonilnega stališča Kartela. »Mi smo pristopili k pogajanju z evropskim duhom, medtem ko nam oni niso hoteli povedati niti razloga, zaradi katerega se umikajo,« je dejal Fassino. Za dokončen razplet bo treba počakati na današnje glasovanje. Toda vse kaže, da tudi o evropskih smernicah koaliciji ne bosta sposobni najti niti v zadnjem trenutku skupnega jezika.

PRODI PREDSTAVIL TEZE OLJKE

»Vladni program za izhod iz krize in vstop v Evropo«

88 tez Oljke bo zdaj predmet najširših posvetovanj

RIM - »Program za moderno in pravično Italijo«: to je skupni naslov 88 tez, ki jih je včeraj voditelj Oljke Romano Prodi orisal svojim levosredinskim zaveznikom. Teze obravnavajo najrazličnejše sektorje, od institucionalnih reform do pravo-

darstva do zaščite narave, od evropske politike do reforme solstva. »Naše teze,« je dejal Romano Prodi na tiskovni konferenci po srečanju s predstavniki levosredinskih sil, »niso osnutek volilnega programa, pač pa so osnova našega vladnega programa«, cilj Oljke pa je »izhod iz krize in vstop v Evropo.« Vseh 88 tez bo zdaj predmet razprav v skupščinah Oljke, nato pa na programski konvenciji, ki bo na sporedu januarja.

»Vladni program,« je se dejal Prodi, »ne prodaja utvar ali sanj, ampak predlaga možne in med sabo kompatibilne akcije, kajti italijanska družba ni več pripravljena zaupati demagogiji desnice in pouličnim prodajalcem izobilja.«

Na tiskovni konferenci, ki se je udeležil tudi Walter Veltroni, je Prodi v odgovor na vprašanja novinarjev priznal, da je najbolj sporna točka programa zadevala prav vprašanje izvolitve predsednika vlade in da je predlagana rešitev poskus sinteze med različnimi stališči, ki jih ni bilo mogoče popolnoma uskladiti. V težah

Oljke je namreč rečeno, da premier sicer ne bo neposredno izvoljen, vendar bo moralo ime kandidata za premiera biti natisnjeno na glasovnici skupaj z imenom kandidata v posameznem enomandatnem okrožju. Premier bo moral tudi imeti podporo parlamenta, zamenjava vladne večine pa bo možna le preko novih volitev. Predsednik republike bo imel prvenstveno vlogo garanta, teze pa vsebujejo predlog, da bi ga volili direktno. Prodi je tudi poudaril pomen tržnega gospodarstva, ki pa mora imeti jasna in prozorna pravila. Država bo v tem pogledu imela vlogo razsodnika, ki ne posega direktno, pač pa zagotovi spoštovanje pravi.

88 tez je razdeljenih na devet velikih poglavij, od katerih prvo obravnava problem novega ustroja države oziroma prehoda k novi republiki na osnovi referendumskih izidov. Oljka med drugim predlaga spremembo senata v zbornico dežel, v kateri naj bi sedeli predstavniki deželnih stvarnosti, ki bi pa ohranili tudi svoje krajevne funkcije. Druga poglavja zadevajo vprašanja sodstva (Oljka poudarja, da morajo javni tožilci ostati sestavni del sodstva), zunanjo politiko s posebnim poudarkom na Evropi, pravila, zelo obširno in natančno pa je tudi poglavje o davčni politiki in o tem, kako zatrei davčno utajo.

FIRENCE / KDAJ IN KAKO V MONETARNO UNIJO

Soglasje Dini-Major

FIRENCE - Leta 1999 bi se morala začeti tretja faza izgradnje Evropske gospodarske in monetarne unije. Ker pa v skupini držav, ki bodo uvedle skupno denarno enoto, ne bodo že od samega začetka vse članice EU, se zastavlja vprašanje, kaksnemu riziku bodo morebiti izpostavljene »zamudnice«. Zaradi tega sta na včerajšnjem vrhu v Firencah predsednik italijanske vlade Lamberto Dini in britanski premier John Major soglasno zahtevala speljavo ustrezne studije.

»Ne gre za to, da se uresničitev monetarne unije upočasnijo ali pospešijo, temveč za to, da se pri tem uporabijo pravilne metode,« je poudaril Major, »kajti biti bomo morali gotovi, da se Evropa v cellem zaveda posledic, ki jih bo imela odločitev manjšine na večino članic.«

Po dvostranskem sestanku, ki so se ga udeležili se zunanja ministra Agnellijs in Rifkin ter notranja ministra Corcione in Portillo, je Dini povedal novinarjem, da je na problem opozoril že ob svedbrskem zasedanju Evropskega sveta v Majorci in da bosta z Majorjem to storila tudi na prihodnjem sestanku ES v Madridu in se na medvladni konferenci, ki bi morala biti v Turinu spomladi 1996.

Državnika sta obravnavala tudi mirovni sporazum o Bosni in obnovo ondodnih območij.

Dini in Major sta se v Firencah dala slikati pred Michelangelovim Davidom

BIVŠI ESESOVSKI OFICIR OBTOŽEN POKOLA PRI ARDEATINSKIH JAMAH

Priebke: danes odločitev o procesu

Vojaško sodišče bo sklepalo o formalnem odprtju sodnega postopka

RIM - Pred rimskim vojaškim sodiščem za predhodne preiskave se bo danes odigralo pomembno poglavje prigode, katere protagonist je Erich Priebke, bivši esesovski oficir, ki je obtožen, da je bil med glavnimi krivci za pokol v Ardeatinskih jamah, kjer so nacisti pobili 335 oseb. Sodišče bo moralo namreč odločiti, ali naj se formalno sproži proces, ki bi utegnil biti eden zadnjih velikih procesov zaradi zločinov proti clovestvu, ki so jih pred pol stoletja zakrivali nacisti in njihovi pomagači.

Kot je pred kratkim izjavil rabin Marvin Hier z newyorškega Centra Simon Wiesenthal, bodo danes »oči sveta uperjene v Italijo«. Njegova napoved se že uresničuje, saj bo današnji preliminarni obravnavi sledilo na desetine novinarjev z vsega sveta, medtem ko bo na stotine ljudi, med njimi tudi potomci žrtv, pred palaco na Ul. delle Milizie, kjer ima svoj sedež vojaško sodišče, čakalo na razsodbo.

Sorodniki žrtv pa bodo prisotni tudi v sodni dvorani v pričakovanju, da bo sodišče uslišalo njihovi zahtevi, da bi se

udeležili procesa kot prizadete stranke. Enako zahtevo so postavile tudi Zveza židovskih skupnosti v Italiji ter rimska Občina in Pokrajina. Vojaški kazenski zakonik za zdaj ne predvideva te možnosti, zadnjo besedo o tem vprašanju pa bo vsekakor imelo samo sodišče.

»Proces proti Priebkeju bo izrednega pomena,« je dejal prej omenjeni rabin Hier, »ne samo, ker je bil esesovski oficir v Italiji, ampak tudi ker je v Berlinu sodeloval z Eichmannom pri snovanju »končne rešitve« za židovski problem.« Glede Priebkejeve vloge zagovarjata seveda obtožba in obramba povsem nasprotujoči si tezi. Po obtožnici je bil Priebke krvoločni zločinec, ki se ni samo udeležil zverinskega pokola v Ardeatinskih jamah, ampak je bil tudi eden od najozjih Kapplerjevih sodelavcev ter je tudi sam sodeloval pri »zasliševanjih«, kot je eden od preživelih iz zaporov v Ul. Tasso, Arrigo Paladini, povedal sodnikom. Obramba, ki jo sestavljajo odvetniki Pedro Bianchi, Enrico Baccino in Andreas Schultz, pa trdi, da je bil Priebke

samo neznan član v nacističnem kolesju in da kot oficir ni imel nobene možnosti, da bi ne ubogal ukazom nadrejenih.

Pac pa se obramba boji »demonstrativne razsodbe« pod vplivom »protifasistično usmerjenega javnega mnenja,« kot je dejal včeraj argentinski odvetnik Pedro Bianchi ob svojem prihodu v Rim, da bi sodeloval z drugima dvema Priebkejevima odvetnikoma. Bianchi je zjutraj obiskal svojega varovanca v zaporu v trdnjavi Boccea, kjer je Priebke zaprt od 21. novembra. Odvetnik je novinarjem povedal, da je zdravstveno stanje bivšega esesovskega oficirja zadovoljivo, medtem ko je psihološko zelo potr. »Ne more razumeti,« je dejal Bianchi, »da hočejo oficirju soditi zaradi tega, ker je izvrševal ukaze.«

Bianchiju je Priebke tudi povedal, da v zaporu z njim ravna v ljudo in spostljivo, da ima na razpolago dve sobi s kopalnico in da je pod stalnim zdravniškim nadzorom zaradi problemov s srcem. Odkar je v Italiji, je vzljubil »cappuccino«, ki ga z užitkom spi vsako jutro.

DANES
V OSPREDJU

Epohalno odkritje ameriških in nemških znanstvenikov

RIM - Vest, da sta dve znanstveno raziskovalni skupini odkrili faktorje, ki uničujejo virus aidsa, je včeraj presenetila znanstvene kroge, za milijone okuženih pa je to prva pozitivnejša vest zadnjega desetletja. Odkritje prihaja namreč iz dveh uglednih laboratorijev, in sicer: iz laboratorija za virologijo marylandske univerze v Baltimori, ki ga vodi Robert Gallo, in z Instituta Paul Erlich v nemškem Langnu, ki ga vodi nemski virolog Reinhart Kurth. Oba znanstvenika, ameriški in nemški, sta priznani osebnosti v raziskavah o aidsu, njuni deli pa bosta loceno objavili ugledni reviji Science in Nature.

Robert Gallo je včeraj povedal, da se jim je dobesedno nasmehnila sreča, tako da so v treh »nedolžnih in nesumljivih« molekulah prepoznali naravnega sovražnika aidsovih virusov. Znanstveniki že dalj časa poznajo sestavine, ki pospešujejo razmnoževanje virusa HIV, prav tako sestavine, ki vplivajo na pospeševalnike, težave pa nastajajo pri sestavinah, ki neposredno napadajo virus aidsa. V njegovem laboratoriju so torej prvič odkrili sestavine, ki neposredno inhibirajo virus in to po vsej verjetnosti celo fiziološko. Te v Baltimori odkrite sestavine so molekule Rantes, Mip 1 alfa in Mit 1 beta, ki spadajo v isto družino tako imenovanih kemiokin (citokin). Sele pred nekaj leti so odkrili njihovo vlogo v vnetjih, nihče pa ni niti posumil v njihove protiviralne sposobnosti, tako da so bile res »nedolžne in nesumljive«. Te molekule nastajajo v limfocitih CD8, ki se nahajajo v našem limfnem sistemu in so neke vrste va-

rovalne snovi proti bakterijskimstrupinam. Obnašajo se kot magneti, ki k vnetjem privlačijo limfocite in monocite. Sedaj pa so po Gallovih trditvah laboratorijsko dokazali tudi njihove protivirozne značilnosti. Te tri molekule so namreč zavirale bohotenje virusov HIV 1, HIV 2 in SIV1. Iz prvih Gallovih ugotovitev je razvidno, da so te molekule uspešne le v prvem obdobju okužbe, kasneje pa niso več kos svoji nalogi.

Gallo je prepričan, da so torej odkrili tisti faktor limfocitov CD8, o katerem je že pred devetimi leti govoril kalifornijski raziskovalec Jay Levy. Levyjevo hipotezo so do sedaj zaman poskusali dokazati, ker niso odkrili snovi, ki bi jo potrjevala.

Kot rečeno, je včerajsja vest presenetila znanstvene kroge, ki so kot običajno skrajno previdni v praktičnih ocenah odkritja Gallove znanstvene ekipe. Eden od

Gallovih sodelavcev, Italijan Paolo Lusso, je včeraj povedal, da njihovo odkritje odpira novo pot, ki bi lahko omogočila, da bi nadzorovali razmnoževanje virusa HIV. Seveda bo treba počakati se nekaj let, da bodo te kemiokine testirali na živih organizmih in nato na človeku. Na uspešno zdravlilo proti aidsu bo torej treba počakati se nekaj let. Po njegovem pa se sedaj odpira novo poglavje v boju proti aidsu.

Italijanski imunolog Fernando Aiuti, ki je eden od najbolj vnetih borcev proti aidsu, je včeraj navajal, da bodo potrebovali vsaj tri leta preden bodo ugotovili, kakšne stranke učinke povzročajo te molekule v človeškem organizmu. Podobne ocene so dajali tudi drugi italijanski znanstveniki, ki svarijo pred preuranjenim optimizmom, a priznavajo, da je Gallo odprl pomembno pot pri razumevanju

mehanizmov, ki od prvotne okužbe pripeljejo do smrti zaradi aidsa.

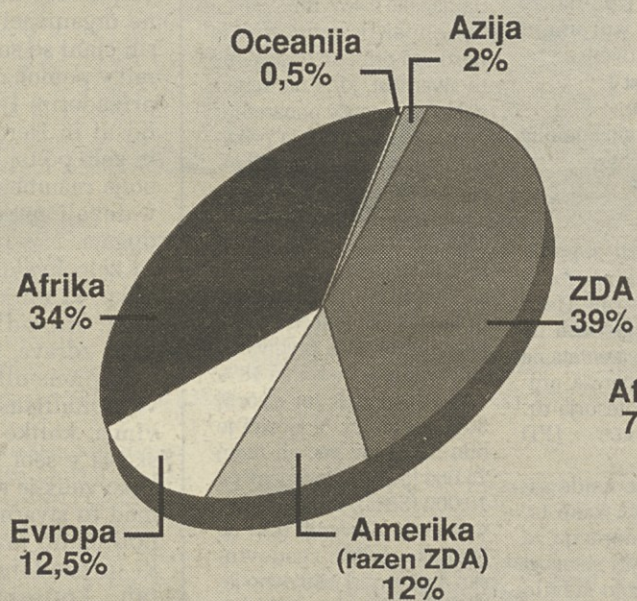
Za razliko od Gallovega odkritja so podatki o odkritju Rainharda Kurtha bolj skopi, a iz skromnih podatkov nemške agencije DPA je razvidno, da Kurthovo odkritje ni v nasprotju z Gallovim, saj ga v neki meri celo dopolnjuje. Nemski virolog je za izhodišče vzel ugotovitev, da za razliko od drugih opic neka posebna opicija vrsta ne

zbolijo zaradi aidsa kljub okužbi z virusom SIV1 (neke vrste opicji HIV). Pri teh opicah so ugotovili prisotnost beljakovinske molekule interleukin-16 (IL-16), ki podobno kot »Gallove« kemiokine nastaja v limfocitih CD8. Tudi IL-16 preprečuje razmnoževanje virusa HIV. Zakaj, niso se pojasnili. Domnevajo, da pri virusu HIV blokira receptor, ki napade limfocit CD4. Tudi Kurthovo odkritje je dokazano v epruveti, tako da bo treba na konkretne rezultate pri laboratorijskih poskusnih kuncih in pri človeku počakati se nekaj let.

Vsekakor pa so vsi prepričani, da sta obe raziskavi vsaj nekoliko dvignili zastor nad pojavom tistih okuženih z virusom HIV, ki kljub svoji seropozitivnosti tudi deset in petnajst let po okužbi ne kažejo znakov aidsa. Njihov imunološki sistem se optimalno postavlja po robu virusu, tako da je stevilo z virusom okuženih celic (limfociti CD4) povsem normalno. Prav ta pojav je studiral American Jay Levy, tako da je večina znanstvenikov prepričanih, da bi morali prav pri tako imenovanih »long-survivors« poiskati ključ za uspešni boj proti aidsu. Pri teh okuženih, ki ne zbolijo, so ugotovili prisotnost ogromnega števila protiteles, kar ni značilno za bolnike, pri katerih se seropozitivnost spremeni v aids. Znanstveniki ne izključujejo, da proizvodnja teh protiteles omogočajo genetske značilnosti teh ljudi, ki so skoraj imuni za aids. Kot rečeno, naj bi prv pri teh »zdravih« seropozitivnih poiskali pravi ključ, Gallo in Kurth sta sedaj našla kar stiri take ključe, bržkone pa so se drugi.

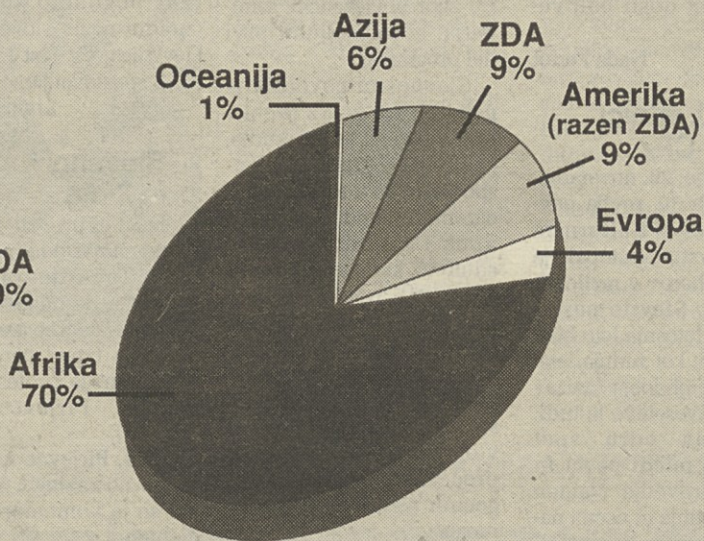
AIDS

Število primerov aidsa pri odraslih in otrocih (od začetka osemdesetih let do konca I. 1994)

Uradno: 1.025.073

VIR: program AIDS pri MOZ

Ocena: več kot 4.500.000

AP

USTAVNO SODIŠČE / ZAVRNJEN PRIZIV BIVŠEGA PRAVOSODNEGA MINISTRA

Odstavitev Mancusa ni protiustavna

Sodišče je ocenilo, da je osebna nezaupnica v logiki parlamentarnega sistema - Zadnji ministrov opomin

RIM - Nezaupnica, ki jo je senat izglasoval pravosodnemu ministru Filippu Mancusu 19. oktobra, je bila upravičena. In prav tako je bil v skladu z ustavo sklep premiera Lamberta Dinija in predsednika republike Oscarja Luigija Scalfara, ki sta na osnovi nezaupnice Mancusu odvzela ministrski mandat.

Tako je včeraj po osemurnem posvetu sklenilo ustavno sodišče in napisalo besedo konec pod sporno poglavje dela pravosodnega ministra Mancusa, ki je s svojimi napadi na milansko državno tožilstvo izzval veliko polemik v parlamentu in v družbi. Ustavno sodišče je v bistvu potrdilo pravilnost razmišljanja tistih, ki so menili, da je tudi osebna nezaupnica ministru možna in v skladu s temeljno italijansko listino.

Utemeljitev sklepa ustavnega sodišča bo objavljena čez nekaj tednov. Glavne smernice pa je nakazal že včeraj predsednik Mauro Ferri med kratko novinarsko konferenco, med katero je seznanil javnost s sklepom

ustavnih sodnikov. Ferri je dejal, da ustava sicer ne predvideva izrecno osebne nezaupnice posameznemu ministru, toda na osnovi 92., 94. in 95. člena, ki obravnavajo to vprašanje, je v logiki parlamentarne vlade dejstvo, da ima vsak od dveh domov parlamenta (ali oba skupaj) možnost zahtevati odstop ministra. »In če minister ne odstopi, ko mu parlament ni potrdil zaupanja, je jasno, da sta za njegovo odstranitev dolžna poskrbeti predsednik vlade in predsednik republike.

Ustavni sodniki so zavrnili tezo ministra Mancusa, da je osebna nezaupnica protiustavna, ker je ustava izrecno ne predvideva. »Če bi ta teza veljala,« je povedal Ferri, »potem bi ministra lahko odstranili samo, če sam odstopi ali odstopi vsa vlada.« Dejal je, da je po 95. členu ustave vsak minister član vlade, ki je kolegijsko telo, obenem pa tudi odgovoren za svoj resor. »Očitno gre v tem primeru za politično, odgovornost,« je pojasnil Ferri, »toda vsaka odgovornost mora na preverjanje. Politično

odgovornost se preverja z zaupnico ali nezaupnico.«

Predsednik ustavnega sodišča ni hotel povedati, ali so se sodniki soglasno opredelili za to tezo ali pa so bila mnenja deljena. Povedal je le, da je ustavno sodišče ocenilo Mancusov priziv kot umesten, ker mu je hotelo na to vprašanje jasno odgovoriti.

Ob razsodbi ustavnega sodišča so se politične sile razdvojile kot v času, ko so progresisti zahtevali odstop pravosodnega ministra. »Sklep ustavnih sodnikov potrjuje, da smo izbrali pravilno pot, ki je bila povsem v skladu s temeljno državno listino,« je dejal predsednik progresističnih senatorjev Cesare Salvi. In tudi premier Lamberto Dini je poudaril, da je »zelo zadovoljen, ker je bila priznana pravilnost ukrepov predsedstva vlade in predsedstva republike.« Povsem nasprotnega mnenja pa je bila ocena predsednika senatorjev NZ Giulia Maceratinija, saj je po njegovem mnenju s to razsodbo ustavno sodišče osibilo vlado, ker »odslej kolegijskost vladnega

odločanja ne bo več scitila ministrov, ki bodo tako izpostavljeni nevarnosti izsiljevanja parlamentarcev.

Kaj pa trmoglavu Filippu Mancusu? Bivši pravosodni minister je sicer izjavil, da »spostujem ta sklep kot bi spostoval tudi morebitno razsodbo v mojo korist«. Ni pa mogel iz lastne kože in je tako predsedniku republike kot predsedniku vlade naslovil dvoumni opomin. »Scalfara bi rad prosil, da bi se srečala na stiri oci, ko on ne bo več sef države in če bom tedaj se živ. Predsednika vlade Dinija pa bi prosil, kot sem že zahteval, ko sem zapustil vlado, naj javno pove razloge, zaradi katerih je proglasil za tajne obtožbe, ki sem jih povedal na sejah vlade 4. in 17. julija. Dini naj pove, kateri je bil predmet mojih obtožb. Sam o tem ne bom spregovoril, toda oni lahko to storijo, ker je z razsodbo ustavnega sodišča moj primer rešen.«

Mancuso se umika s političnega odra, pustil pa je zastrupljeno jabolko polemik.

Bivši pravosodni ministar Filippo Mancuso je bil poražen na ustavnem sodišču

P I S M A U R E D N I Š T V U

Se o šoli
in zasedbah

Z velikim zanimanjem sem prebrala vse komentarje dijakov različnih sol v zvezi z zasedbo in v vseh zaznala predvsem stisko in seveda tudi mladostno željo po spreminjanju dejanskega stanja. Seveda sem se najdlje ustavila ob prispevku Matije Jogana, ki spodbija bolj ali manj uspešno moja stališča.

Prav odločno pa mu moram oporekati v vrednotenju pomena Glasbene matice. Lestvice pomembnosti so zelo tvegana zadeva. Naj mi dijak oprusti, če bom spet rekla, da je to že stara in oguljena praksa. Ko so po tej vojni obnovljali slovenske sole pri nas, se je veljavni italijanski funkcionar izrazil, da so imeli Slovenci vedno za sebi primerni soli le učiteljice in semenišče in torej drugih ne potrebujejo. Drugi (Slovenci) so spet rekli, da zahtevamo popolnoma samostojne sole in jih ne maramo sprejeti od zaveznikov. No, prevladala je zdrava pamet in dobili smo sole, ki delujejo kot živi organizmi vsa ta leta. Na Koroskem so zavezniske sole odklonili in posledice so vidne še danes.

Sprejemam kritiko na račun poučevanja, a si dovoljujem trditi, da si dijaki le ne morejo lastiti pravice, da bi osporavali umestnost učenja (po lastni presoji) bolj ali manj pomembnih literarnih in zgodovinskih podatkov. Iz lastne prakse vem, koliko truda je treba vlagati v poučevanje, koliko znanja, skromnosti in spoštovanja do mladega človeka. Najlepše pa profesor uči v razredu, v katerem najde odziv in v katerem mu uspe vzpostaviti dopolnjevalni dialog z dijaki. Prepričana sem, da prekinjanje pouka, in to v odbodbu, ki je za delo v razredu najbolj plodno, ni v korist prav kvalitete pouka.

Precej skeptična sem tudi glede vedozelnosti dijakov, ki se npr. tako smelo odpovedujejo veroučnim uram in raje zapravljajo svoj dragoceni čas z igranjem na karte. Tudi

na različnih srečanjih in predavanjih zunaj sole, ki jih je pri nas mnogo, skoraj ni dijakov, ki bi lahko prav tam tudi dobili marsikatero prepotrebno informacijo in spodbudo.

Prav zelo razumem željo po sodelovanju naših dijakov z italijanskimi. Mislim, da si za to sodelovanje prizadevajo dijaki že dolgo let. Meni se je tako ljubo spominjati sol, leta 1989/90, ko so v uspešno akcijo vstopili dijaki 5.a razreda in je bil zastopnik dijakov v Zavodskem svetu Aljosa Race. Vzpostavljena so bila srečanja z različnimi italijanskimi solami, ki so se krepili tudi kasneje ob nekaterih projektih, ob tekmovanjih na DOSPIH ter na glasbenih gledaliških nastopih.

V to pot dosti bolj verujem.

Nada Pertot

Ob 30. letnici
revije CPZ

V nedeljo, 26. novembra, je potekala 30. revija pevskih zborov in Kulturnem domu v Trstu. Nastopalo je šestnajst zborov v različnih zasedbah. Stevilo nastopajočih je letošnje leto bistveno večje, kot zadnja leta. Kaže, da je obdobje »krize« mimo. Razveseljivo je tudi, da se na odru spet pojavljajo mladi pevci in mladi zborovodje. Namen mojega pisanja ni ocena nastopajočih, ampak ocena tistih, ki to revijo organizirajo, to je Zveze cerkvenih pevskih zborov.

Na programskem lističu je na zadnji strani slavospev organizatorjem, ki trdijo, da so vsa ta trideseta leta delali prizadeto in predano, skratka, da vsega tega ne bi bilo, če ne bi bilo njihovega garaškega dela. Vsi, ki malo bolj od blizu poznamo delo oz. delovanje društev in v sklopu njih tudi delo zborov, lahko mirno trdimo, da bi se lahko odvijale revije in podobne organizacije nastopov tudi brez Zveze. Ni lepo, da se nekdo kiti z delom drugih.

Ce ne bi bilo posameznikov, entuzijastov v društvih, ce ne bi bilo zborovodij, ki so jih podpirala in

jim stala ob strani društva, ne Zveza, potem tudi takih nastopov ne bi bilo. Društva so zalagala vsa ta delovanja iz lastnih sredstev. Ob tem se lahko samo vprašamo, kam so šla sredstva, ki jih je dobivala in jih se dobiva Zveza? Zbori so sele zadnji dve leti dobivali skromen prispevek za delovanje. Zborovodje pa dobijo od Zveze enkrat na leto in to ravno ob reviji zborov v Trstu prispevek, ki ga ne bom omenjal, ker me je sram.

Res je, da Zveza organizira vsako leto nekajdnevno izpopolnjevanje pevcev in zborovodij v obliki seminarja. Vsi, ki smo se že udeležili takovrstnega izpopolnjevanja vemo, kaj in kako se tam dela. Sicer je pa to najbolj nazorno prikazal zbor udeležencev seminarja, ki je zaključil prvi del programa.

Slavoslovni govornik je nakazal, kje je srž problema. V Zvezi sedijo ljudje, častiljive gospe in gošpodje, ki so v mladih letih ogromno naredili za kulturo na Trzaskem. Narobe je edino to, ker v svoj krog niso pustili nobene mlade pomoči. Med sabo imamo ogromno mladih, sposobnih in solanih kadrov, ki niso imeli nobene možnosti, da bi se lahko uveljavili v okviru Zveze, zato so šli proč. Živeti v senci »mogotnih vseznalcev« res ni mogoče.

Drugi problem so duhovniki, ki so tudi vključeni v Zvezo. Včasih so bili duhovniki nosilci kulture. Lepo jih je bilo videti med nastopajočimi. Sedaj so se umaknili in v miru uživajo v svojem »gospodstvu«. Bog ne daj, da bi jih kdo v tem zmotil!

Dandanes na veliko tarnamo, da ni mladih. Ni res! Mladi so, samo z njimi je treba delati, jim nuditi priliko, da se lahko uveljavijo. V njih je treba vlagati in jim zaupati, kajti le tako si lahko obetamo, da bomo se naprej uspešno delovali in preživeli kot kulturni narod. Prej ko bodo v Zvezi prisli do taksnega spoznanja - prej se nam obetajo lepši časi.

A.S., Ricmanje

Radio Trst A,
Radiotelevizija
TS1!

Preldagam, da se cimpred prej preimenuje deželno slovensko televizijo v TV Trst 1, da bo tudi uradno vsem znana vloga in namen "dezelne" medijske postaje, ki ob vsaki priložnosti povsem sproščeno in dosledno potrjuje svoje "odprto, široko in ne-trzaskocentrično" obravnavanje manjšinske problematike. Spostovani uredniki in vsi odgovorni za oddaje televizijske deželne postaje, ali ni že dovolj pomenljivo dejstvo, da so v glavnem vsi novinarji, napovedovalke, pomožne osebe, itd. Trzascani? Je morda potrebno potrjevati to značilnost pri samem programiranju, kot jasno izhaja tudi ob začetku novega niza oddaj, ki jih seveda vodi trzaski zunanji sodelavec, na katerih se obravnavajo razni aspekti manjšinskega utripa s sodelovanjem trzaskih gostov, z intervjuji znanih trzaskih italijanskih osebnosti in vse to s pomočjo pristnega slovenskega trzaskega dekleta, ki je bilo izbrano na izboru številnih seveda trzaskih mladenk (kot je podrobno poročal Primorski dnevnik).

nik). Če sledimo taki logiki, ni sosedici, postane tudi povsem razumljivo in opravičljivo, da se ta niz oddaj napove kar na trzaski strani P.D. (dne 18. nov. 95 in 2 dec. 95) kot, da sploh ne bi zeleli imeti deželne razseznosti in ne bi bile oddaje namenjene celotnemu manjšinskemu prostoru!

Verjamem sicer, da vse to ni v slabi veri, vendar Vase naravno nagnjenje in Vasa forma mentis žal vse premalo upoštevata izven-trzasko okolje. Potreben bo torej določen napor, da se preboli ta zelo razširjen virus, za kar Vam svetujem, da cimpred pripravite oddajo na to temo z naslovom: "Trzaskocentriem, ali je to zares huda bolezen?"

V alternativni pa naj se kar pogumno spremeni uradni naziv slovenske televizije v TV Trst 1!

S spoštovanjem

Livio Semolic

Slovenci
in Židje

Izrabim priložnost postaviti na naš oder pretresljivega Taborijevega Mein Kampfa, da odgovorim na gloslo »Korenine atentata na Rabina« izpod peresa univerzitetnega profesorja dr. Jožeta Pirjevca (PD 9.11.95).

Prof. Pirjavec najde samosvojo razlago, kako to, da se je komemoracije za Rabinom v trzaski sinagogi udeležilo le piclo število Slovencev:

»Očitno gre tudi za bolj ali manj zavestno zamero, ki jo Slovenci cutimo do trzaskih Židov, da so se vedno istovetili z najbolj napadalnim italijanskim iredentizmom in se z nami niso cutili solidarni niti v trenutku, ko so delili isto usodo preganjane žrtve.«

Tezko mi je verjeti, da prof. Pirjavec izraza mnenje oziroma govori v imenu vseh trzaskih Slovencev (Slovenci cutimo...). To bi pomenilo posplošiti zamero do današnje nebolgljene 624-clanske skupnosti trzaskih Židov, kvecjemu potomcev iredentistov. Sicer pa je težko verjeti, da je bilo vseh takratnih 6.000 Židov z otroki vred iredentistično nastrojanih. Kaj pa potomci italijanskih iredentistov? Ali so tudi oni deležni take Pirjevčeve zame-re? In - spekularno - naj bo potem upravičena bolj ali manj zavestna zamera, ki jo zaradi fojb cutijo nekateri Italijani do Slovencev?

Ali gre za novo inacico »kolektivne krivde«? Ali naj bi to veljalo za naslednjih dva tisoč let?

Od profesorja zgodovine bi tistih besed, zapisanih v glosi, nikoli ne pričakoval, se manj od intelektualca.

Filip Fischer

Slovenski
tv-dnevnik Rai:
»Tako je govoril
Zarathustra«...

Zdi se, da napačna poročila o Slovencih tako v Trstu kot v deželi nemoteno trajajo še naprej; značilen primer za to je sporočilo, v katerem tajnik gibanja Movimento giovani per Trieste ironizira slovenski tv-dnevnik Rai, predstavlja se, da je zelo gledan, glede na »neobstoječe število njegovih gledalcev« (sic!).

Toda, gotovo je, da Slovenci obstajajo (v Trstu, kot na Goriskem in v Beneciji), bodisi taki, ki so ponosni na svojo narodnost, kot drugi, ki po celih desetletjih asimilacije ohranjajo

vendarle se spomin na svoje korenine.

Med same »očete ustanovitelje« Liste za Trst (ki ji pripada omenjeni Movimento giovani) je tudi Manlio Cecovini, odvetnik in pisatelj, prej tudi zupan Trsta in evropski parlamentarec. Njegovi predniki izhajajo iz prijaznega sela Cehovini v dolini Branice, nedaleč od Stanjela. Med njimi se je odlikoval se zlasti Andrej Cehovin, castnik v vojski Radeckega, z največ odlikovanji, v zmagovito torej določen napor, da se preboli ta zelo razširjen virus, za kar Vam svetujem, da cimpred pripravite oddajo na to temo z naslovom: "Trzaskocentriem, ali je to zares huda bolezen?"

Vendar pa mimo posameznega primera obstaja tudi stvarnost, ki je na noben način ni mogoče ponarediti; ze popis leta 1910 je prikazal etnično stanje v Jadranskem primorju: na območju Trsta je takrat živelo 118.355 Italijanov, državljani avstrijsko-ogrskega cesarstva (52% prebivalstva) in 58.247 Slovencev (25%), ki so tvorili 13% prebivalstva v središču mesta, in 48% v predmestjih ter skoraj 90% v okolici. V Gorici je bilo Italijanov vec ali manj 15.000 (54%), Slovencev pa 10.000 (36%), in Slovencev v Beneski Sloveniji (kjer so Nadiške doline zgodovinsko, kulturo in jezikovno jedro) jih je bilo leta 1914 kar 52.003, kot navaja italijanski statistični letopis.

Slovensko prebivalstvo v Trstu, Jadranskem Primorju in v Beneciji je postalo žrtve nacrtnege preganjanja: savojska in fasištica Italija je programirala njegovo izničenje s prepovedjo njih jezika, kulture ter narodnosti. Zato so tu ljudje iskali osnovne pogoje za preživetje drugod po svetu, bodisi tvarne kot tudi duhovne in kulturne: skoraj 70.000 Slovencev in Hrvatov se je uselilo v kraljestvo SHS (ustanovljeno leta 1918), drugih 30.000 je odšlo v Južno Ameriko, in 5.000 se v druge evropske države.

Današnje številčno stanje Slovencev v deželi Furlanija-Juljskega krajina se ocenjuje ustrezno na 100.000 oseb: okoli 50.000 v pokrajini Trst, skoraj 30.000 v pokrajini Videm in bolj ali manj okoli 18.000 v pokrajini Gorica (glede na podatke, ki jih je leta 1985 objavil Slovenski raziskovalni institut).

Slovenci torej obstajajo (vse kaj drugega kot »absolutno nepomembno število«!). In je tudi povsem očitno predvidevati, da z zanimanjem sledijo dežel-nemu tv-dnevniku v svojem jeziku, kamor pač njegova oddaja seže. Res pa je, da so Slovenci v pokrajini Videm v tem pogledu diskriminirani, ker omenjenega dnevnika za sedaj se ne morejo gledati.

Glede na to bi si seveda zeleli, da se cimpred odpravi ta pomanjkljivost v javnem obvescaju. A kaj se dogaja, direktor deželnega casnikarskega sedeza Piero Vigorelli (ki ga, v preostalem, naslavljaj z znakom: »Tako je govoril Zarathustra«, po simfončni pesnitvi Richarda Straussa) namerava prihodnji teden oddajati - za veselje ljudi iz Beneske Slovenije - tv-dnevnik... v nemščini, kate-rega pripravljaj sedež južno-tirolske Rai v Bocnu...

Dr. Sergio Pipan

G L O S A

Italija velika sila,
a le v odnosu
do Slovenije

JOŽE PIRJEVEC

Zadnje tedne veliko predavam po raznih severnoitalijanskih mestih in mestecih o bosanski krizi in o razmerah v prostoru bivše Jugoslavije. Po navadi me vabijo medse knjižnice pa tudi dobrodelne organizacije, katerih člani so se angžirali v pomoč od vojne prizadetim ljudem v Bosni in Hercegovini in ze le po tej izkušnji bolje razumeti, kaj se v deželi pravzaprav dogaja.

Navadno gre za zelo hvaležno publiko, ki mi je pomagala, da odkrijem, kako zdrava, pogosto celo plemenita je severnoitalijanska provinca, koliko energij skriva v sebi, pa tudi kako velik je razkorak med to stvarnostjo in političnim razredom, ki jo predstavlja. V teh kontaktih se večkrat sprozi tudi problem odnosov med Slovenijo in Italijo, pri čemer je zanimivo, da v njem na italijanski strani ni tistega čustvenega naboja, ki bi ga pričakoval: Slovenija je v bistvu za te ljudi neznananka, ki jih le obrobno zanima, saj se jim zdi pomembnejše to, kar se dogaja v srbsko-hrvaškem-bosnjaskem prostoru. Le včasih se oglasi kakšen starček, ki je bil med vojno v Sloveniji, in nadrobi nekaj spominov na tista leta, ali kakšen levo usmerjeni mladenič, ki nam ne more odpustiti, da smo se uprli Beogradu in stem minirali Jugoslavijo. Poglavitni problem, ki si ga postavljajo moji poslušalci, zadeva navadno vprašanje, ali je bilo primerno in potrebno, da je Nemčija tako zgodaj priznala Slovenijo in Hrvaško, ali nam vsem skupaj ne grozi imperializem Velike Nemčije, ki da hoče zavladati Evropi.

Ta strah je v določenem smislu po mojem tudi poglavitni vzrok za sodobna razhajanja med Rimom in Ljubljano. V Rimu imajo že dolgo časa občutek, da postaja njihova vloga v Evropi vedno bolj skromna in obrobna in da morajo na to dejstvo na kakšen način reagirati z uveljavitvijo svojega vpliva v jadranskem, podonavskem in balkanskem prostoru. Prva poteza v tej politični igri je bila že leta 1989 ustanovitev

tako imenovane Pentagonale, ki se je pozneje prelevila v Srednjeevropsko pobudo a je zaradi spreminjenih mednarodnih razmer izgubila večino svojega političnega pomena. Drugi odgovor pa je bil v zadnjih dveh letih poskus, da bi Italija znova dobila svoje izgubljene postojanke v Istri in Dalmaciji, na račun seveda Slovenije in hrvaske ter s pomočjo Srbije, ki naj bi postala - tako kot je prerokoval že ideolog trzaskega iredentizma Ruggero Fauro Timmeus - njen zaveznik in mlajši partner na Balkanu. O zakulisnih razsežnostih tega nacra lahko samo sklepamo iz skromnih zunanjih znakov, ki so nam na voljo: toda že dejstvo, da je gošpa Agnelli na začetku tega tedna med svojim obiskom v Sarajevu obiskala tudi srbsko stran, ne da bi o tem obvestila svoje bošnjaške gostitelje, nadvse zgovorno priča o določeni usmeritvi rimske vlade. Usmeritvi, ki je sicer že doživela svoj poraz v trenutku, ko so se v igro vmesale ZDA in potisnile Srbe s hrbtom ob zid. Očitno je namreč, da je bila z zmago hrvaske »Oluje« in s poznejšimi diplomatskimi potezami, ki so pripeljale do Daytonskega miru, Italija povsem izločena iz igre, kar je se potrdilo njeno današnje obrobno mesto na evropskem pritozišču. Od tu tudi njena protislovenska gonja, saj je Slovenija - zgleda - se edina država, nasproti kateri lahko igra vlogo velike sile. V tem kontekstu bodo morali v Ljubljani skrbno premisliti, kaksne bodo njihove naslednje poteze, kajti zares bi bilo žalostno, da bi iz lastne nespretnosti utočili zaradi nevihte v kozarcu vode.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568

tel. 040-361888, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,

Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

TRST / V DRUGI POLOVICI MESECA RAZPRAVA V SKUPŠČINI

Proračunsko soočenje v deželni komisijah

Tiskovna konference odbornikov Lepreja in Puiattija

TRST - V svetovalskih komisijah deželnega sveta se bo v ponedeljek, 11. decembra pričela proračunska razprava, nakar bosta osnutek proračuna in finančnega zakona romala v deželni svet. Če ne bo večjih zapletov, bo deželni finančni zakon odoben v četrtek, 21. ali najkasneje v petek, 22. decembra. Proračun predstavlja, kot znano, temeljni politični preizkusni kamen za odbor predsednika Sergia Cecottija, ki ima za sabo dokaj solidno politično in številčno večino.

Temeljne smernice proračunskih dokumentov je Cecotti, v spremstvu odbornika za finance Oscarreje Lepreja in odbornika za načrtovanje Maria Puiattija, včeraj orisal na seji prve svetovalske komisije, ki ji predseduje Mario Martini (Ljudska stranka). Predstavitve proračuna in finančnega zakona so se udeležili predsedniki vse rednih svetovalskih komisij.

Lepre in Puiatti sta nato proračun predstavila tudi novinarjem. Povedala sta, da ima Dežela v triletnem obdobju 1996-1998 na razpolago tri tisoč petsto milijard lir, od katerih jih bo približno 30 odstotkov (nekaj več kot tisoč milijard) namenila investicijam za gospodarski sektor. Preostala sredstva bo uprava namenila zdravstvu in socialnemu skrbstvu (870 milijard), okolju in načrtovanju teritorija (635 milijard), solstvu in poklicnemu izobraževanju (497 milijard) ter javnim upravam (473 milijard).

Odbornik Lepre (Ljudska stranka) je poudaril, da namenja finančni zakon veliko pozornost problematiki decentralizacije, pri čemer bo Dežela z izrednimi posegi pomagala občinam za vzajemno sodelovanje. V bistvu hoče uprava spodbujati nastajanje konzorcijev med občinami, s katerimi bi uprave racionalizirale nekatere

Odbornika Mario Puiatti (desno) in Oscarre Lepre na včerajšnji novinarski konferenci

javne servise, kot je npr. smetarska služba. Veliko pozornost bo Cecottijeva uprava namenila tudi izvajanju deželnega zakona o preustroju zdravstva, ki bo najbrž sredi prihodnjega leta predmet deželnega referenduma, za katerega je v teku zbiranje podpisov. V bolnišnicah bo po novem manj razpoložljivih mest, za kar bo treba okrepiti druge zdravstvene in socialne strukture, kot npr. oskrbo na domu in sprejemne centre za ostarele ter onemogle.

Odbornik Puiatti (Zelena lista), ki v deželni vladi skrbi za načrtovanje teritorija, je namenil pozornost načrtovanju ustanovitvi nove deželne agencije za zaščito okolja, ki predstavlja neke vrste cvet v gumbicah zelenih in naravovarstvenikov. Zeleni so prav z ustanovitvijo te agencije pogojevali politično sodelovanje v Cecottijevi koaliciji. Proračun namenja za ustanovitev tega novega teleseja milijardo in pol lir. Puiatti je tudi omenil potrebo po oblikovanju novega deželnega energetskega plana, izredne posege za razvoj goratih območij ter investicije za zaščito narodnih in jezikovnih manjšin.

POGOVOR S KOORDINATORJEM PRODIJEVIH ODBOROV

Oljka uspeva tudi na Videmskem

Fausto Minisini meni, da bo do konca leta v deželi že najmanj 150 Prodijevih odborov

VIDEM - »Če bomo na prihodnjih parlamentarnih volitvah znali uresničiti isto strategijo, ki smo jo izpeljali na zadnjih upravnih volitvah, ko smo se uveljavili v veliki večini mest, bomo zmagali skoraj v vseh volilnih okrožjih«. Takšno je mnenje Fausta Minisini, deželnega koordinatorskega Prodijevih odborov, ki smo ga srečali na sedežu gibanja v strogem videmskem središču.

Minisini je aktivno politiko pustil leta 1983, ko je izstopil iz takratne komunistične partije (bil je načelnik svetovalske skupine KPI v Občini San Daniele del Friuli) in iz vodstva zadruge »Lega Cooperative« ter se posvetil samostojnemu poklicu kot svetovalac dela.

»Politiki sem se približal

v času, ko smo se v Italiji z referendumom odločali za eno samo preferenco; z vstopom Prodijskega gibanja na politično sceno, pa sem med prvimi v deželi začel delati v okviru tega gibanja«.

Bi nam lahko ocenil dosedanje delo Prodijevih odborov?

»Nasa začetna skrb je bila predvsem ta, da bi okoli sebe zbirali ljudi, ki so bili politično naravnani v smeri leve sredine. Na tej osnovi smo začeli ustanavljati prve Prodijeve odbore, ki jih je danes v deželi že skoraj 100. Nas cilj pa je, da jih bomo do konca leta sestavili najmanj 150. Kar zadeva članstvo, lahko recemo, da se blizamo številki 5.000, trikrat več pa je tistih, ki "od zunaj" podpirajo naše gibanje.

To, kar zadeva Prodijske

odbore. V zadnjih tednih pa si prizadevamo, da bi tudi v naši deželi utrdili strukture Oljke, to je pola, ki se bo na volilni priizkusnji zoperstavil Berlusconijevemu in Finijevevemu polu svobostinca«.

V časopisju smo brali, da v vaših odborih ni preveliko mladih. Zakaj?

»Ta ugotovitev povsem ne drži in dokaz temu je velik uspeh, ki smo ga pred kratkim zabeležili v Firencih, kjer se je zbralo več kot 5.000 mladih, ki delujejo v naših odborih. To velja tudi za nase deželno stvarnost, kjer se nastajajo prva mladinska Prodijska gibanja«.

Ce verjamemo časopisnim ocenam, je treba tudi reči, da DSL pogojuje bistvene izbire Oljke?

»V naši deželi imamo veliko srečo, ker nimamo ene velike stranke, ki bi pogojevala delo in izbire drugih. Zaradi tega cutijo vsi potrebo, da se med seboj povezujejo in sodelujejo«.

Kako ocenjujete zdajšnjo krizo odnosov med Italijo in Slovenijo?

»Mi smo že od vsega začetka naglasili potrebo, da je treba delati za to, da bo Slovenija čimprej vstopila v Evropsko unijo. Duh sodelovanja pa se mora udeležiti tudi v dvostranskih odnosih, kar na žalost danes ni razvidno, tako da postranski argumenti pogosto prevladajo skupne izbire obeh držav«.

Slisati je tudi, da je Prodi prehitro vstopil v politično arena in da se s časom deloma »izrabil«?

»Prodi je resna oseba, ki govori o resnih zadevah in resne zadeve se ne izrabijo. So vedno aktualne«.

Kako združiti vaše poglede z izbirami komunistične prenovalne Bossijevega gibanja?

»Nasa je programska koalicija, zato je s komunistično prenovalno težko uresničiti skupne programe. Edino, kar nas lahko veže, so volilni programi, da lahko skupaj premagamo desnico. S Severno ligo smo opravili veliko skupnega dela, ki pa se lahko izjalovi zaradi Bossijeve nepredvidljivosti«.

Rudi Pavsic

BENEČIJA / V ŠPETRU ODPRTJE RAZSTAVE O ARHITEKTURI NA KOROŠKEM

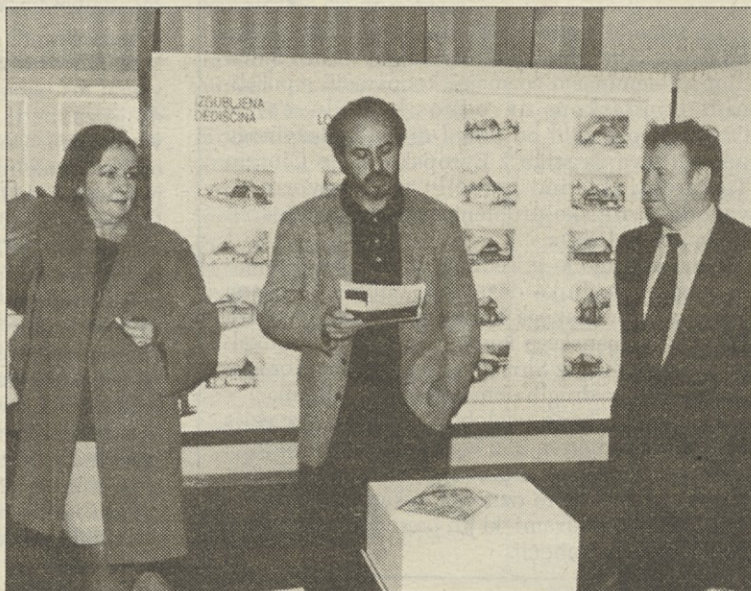
»Ta hiša je moja, pa vendar moja ni«

V okviru pobude »Spoznamo se« so tudi vrteli prvi koroški igrani celovečerni film

SPETER - Z razstavo in filmskim večerom so v Spetru uvedli zanimivo pobudo. »Spoznamo se«, ki jo prireja kulturno društvo Ivan Trinko in Studijski center Nediza in ki je namenjena kulturni ustvarjalnosti Slovencev na Koroškem. V Beneski galeriji so odprli razstavo z naslovom »Ta hiša je moja, pa vendar moja ni«. Razstavno delo ponuja prerez arhitekturnih in stavbarskih značilnosti območja, kjer živijo Slovenci na Koroškem, to je Roža, Podjune in Zilje. Nastavljeno je na podlagi raziskovalnega dela prof. Petra Fisterja.

Ob tej priložnosti je arhitekt Renzo Ruclli izpostavil dejstvo, kako razstava o arhitekturnih značilnostih kaže na določeno afiniteto beneskega in koroškega prostora. Predsednik Slovensko kulturno-krščanske zveze Janko Zerzer je omenil vrsto pobud, ki so jih uresnili, da bi ovrednotili bogatost slovenskega kulturnega izročila. Pomen te pobude je pozdravila tudi podžupanja iz Spetra Bruna Dorbolč.

Drugi del večera pa je bil namenjen prvemu koroškemu igranemu celovečernemu filmu »Backup - slovenska beseda na Koroškem«. Delo je sestavljeno iz dveh delov: prvi je igrana doku-

mentacija, v drugem delu je predstavljenih devet sodobnih koroških slovenskih avtorjev in sicer: Milka Hartman, Janko Mesner, Andrej Kokot, Florjan Lipus, Gustav Janus, Janko Ferk, Jani Oswald, Maja Haderlap in Fabjan Hafner.

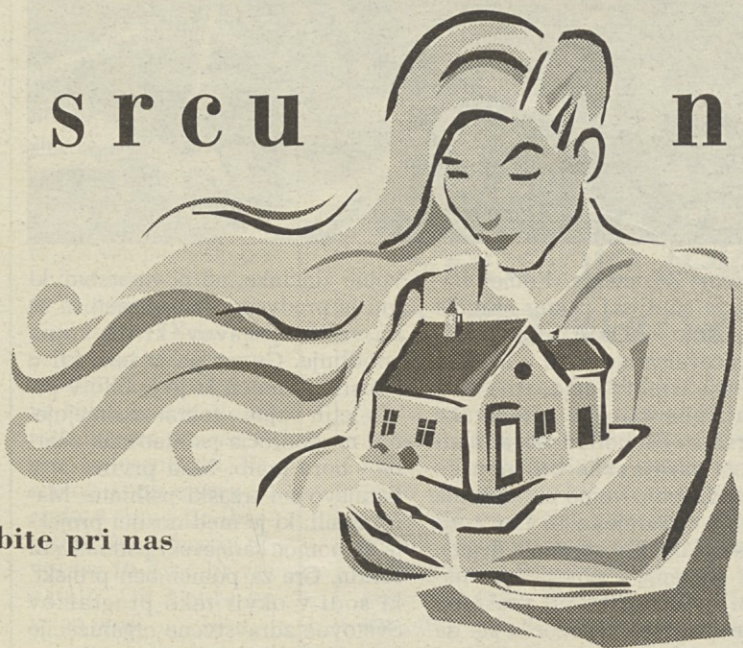
Pred samim predvajanjem je prisotne v imenu prirediteljev pozdravil predsednik kulturnega društva Ivan Trinko Marino Vertovec.

Projekt »Spoznamo se« bodo sklenili v soboto, 16. decembra, ko bodo ob 20.30 v spetski občinski dvorani predstavili gledališko delo »Je zemlja naša last«, ki jo je zrealiziral Marjan Bevk, nastopa pa mladinska in lutkovna skupina iz Smihela.

Rudi Pavsic

Na sliki (z leve) Bruna Dorbolč, Renzo Ruclli in Janko Zerzer na odprtju razstave »Ta hiša je moja, pa vendar moja ni«.

pri srcu nam je Hiša

rešitve dobite pri nas

To je tradicija. Za majhne in velike nakupe, za majhna in velika dela, za vsakršno potrebo tvoje družine, lahko vedno računaš na velikega soseda! Zadržni kredit.

CREDITO COOPERATIVO

ZADRUŽNE KREDITNE BANKE
FURLANIJE-JULIJSKE KRAJINE

Troja domača banka

CGIL / ZA SLOVENCE, KI DELAJO V ITALIJI

Potrebna so jasna pravila

Obmejni prebivalci niso priseljenci

Vsredzavno vodstvo CGIL je zahtevalo od vlade, da svoj odlok o priseljencih izza meja Evropske unije prilagodi stvarnosti, če že noče vprašanja rešiti z zakonskim osnutkom. To je povedal Roberto Treu, ki je v deželni tajnistvu sindikata zadolžen za mednarodne odnose, med včerajšnjo tiskovno konferenco, pri kateri je sodelovala se odgovorna za trg dela Grazia Vendrame. »Dekret pride v postev le takrat, ko je treba neki problem razrešiti na vrat na nos,« je poudaril sindikalist in pri- bil, da lahko odlok št. 489 vso zadevo le še zaplete.

To velja zlasti za Furlanijo-Juljsko krajino, ki jo gre sprico njene geopolitične lege obravnavati ločeno od drugih območij v Italiji, kjer so nameščeni imigranti. »To je dežela s specifičnimi značilnostmi, kakršne imajo obmejna ozemlja v vseh drugih državah sveta,« je dejal Treu, »zato gre zarisati jasnejšo ločnico med vojnimi begunci z območja bivše Jugoslavije, ilegalnimi doseljenci iz Albanije ali pa Afrike in Azije ter prebivalci tistih predelov Slovenije, ki mejijo z nami. Ljudi, ki prihajajo delat na Trzasko in Gorisko z onkraj meje, ni mogoče vzporejati s priseljenci, zato je treba problem razčistiti z dvostranskim sporazumom med vladama v Rimu in Ljubljani; tako bi odpadel tudi očitak, da slovenski državljani odjedajo kruh italijanskim.

V Trstu je redno vpisanih 4.000 delovnih moci iz nekdanje jugoslovanske republike, med njimi pa je samo 10% Slovencev (drugi so pretežno Srbi in Hrvati), kar pomeni, da jih večina dela na črno. Največ je gospodinjstkih pomočnic, obrtniških mojstrov in specializiranih delavcev, množijo pa se tudi tehniki in finančni konzulenti. »Toda sušmarstvo je pojav, ki ga je potrebno celoma rešiti, saj zadeva tudi italijanske delojemalce,« je opozoril Treu. Res pa je, da se tuji državljani bavijo prvenstveno z opravili, ki jih domači ljudje odklanjajo, in marsikje tvorijo hrbenico krajevnega proizvodnega sistema. Tako je ponekod na Vi-

demskem, najbolj nazoren pa je primer Brescie. »Ko ne bi v naših jeklar-skih obratih delali tudi neevropejci, bi propadlo 40% lokalnega gospodarstva,« je priznal njen zupan.

Roberto Treu je po drugi strani predlagal, naj bi deželna in krajevne uprave namenile 8 promilov svojega proračuna ureditvi sprejemnih središč za vojne begunce, ki bodo navalili k nam po daytonskem sporazumu. »V Trstu bo sekretariat Srednjeevropske pobude, kjer naj bi usklajali obnovo bivše Jugoslavije, če pa ne bomo zasnovali tudi primerne socialne politike, bo vse zaman,« je zatrdil Treu.

Drago Gašperlin

DANES / NA POBUDO CISL

Seminar o kooperaciji z vzhodom in Slovenijo

Na pobudo mednarodne sekcije sindikata CISL bo danes dopoldne od 9. ure dalje v Ul. S. Spiridione 7 seminar o čezmejni kooperaciji s posebnim poudarkom na odnosih s Slovenijo. Osrednje poročilo bo podal direktor deželnega odbornistva za stike z Evropsko unijo Giorgio Tassarolo, sklepno poročilo pa odgovorni za vzhodnoevropske probleme v omenjeni sekciji Giuseppe Solomita.

Na zasedanje je prireditelj povabil med drugimi podpredsednika deželnega odbora Cristiana Degana, slovenskega konzula v Trstu Tomaža Pavšiča, italijanskega konzula v Kopru, sindikalne predstavnike iz Slovenije in avstrijske Koroske ter zastopnike drugih obmejnih dežel v Italiji.

Udeleženci bodo poglobili vprašanja v zvezi s programom Interreg 2, z izgradnjo infrastrukture, z gospodarskim sodelovanjem in z bodočim tržaskim off shorom oziroma nekaterimi drugimi finančnimi olajšavami, ki jih predvideva zakon za razvoj mejnih območij.

JAVNA KORIST IN SINHROTRON

Skupina za obrambo okolja zahteva razveljavitev aktov

Skupina za obrambo okolja iz Trsta je zavzela stališče glede odločitve sodnice za predhodne preiskave Bottanove, ki je arhivirala fascikel o domnevnih podkupninah za sinhrotron. V utemeljitvi je receno, da poverjenega upravitelja delniške družbe Sinhrotron »ne moremo identificirati kot javnega funkcionarja, ker je upravitelj družbe, ki jo sicer v glavnem financirajo iz javnih sredstev, vendar ne opravlja ne javne funkcije in niti javnih storitev, saj deluje na področju raziskav, ki je odprto svobodni konkuren- ci.«

Skupina za obrambo okolja pri tem ugotavlja, da so trditve sodnice Bottanove v popolnem nasprotju s stališči, ki so jih doslej zagovarjali tako Raziskovalno območje kot občinska in deželna uprava. Da bi omogočili gradnjo sinhrotrona Elettra na Krasu, so stalno

na glasali primarno pristojnost Raziskovalnega območja na urbanističnem področju in avtomatično priznanje javne koristi sinhrotrona. Iz teh razlogov so lahko tudi spremenili namembnost izbranega območja (T8) in so namignili na možnost, da se lahko poslužijo pravice do razlašanja »zaradi javne koristi« v primeru, da bi lastniki ne hoteli odstopiti svojih zemljišč.

Ob vseh teh ugotovitvah je Skupina za obrambo okolja, ki je od vsega začetka nasprotovala takemu pojmovanju »javne koristi«, prisla do logičnega sklepa: po dekretu sodnice Bottanove zahteva, da kot nelegalne proglasijo vse akte, ki jih je družba Sinhrotron sprejela v imenu »javne koristi« (vključno s finančnimi prispevki, ki jih je prejela), ker se pravica ne more posluževati dvojnih meril.

PRAZNIK NAJMLAJŠIH / VČERAJ

Miklavž obdaril otroke po šolah in društvih

Številna miklavževanja po naših društvih

Otroci so včeraj slavili. Zbudili so se prej kot ponavadi, iz postelj jih je gnala radovednost, da bi ugotovili, ali je Miklavž ustregel njihovim željam. Domala vse do čakali paketi z darili, dobri mož z rdečo brado se je ustavil tudi pri nonotih in nonah ter drugih sorodnikih, da je bilo daril na pretek.

Tudi na solah in po mnogih društvih je bilo včeraj živahno. Na prenekateri soli so pričakali Miklavžev obisk. Seveda je bilo predvsem pri najmlajših nekaj treme, starejši pa se starega prijatelja otrok niso zba- li.

Miklavž se je spet ustavil v Kulturnem domu v Trstu (na sliki desno zgoraj). Tokrat za otroke svetoivanske osnovne sole. Svetoivanski otroci (iz vrtca in osnovne sole) so bili včeraj dvakrat srečni. Z miklavžem so se srečali tudi v popoldanskih urah, in sicer na sedežu SKD Skamperle in SZ Bor na Vrdelski cesti.

Prijatelj otrok je moral včeraj res napeti vse sile, da je zadostil vsem obveznostim. Dopoldne je obiskal vrte in sole, popoldne je bil na miklavževanju v Barkovljah na sedežu TPK Sirena, kjer so se otroci pozabavali ob ogledu igre Peter in Volk, nato v dvorani Kulturnega društva Rdeca zvezda v Salezu, kjer je nastopila skupina mladih Amaterskega odra Jake Stoka s proseka-Kontovela, in se po številnih drugih naših društvih. O teh miklavževanjih bomo se poročali.

Detektivka o izgubljenih zvezkih na katinarski osnovni šoli

Dvorana osnovne sole Frana Milčinskega na Katinari že dolgo ni bila tako polna, kot na včerajšnji popoldanski prireditvi, ki so jo pripravili otroci lonjerskega otroškega vrtca, učenci, vzgojiteljice in učiteljice ob Miklavževem

prihodu. Dvorana je bila tako polna staršev in sorodnikov, ker so v letošnjem letu tudi razredi te sole bolj polni kot so bili v preteklih letih. Sola se je številčno okrepila, po tistem, kar so otroci prikazali na odru, pa lahko zapišemo, da je vstric

s kvantiteto zakorakala tudi kvaliteta.

Uvod je seveda pripadal otrokom otroškega vrtca, ki so prikazali zgodbo o repi (na sliki: foto Krizmančič). Učenci prvih dveh razredov so pripravili prizor o zrcalcu, v katerem so se pogledale zivalice; četrtošolci so dogajanje na odru popestrili z modernim plesom.

Izredno učinkovit in lepo izdelan je bil prizorček o Vrabčku Zivzavu, ki je najdel prijatelja. Izvajalci (vrabčka in muce) so presenetili s tekoco, lepo dovršeno igro; učiteljica, ki jih je pripravila, zasluži pohvalo.

Potem ko so četrtošolci recitali pesem o poskočni stampiljki, je bila na vrsti osrednja točka prireditve: igrice-detektivka Kje so nasi zvezki, ki jo je napisala učenka 5. rareda Natasa. Zgodba o zgodovinskih zvezkih, ki so izginili, ker naj bi bila v njem navodila za odkritje zaklada sirskega mesta Eble, se je prizor za prizorom stopnjevala v pravcatem televizijskem ritmu (in tudi v ritmu Blues Brothersov...). Nazadnje so trije učenci-detektivki vendarle ugotovili, zakaj so zvezki izginili. Sosolec jih je ukradel, da bi preslikal njihovo raziskavo o Eblu, da bi jo nato objavil v dnevniku. »Jutri kupite časopis, in preberite članek,« je svetoval. Recenostorjeno!

Članek je napisan, s pripisom, da je ob koncu otroke se najbolj razveselil Miklavžev prihod s polno daril.

POMOČ SARAJEVU / PSIHIATRIČNA OSKRBA

Pomemben tržaski doprinos

Med vojne grozote na območju bivše Jugoslavije je treba pristeti tudi psihicne travme, ki jih je povzročilo približno stiri letno obdobje bombnih napadov, obstreljevanja, pobijanja, groze, lakote in mraza. Kot na veliko drugih pojavov, so bili psihiatri in psihologi povsem nepripravljeni, da bi se mogli spoprijeti z novimi patološkimi problemi. Kljub velikim težavam in velikokrat neznosnim razmeram pa v Sarajevu niso nikoli izostale ne psihiatrična nega ne raziskovalna ne studijska dejavnost. V starih letih v vojne klesce ujetega Sarajeva je npr. zaključilo studij medicine okoli 200 mladih, tako v praksi kot tudi v raziskovalni dejavnosti pa so - tudi pod hudim pritiskom razmer - uvedli nove prijeme. Novi čas, ki končno napoveduje mir, pa zahteva spet nove prijeme, na področju psihiatrične oskrbe nove programe, ki naj bi jih izvedli z mednarodno in v tem okviru tudi tržasko pomočjo.

O vsem tem so včeraj razpravljali na zanimivi okrogli mizi posvečeni »normalnosti preživetja«, ki so jo organizirali Deželni studijski center za preučevanje mental-

ne higijene, Združenje »Franco Basaglia« in studijski center »Erocle Miani« (foto KROMA). Kot izredna poročevalca sta se je udeležila psihiatra Ismet Cerić, direktor psihiatrične klinike sarajevske univerze in Slobodan Loga, član vodstva sarajevske bolnišnice Kosevo. Celotno vojno obdobje sta preživela v Sarajevu in tam tudi ves čas delala. Kot sta sama dejala, je bilo življenje v obleganem mestu bolj pretresljivo od vsakršne filmske srhljivke. Opozorila sta na »metamorfozo« normalnih ljudi v

vojne zločince, na novinarstvo, ki mu je predvsem do senzacij in se na veliko pojavov, ki jih vojna spodbuja. Govor pa je tudi bil o zunanji pomoči, ki je je bilo v prvih letih vojne - tokrat se omejuje na področje psihiatrične oskrbe - bore malo. Med prvimi je v Sarajevu sel tržaski psihiater Mario Reali, ki je med nosilci projekta za pomoč sarajevski psihiatrični oskrbi. Gre za pomemben projekt, ki sodi v okvir tako programov Svetovne zdravstvene organizacije kot tudi italijanske kooperacije.

OBČINA DOLINA / SESTANEK Z UPRAVITELJI

Prebeneg: kmalu čistilna naprava

Pozornost ločenemu zbiranju smeti

Dolinska občinska uprava nadaljuje z informativnimi srečanji po vaseh, da občane seznani z delom odbora in da predvsem prisluhne njihovim problemom, težavam in kritikam. Zupan Boris Pangerc se je predsinocnjim odpravil v Prebeneg, skupščine z občani (na sliki-foto KROMA) pa so se udeležili tudi odborniki Milan Lovriha in Damjan Ražem ter svetovalci Dario Kraljic, Fulvia Premolin ter Renato Schettini. V torek, 12. decembra bo podobno srečanje v Boljuncu, po novem letu pa bo zadnji tovrstni sestanek na programu pri Domju.

Upravitelji so v bistvu z zadovoljstvom ugotovili, da večjih problemov in težav v Prebenegu ni, za kar nosi zaslugo predvsem družbeno in kulturno zelo dobro organizirana krajevna skupnost. Izstopal je vsekakor problem pomanjkljivega grezničnega omrežja. Pangerc se je glede tega

obvezal, da bo najkasneje v poldrugem letu nared nova čistilna naprava, ki jo Prebeneg nujno potrebuje.

Nekateri domačini (vsega skupaj jih je bilo na srečanju približno trideset) so nadalje opozorili na vprašanje čiščenja oziroma vzdrževanja vaških cest. Tudi glede tega so upravitelji podčrtali, da se bodo razmere izboljšale. Beseda je tekla

tudi o ločenem zbiranju odpadkov (stekla, papirja in plastike), za kar manjkajo se ustrezni zbiralniki. Pangerc in njegovi sodelavci so se obvezali, da bo vsaka vas dolinske občine v doglednem času dobila ustrezne zbiralnike. V to jo obvezuje zakon, za izvajanje katerega pa posamezne občinske uprave večkrat nimajo na razpolago dovolj finančnih sredstev.

Na mejnih prehodih spet zaplenili orožje

Na mejnih prehodih pri Fernetičih, na Pesku in v Bazovici so tudi zadnje dni finančni stražniki imeli opravka z orožjem, ki so ga tuji državljani skušali prethotapiti v državo. Zaplenili so 43 nabojev za osebno vojaško strelno orožje (dva sta bila svetlobna), pistolo kal. 9 ter pet bajonetov z nožnico. Pistolo in pet nabojev so našli pri nekem slovenskem državljanu na prehodu pri Fernetičih, ostalih 38 nabojev pa na Pesku, v dveh avtomobilih, v katerih so bili hrvaški državljani. Dva bajoneta sta bila v prtljžnikih dveh avtomobilov, ki so ju ustavili v Bazovici in ki sta ju upravljala hrvaška državljan, tri pa v avtomobilu nekega njunega rojaka, ki živi na Tridentinskem-juznem Tirolskem. Vseh pet oseb so prijavi sodnim oblastem.

POBUDA OBČINE TRST

»Vae victis«

Včeraj zjutraj so predstavili zanimivo pobudo, za katero se je zavzela tržaska občina in pri kateri sodelujeta še »Show Workshop« iz Bologne ter »Pick Mare« iz Trsta (organizatorja Triestate '95): zadnji dan starega leta bodo v tržaski športni palači v Carboli priredili velik praznik, ki so ga poimenovali »Vae Victis« (gorje premaganim). Kot je poudaril tudi podžupan Damiani, je Občina hotela nuditi mladim velik, udoben prostor, v katerem se bodo lahko veselili do ranega jutra. Ker je palača v središču mesta, bodo marsikomu prihranili dolgo in nevarno pot, saj je prav cesta tista, ki je doslej terjala marsikatero mlado življenje.

Palačo bodo za to priloznost spremenili v moderno diskoteko: dva

odra (eden za glasbo »live« in drugega za D.J.), maxi-ekran, 20 tisoč vatov za ozvočenje, 50 tisoč svetlobne efekte, nov bar, mize in stolice ter ogromna plesna ploscad. Praznik se bo pričel na silvestrovo ob 22. uri in se bo zaključil naslednje jutro ob 8. uri.

Urnik ni izbran slučajno: želeli so v cim večji meri preprečiti »nevarne migracije« proti Furlaniji ali Venetu. Za vstopnico bo potrebno odšteti 50 tisoč lir (vsteta je prva konzumacija). Kdor bo vstopnico kupil v preprodaji, bodo poleg prve konzumacije prejel tudi bon za penece se vino in »paneton«. Naslednja konzumacija bo stala 6 tisoč lir (brezalkoholne pijače in pivo) ter 10 tisoč lir vse ostalo. Od 6. ure bo vstop prost.

GRETA-BARKOVLJE / PILATOVSKO STALIŠČE DESNICE

»Slovenščina ne moti mazačev«

Protest Aleksandra Furlana, SKP in zastopnikov leve sredine

Desnica se le na videz spreminja, v resnici pa ostaja nacionalistična in protislovenska. To je spet jasno dokazala na seji rajonskega sveta za Greto, Barkovlje, Rojan in Skorkljo, kjer je trmast nasprotovalec obsojbi mazanja dvojezičnih tabel, ki jo je zagovarjal svetovalec SSK-Zavezništva za Trst Aleksander Furlan.

Slovenski svetovalec

je predložil resolucijo, ki je odločno obsojala početje nacionalističnih vandalov na račun občinskih tabel. Na ozemlju rajona so pomazali tablo na Ferlugih, zato je Furlan predlagal uradni protest pri prefektu in pri drugih pristojnih organih. Ničče ne dvomi, da je mazače motil slovenski napis, desnica, ki ima v sosvetu večino, pa je vztrajala, da gre za ci-

sto normalno vandalsko početje brez vsakršnih političnih predznakov. V Furlanovi resoluciji jo je motila omemba slovensčine in sožitje.

Pilatovska desnica je na koncu prevladala z osmimi glasovi proti sedmim. Furlana so sicer podprli svetovalci DSL, Komunistične prenovne in Ljudske stranke, vsi ostali pa so bili proti. Po polemični debati je rajonski svet sicer obsojil vandalska dejanja, a brez omembe, da je slo za napad na Slovence in na odprta stališča Illyjeve uprave.

Krajevni sosvet pa je pred tem odobril resolucijo, s katero poziva Občino, da poseže za vzdrževanje Furlanske ceste, ki je vse bolj zasičena s prometom, zemeljski usadi in nesreče pa so žal na dnevnem redu. Tudi to resolucijo je predložil svetovalec Aleksander Furlan.

Srečanje Zelenih o Tržaškem zalivu

Svetovalska skupina gibanja Zelenih v deželni svet prireja danes v hotelu Savoia Excelsior srečanje o problemih Tržaskega zaliva. Zeleni namreč odločno nasprotujejo nameščanju energetskih polov v zalivu in se zavzemajo za pobude, ki slonijo na težnjah po razvoju pristanišča, trgovskih in turističnih dejavnosti ter seveda po zaščiti okolja.

Razpravo o teh vprašanjih bodo uvedli deželni svetovalec Paolo Ghersina, Primo Rovis, Guido Gerin, princ Carlo di Torre e Tasso in Carlo Franzosini.

ŠOLSTVO / NATEČAJ LOSER

Učenkam trebenske šole druga nagrada

V knjigi o natečaju prispevek učencev saleške šole

Tokrat vam pripovedujem jaz... je bil naslov letošnjega literarnega natečaja, ki sta ga za osnovnosolce priredila ravnateljstvo drugega italijanskega didaktičnega okrožja in knjižnica Eleonore Loser, da bi spodbudila učence k pisanju. Vabilo je padlo na plodna tla, saj je bil odziv množičen. Organizatorja sta prejela 201 prispevek, posamični ali skupinski, in to tako iz italijanskih kot tudi iz slovenskih osnovnih sol.

Pripovedi so porazdelili v dve kategoriji: v prvi so bili izdelki otrok prvih dveh razredov, v drugi pa prispevki učencev tretjih, četrtih in petih razredov.

Ocenjevalna komisija, ki ji je predsedoval podžupan Roberto Damiani, je najprej izbrala najboljših 40 prispevkov, zatem pa je določila zmagovalce.

A to še ni bilo vse. Najboljše prispevke so zbrali in natisnili v knjigi, ki jo je izdala Knjižnica Loser. Ob prispevkih osnovnosolcev so bili izdani še neobjavljeni pripovedi tržaskih avtorjev Marise Madieri, Silvana Pezzetta, Stelia Mattionija in Conrada A. Böhma.

Včeraj so v prostorih osnovne šole Morpurgo nagradili najboljše prispevke. Nagrajevanje je uvedel ravnatelj šole Franco Angeli, pozdravili pa so se podžupan Damiani, predstavnik šolskega skrbništva Grieco in predstavnica knjižnice Maria Loser.

Med nagrajenimi je bila v B kategoriji tudi skupina starih učenec 3. razreda slovenske osnovne šole Pinka Tomažica v Trebčah. Sophia Kralj, Roberta Coretti, Greta Barbieri in Serena Cavolo so za prispevek z

Roberta (levo) in Sophia po prejemu nagrade (ostali dve učenki se nista udeležili nagrajevanja)

naslovom Zapuščeno lepilo prejelo drugo nagrado.

V A kategoriji je prejela prvo nagrado učenka šole Morpurgo Fiorella Giovanna Rizzo, drugo nagrado so osvojili učenci 2. A razreda šole Don Milani, posebni nagradi pa učenec šole Morpurgo Davide Milani in 2. C razred šole Dardi. V B kategoriji je bila prva nagrada učenkam 5. razreda šole Rodari, posebni nagradi pa učenki šole Morpurgo Sari Rovina in učenka šole Rodari Letizii Kozlan in Alessii Lanza.

Tudi v knjigi, ki jo je izdala knjižnica Loser, je objavljen prispevek slovenskih učencev, in sicer v slovenscini in v italijanskem prevodu. Zgodbo o Zajčkovih so napisali učenci lanskega 3. in 2. razreda šole Lojzeta Kokoravca-Gorazda iz Saleža Sara Marzi, Giorgia Buzzai, Dimitri Bati, Fadeja Savi, Petra Gruden, Nikol Rebula, Jessica Stolfi in Polianka Milko-

ŠOLSTVO / URAD ZA PROTOKOL

Zaplet s izročitvijo peticije dijakov Slomska na Občini

Predstavniki dijakov pedagoškega liceja Antona Martina Slomske so se včeraj popoldne podali v urad za protokol Tržasko občine, da bi javno vložili peticijo občinskemu svetu in občinskemu odboru, v katerih dijaki zahtevajo, naj občina popravi streho šolskega poslopja v Ul. Caravaggio, da bi voda ne pronicala več vanj, in da bi odpravila tudi vlago. Peticiji so podpisali trije predstavniki dijakov in tudi drugi dijaki, ravnatelj šole Samo Pahor je overovil njihov podpis.

Ko so hoteli dijaki izročiti uradnici polji z zahtevami, pa se je zataknilo. Peticiji sta bili napisani v slovenscini, prav zaradi tega pa uradnica ju ni hotela sprejeti. Izgovarjala se je, češ da ne ve, ali Občina razpolaga s prevajalcem za slovenski jezik. Ko bi bili napisani v angleščini, nemščini in francosini, bi ne bilo nobenega problema, saj ima občina na razpolago prevajalce za te jezike. Na namig dijakov, naj se pač pozanima, ali obstaja na občini prevajalec za slovenski jezik, je odgovorila, da se ne more informirati, ker pač ne more zapustiti delovnega mesta v uradu.

Predstavniki dijakov so se takrat odločili, da se obrnejo na ravnatelja šole Sama Pahorja. Dva sta slala ponj, tretji je počakal na Občini.

Medtem so v uradu za protokol očitno izvedeli za skorajšnji Pahorjev prihod. V uradu za protokol je nastala, vsaj po mnenju očitovcev, panika, če že ne kaos. Uradnica, ki ni smela se nekaj minut zapustiti urada, je odšla do nadrejenega, da bi izvedela, kaj ji je storiti. Ko se je vrnila, je takoj povabila predstavnika dijakov, ki je ostal v občinski palači, v urad, prevzela obe peticiji, ju zigosala in s tem ju uradno sprejela. Takorekoč po hitrem postopku.

Takrat se je pojavil v uradu tudi Samo Pahor. Uradnici je pojasnil, da mora sprejemati prošnje v slovenscini, ker je pač tako razsodilo Deželno upravno sodišče 23. avgusta letos. Ker uradnica ni imela pripetega evidenčnega kartončka z imenom in priimkom, kot to določa predpis, je Pahor zahteval, naj mu pove ime. Ko je uradnica odgovorila odklonilno, ji je Pahor zagrozil, da bo poklical karabinerje. Vse se je uredilo potem, ko je posegel občinski funkcionar.

Kratke vesti

Uprava Občine Dolina sporoča, da bodo danes med 8. in 12. uro prekinili dobavo vode za Kroglje zaradi vzdrževalnih del na vodovodnem omrežju.

Ogrevalne naprave v tržaski občini bodo od včeraj do 20. decembra lahko odprte šestnajst ur na dan. Tako je sklenila tržaska občinska uprava zaradi mraza, ki je pritisnil v preteklih dneh.

V poslopju gledališča Verdi bodo danes ob 13. uri slovesno proslavljali »likof«. Podjetje, ki obnavlja gledališko palačo je namreč prekrila streho. Slovesnosti se bo udeležil tudi zupan Illy s svojimi odborniki.

V STOLNI CERKVI

Škof bo danes posvetil dva novomašnika

Danes bo v stolnici sv. Justa za tukajšnje Cerkev slovesen dogodek, škof Lovrenc Bellomi bo namreč dva diakona posvetil v novomašnika, hkrati pa bo posvetil dva nova diakona. Eden od novomašnikov je 31-letni Fabio Gollinucci, ki ga je škof Bellomi pred nekaj dnevi imenoval za svojega posebnega tajnika, drugi pa je 29-letni Maks Suard, ki sicer izhaja iz italijanske družine iz Rojana, vendar se je odločil, da bo deloval med slovenskimi verniki. Najprej je služboval v Rojanu in Barkovljah, v zadnjih casih pa je pomagal zupniku Angelu Kosmaču v Ricmanjih in pri Domju. Nova diakona bosta Roberto Pasetti in Mauro Cionini.

Slovesnost v stolnici bo ob 18.30. Jutri pa bo Maks Suard daroval novo maso, in sicer ob 15. uri v Ricmanjih. Pomen posvetitve novomašnika, ki se je odločil, da bo dušnopastirsko službo opravljal med Slovenci, najbolje ponazarja podatek, da je bil zadnji slovenski novomašnik na Trzaskem posvečen pred 32 leti.

V OKVIRU TEDNA KULTURNIH DOBRIN

Razstava kovancev iz 13. stoletja in druge pobude

Počistili tudi spomenik Leopoldu I.

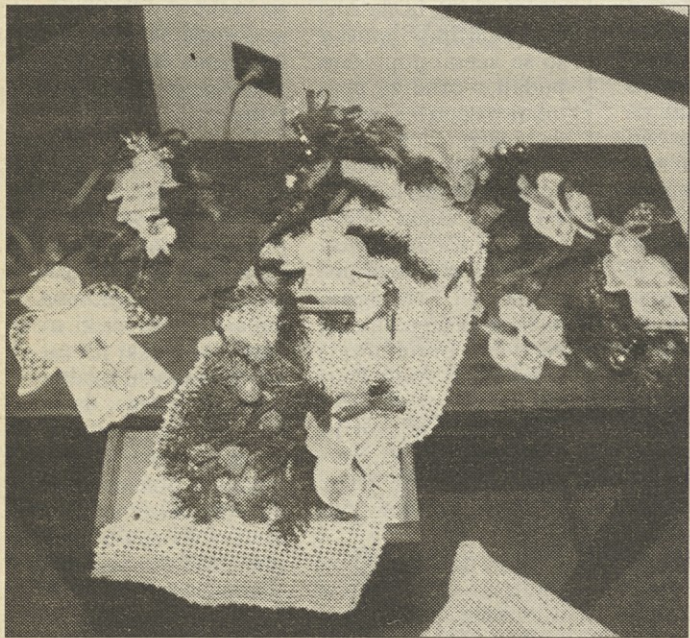
Trzaski občinski muzeji za zgodovino in umetnost so ta teden proglasili za Teden kulturnih dobrin in v tem okviru priredili vrsto srečanj in prireditve z namenom, da bi približali javnosti svojo dejavnost ter jo seznanili z vsem kulturnim in umetniskim bogastvom, ki ga premore Trst. Poskrbeli

so zato za vrsto razstav, za predstavitev didaktičnih, arhivskih, knjižničarskih in drugih služb ter za preureditev, vzdrževanje in restavriranje raznih kulturnih dobrin in spomenikov.

Včeraj sta bili na vrsti dve pobudi. V občinski umetnostni dvorani so odprli pomembno razstavo trzaskih kovancev iz XIII. stoletja (na sliki - foto KROMA) ter predstavili knjigo docenta za numizmatiko videmske univerze prof. Andrea Saccoccija »Il Duecento a Trieste. Le mone-te«. V dopoldanskih urah pa so preverili stanje kipa Leopolda I. na Borznem trgu ter ga počistili.

Po nastopu banovskih deklet v Tergesteu od jutri pri Banih božična razstava

Niz prireditev o današnji ženski stvarnosti, ki se je odvijal v kavarni ter v knjigarni Tergesteu v organizaciji krožka »Il caffè delle donne«, se je zaključil prejšnjo nedeljo z nastopom skupine deklet in žena v narodnih nošah, članic SKD Grad od Banov, ob spremljavi dveh mladih harmonikarjev. Zaplesale so v istoimenski pasazi in radovedni meščani so z zanimanjem sledili valovanju živopisanih nos ob spremljavi harmonike. Z njimi so bila tudi štiri dekleta, ki so se prejšnje dni vrnili z gostovanja v Rusiji. Predstavila so se s pesmijo in plesom in s tem navdusila zbrano občinstvo.

Ob zaključku te prireditve je pred organizatorji SKD Grad druga pomembna obveza, in sicer že tradicionalna razstava na božično temo, ki je v teh zadnjih letih naletela med širšim krogom obiskovalcev društvenih prireditev na spodbuden odziv. Letos se nam obeta nadvse zanimiva razstava izdelkov iz lesa, bakra in keramike. Predmeti bodo na ogled v prostorih zadruge Ban od jutri, 8. decembra, od 16. ure dalje. Vsi toplo vabljeni! P.V.

SALEŽ / PROSLAVA 50-LETNICE

Praznično vzdušje pri Rdeči zvezdi

Prireditve bodo od nanas do nedelje

Arhivska slika mešanega pevskega zbora Rdeča zvezda (foto KROMA)

Jutri, 8. decembra ob 17.30 bo v zgoniskem sportno-kulturnem centru osrednja proslava ob 50-letnici domačega kulturnega društva Rdeča zvezda. Poleg pestrega programa bo na njej tudi odkritje obeležja ob tem jubileju - neke vrste plošča iz kraskega kamna, na kateri sta vklesani črki R Z. V uvodnem delu programa bo nastopil moški pevski zbor Rdeča zvezda pod vodstvom Rada Milica, ki bo zapel nekaj pesmi. V slavnostnem govoru bo dolgoletno delovanje društva nakazala Ingrid Sulli. Sodelovali bodo tudi osnovnosolski otroci iz sol »1. Maj 1945« iz Zgonika in »Lojze Kokoravec - Gorazd« iz Saleza, ki že več let gojijo stike s krajevnim društvom. Prvi bodo podali nekaj misli o tem kaj zanje pomeni kulturno društvo Rdeča zvezda, drugi pa bodo zapeli pod vodstvom učiteljice Ide Biteznik ter recitirali nekaj pesmi. Sledili bodo častni pozdravi zgoniske zupanje Tamare Blažina ter podpredsednika domačega sveta in ob enem bivšega predsednika društva Milosa Budina. Glasbeno točko bosta imela gojenca Glasbene maticice, ki v okviru tega območja vadi v društvenih prostorih v Salezu pod vodstvom Klavdije Sedmak. Podelili bodo tudi Gallusove nagrade dolgoletnim zaslužnim pevcem. Najbolj slovesen in hkrati najbolj občuten pečat proslavi bo na koncu dal ojačeni pevski zbor z vsemi nekdajnimi pevci in pevkami, ki steje do 76 ljudi. Sledila bo prijetna družabnost, med katero si bo občinstvo lahko ogledalo diapozitive o zadnjih desetih letih delovanja, ki jih bodo vrteli v ozadju.

S tem pa praznovanje pravzaprav se ne bo končalo. V soboto, 9. in v nedeljo, 10. decembra bo namreč v društvenih prostorih v Salezu na vrsti veseloigra Priprava na zlato poroko, s pricetkom ob 18. uri. Igro je v naraju napisala domačinka Gizela Budin Pegan, in so jo v Salezu igrali že pred petdesetimi leti. Reziral jo je igralec Slovenskega stalnega gledališča Anton Petje, ki je dal gotovo velik doprinos k temu, da so igro pripravili v piclih dveh mesecih. Dramsko skupino, ki se je zbrala za to priložnost, sestavljajo: Darja Kobau, Luana Grilanc, Tanja Gruđen, Silva Percić, Igor Milic, Milos Milic ter Lojze Furlan. Nedvomno bo predstava izredno zanimiva in duhovita in bo privabila lepo število obiskovalcev. Istočasno bo zgoraj v prostorih občinske knjižnice na ogled razstava z dokumentacijami iz zgodovine društva in slikami, ki jih je ob raznih kulturnih dogodkih posnel fotograf Janko Kovacic. (bis)

SV. IVAN / OBČNI ZBOR SKD SLAVKO ŠKAMPERLE

Naprej v duhu bogate kulturne dediščine

Pred začetkom občnega zbora KD S. Skamperle so v ponedeljek, 4. t.m. zvečer odprli v društvenih prostorih zanimivo razstavo spominskih predmetov, ki jih je pevski zbor prejel na turnejah po Jugoslaviji v letih 1948 in 1949. Darila nosijo nedvoumen pečat časa in so obenem dokaz o kvaliteti takratnega svetovanskega zbora, pricajo pa tudi o takratnem priscnem odnosu jugoslovanskih narodov do slovenske manjšine v Trstu. Na predlog članov je občni zbor vodil nekdanji društveni predsednik Lojze Abram, ki je po pregledu dnevnega reda napovedal predsedniško poročilo.

Bogomila Kravos je omenila, kako se je od začetnega navdušenja pred tremi leti stanje po eni strani delovno izbrusilo, po drugi pa slovi celotna dejavnost na

majhnem številu članov. Pozvala je članstvo naj se odbornikom pridruži pri delu v društvu, ker zahteva razvejana dejavnost novih moči. Kulturni, poljudni in razvedrilni večeri krijejo v glavnem potrebe, vendar niso dovolj smotno porazdeljeni in zato včasih tudi neučinkoviti. Predvsem pa je premalo poskrbljeno za najmlajše, ki bi nujno potrebovali kaj več kot zgolj miklavževanja in pustovanja. Povezave s solo se do zdaj niso obnesle, novi poizkusi pa nujno potrebujejo večjo vpletenost vseh članov. Posebej je povabila starejše člane, ki so kot mladinci delovali v 50. in 60. letih, naj si v društvu spet ustvarijo svoj prostor.

V bistvu gre za sirsi problem obstoja društva, ker se zdi danes marsikomu kulturna dejavnost povsem nepo-

trebna. Pri tem se pozablja, je naglasila predsednica, da se je slovenstvo, ne le pri Sv. Ivanu ali v Trstu, prebijalo skozi vse težave in se kljub negativnim pritiskom razvijalo, samo

zaradi trdne kulturne podlage. Društvo je naslednik bogate kulturne dediščine in se ji noče odreči. Toda zato, da bodo poznejši rodovi vedeli, kdo so bili Vrtdelski, Piano, Sila,

Trobcevi, Negodetovi, Nadliskovi, pa tudi Marija Mijot, skladatelj Venturini in njegov zbor, od kod in zakaj razstavljeni predmeti, se morajo za društveno življenje pobrigati vsi,

ki se zavedajo važnosti sirsega kulturnega delovanja. Prav zaradi velikega kulturnega naboja se je iz društva Skamperle izoblikovala prva skupina telovadcev, ki so postavili temelje slovenskemu sportnemu delovanju.

Izcrpno tajniško poročilo Tatjane Cac je nazorno prikazalo uspešnost pobud, pa tudi velik obseg opravljenega dela. Naj omenimo vsaj plesne tečaje, trud za vzpostavitev stikov s starsi predolskih in osnovnosolskih otrok ter pomemben cikel predavanj ob 50. obletnici osvoboditve.

Ob pestrosti prireditve je blagajničarka Sara Dougan pristavila prikaz finančnega stanja. Zaradi skrbnega gospodarjenja, predvsem pa zaradi predvidenih večjih stroškov prihodki trenutno presegajo izdatke, kar je seveda raz-

veseljivo.

Po krajši razpravi je v imenu nadzornega odbora Marko Kravos o pomnil na pomanjkljivosti, nakar je odbor dobil razrešnico. Sledile so volitve, na katerih so bili v novi upravni odbor soglasno sprejeti: Tatjana Cac, Rinaldo Cac, Sara Dougan, Marino Dovgan, Sabrina Gec, Jadranka Grgić, Nadja Fonda, Bogomila Kravos in Jasmina Rudez; v nadzorni odbor pa Marko Kravos, Zdenko Floridan in Nadja Debenjak.

V imenu ZSKD je občni zbor pozdravil Ace Mermolja, ki je posebej opozoril na pomen obstoja mestnega društva in na važno vlogo za celotno skupnost, v imenu SD Bor in Odbora za ohranitev Stadiiona pa je Adrijan Kovacic poudaril željo po vse večjem sodelovanju in skupni rasti. (bk)

NA TRŽAŠKI KVESTURI

V kratkem potni list
v enem samem dnevu

Tudi tržaska kvestura zeli stopiti v korak s časom, in sicer z mehanizacijo raznih uslug in uporabo elektronike: z 11. decembrom bo namreč že v enem samem dnevu lahko izdala potni list, potem ko bo zainteresirani v pristojnem uradu vložil ustrezno prošnjo. Prebivalci okoliskih občin tržaske pokrajine pa bodo potni list dobili v roku 48 ur, če bodo dokumentacijo predstavili na komisariatih javne varnosti v Miljah, v Devinu-Nabrezini in na Opcinah.

Potrebna pa je naslednja dokumentacija:

1. izpolnjen poseben obrazec, ki ga brezplačno delijo na kvesturi in na omenjenih treh komisariatih;
 2. koleki za vsako nadomestno izjavo (družinski list in italijansko državljanstvo; morebitni pristanek staršev, ki imajo otroke; overovljena fotografija - potrebni sta dve);
 3. upravni kolek za 60 tisoč lir za izdajo potnega lista;
 4. plačilo 8.800 lir na poštni tekoči račun 244343 ali 11.000 lir za plačilo samega potnega lista.
- Kvestura opozarja, da so možne zamude pri izdaji potnih listov, in sicer v primerih, da se istočasno nabere večje število prosenj in ko gre za ločene starše z mladoletnimi otroki, ali pa ko ima nekdo težave s sodstvom.
- Uporabo mehanizacije in elektronike so poimenovali »nacrť v realnem času«, a v okviru tega nacrť naj bi prišlo do novosti tudi glede drugih pomembnih podrocij delovanja kvesture, ki si prizadeva, da bi bila cimbolj ob strani prebivalstvu.

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
7. decembra 1995
AMBROZ

Sonce vziđe ob 7.31 in
zatone ob 16.21 - Dolžina
dneva 8.50 - Luňa vziđe
ob 16.20 in zatone ob
7.29.

Jutri, PETEK,
8. decembra 1995
BREZM. SPOCETJE

**VREME VČERAJ OB
12. URI:** temperatura
zraka 4,5 stopinje, zračni
tlak 1010,1 mb ustaljen,
veter 58 km na uro
vzhodnik severovzhod-
nik, burja, vlaga 62-od-
stotna, nebo oblačno,
morje zelo razgibano,
temperatura morja 11,7
stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Stefano
Cattonar, Samuel Mesar,
Alessia Pobega, Nicoletta
Ceť, Emiliano Leghissa,
Katia Marrone, Alberto in
Tommaso Ceschia.
UMRLI SO: 88-letni
Giuseppe Barbaro, 90-let-
ni Giuseppe Clari, 85-let-
ni Ermenegildo Stefani,
72-letna Violetta Ventu-
rin, 68-letni Alfredo Plai-
no.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA, 4.,**
do **NEDELJE, 10. decem-**
bra 1995

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

**Lekarne odprte od
13.00 do 16.00**
Korzo Italia 14 (tel.
631661), Ul. Zorutti 19
(tel. 766643), Ul. Flavia
89 - Zavljė (tel. 232253).
ZGONIK (tel. 229373) -
samo po telefonu za naj-
nujnejše primere.
**Lekarne odprte od
19.30 do 20.30**
Korzo Italia 14, Ul. Zo-
rutti 19, Ul. Giulia 1, Ul.
Flavia 89 (Zavljė).
ZGONIK (tel. 229373) -
samo po telefonu za naj-
nujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

**Lekarna odprta od
20.30 do 8.30**
Ul. Giulia 1 (tel.
635368).

**PETEK, 8. decembra
1995**

**Lekarne odprte od
8.30 do 13.00**
Korzo Italia 14 (tel.

631661) Ul. Zorutti 19
(tel. 766643), Ul. Giulia 1
(tel. 635368), Ul. Cavana
11 (tel. 302303), Ul. Ber-
nini 4 (tel. 309114), Ul.
Ginnastica 6 (tel.
772148), Ul. dell'Orolo-
gio 6-Ul. Diaz 2 (tel.
300605), Istrska ulica 33
(tel. 638454), Ul.Dante 7
(tel. 630213), Ul. Oriani 2
(tel. 764441), Ul. Flavia
89 - Zavljė (tel. 232253).
ZGONIK - Božje polje
(tel. 229373).

**Lekarne odprte od
13.00 do 16.00**

Korzo Italia 14, Ul. Zo-
rutti 19, Ul. Flavia 89
(Zavljė).
ZGONIK - Božje polje
1 (tel. 229373) - samo po
telefonu za najnujnejše
primere.

**Lekarne odprte od
16.00 do 19.30**

Ul. Cavana 11, Ul. Ber-
nini 4, Ul. Ginnastica 6,
Ul. dell'Orologio 6-Ul.
Diaz 2, Istrska ulica 33,
Ul. Dante 7, Ul. Oriani 2.

**Lekarne odprte od
16.00 do 20.30**

Korzo Italia 14, Ul. Zo-
rutti 18, Ul. Giulia 1, Ul.
Flavia 89 (Zavljė).

ZGONIK - Božje polje
1 (tel. 229373) - samo po
telefonu za najnujnejše
primere.

NOCNA SLUŽBA

**Lekarna odprta od
20.30 do 8.30**
Ul. Giulia 1 (tel.
636368).

**Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA**

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka od 8. do 13. ure.
- tel. 573012.

**Zdravstvena dežurna
služba**

Nočna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20.
ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15, 24.05
»Jade«, r. William
Friedkin, prepovedan
mladini pod 18. letom.
EXCELSIOR - 15.15,
17.00, 18.45, 20.30, 22.15
»Pocahontas«, risani
film, prod. Walt Disney.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

George Tabori

MEIN KAMPF

Režija: BORIS KOBAL

PONOVITEV

Danes, 7. decembra, ob 20.30 - ABONMA RED E

KROŽEK DEVIN-NABREZINA

"DOVOLJ JE KRVI IN VOJNE. POTREBUJEMO KRUHA IN MIRU"
IVO ANDRIĆ

Potujoća fotografska razstava o vojni v Bosni, ki so jo organizirali
ACLI-ENAIIP in Zveza E. Balducci.

Fotografija: Danilo Krstanović, izbira tekstov: Božidar Stanišić in
prevodi: Alice Parmeggiani.

OTVORITEV RAZSTAVE

bo danes, 7. t. m., ob 20. uri v Državni nižji sredni soli C. De
Marchesetti v Sesljanu, Naselje sv. Mavra.

Sodelovali bodo: Božidar Stanišić, bosanski pisatelj, prof. Alice
Parmeggiani, prevajalka in poznavalka Stanišićevih literarnih del
ter Melita Richter, sociologinja na zagrebški univerzi.

Razstavo si bo mogoče ogledati ob delavnikih od 9. do 12. t. m., od 9. do
12. ure.

SKD I. GRUDEN

pod pokroviteljstvom
Zadružne kraške banke,
v sodelovanju
s Kraško gorsko skupnostjo
vabi na ogled

IV. RAZSTAVE "KAMEN ..."

Razstavljajo krajevni obrtniki in oblikovalci
kraškega kamna v župnijski dvorani v Nabrezini

OTVORITEV DANES, 7. t. m., ob 18. uri

od 7. do 10. in v nedeljo, 17. decembra

s sledečim umikom: delavniki od 18. do 20. ure
prazniki od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure

Odbor za ohranitev Stadiona 1. maj

vabi vse tiste, ki so na karšenkoli način sodelovali
pri naših pobudah na

SLOVESNO OTVORITEV

prenovljenih športnih prostorov Stadiona 1.maj
jutri, 8. t. m., ob 10.30

Slovensko pevsko društvo PRIMOREC-TABOR

KONCERT
OB 10-LETNICI

zborovodja: MATJAZ SCEK

danes, 7. decembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah
Toplo vabljeni!

KD LIPA iz Bazovice

prireja

danes, 7. t. m., ob 20. uri v Bazovskem domu
**VEČER O NARAVNIH ZNAMENITOSTIH
AMERIŠKEGA JUGOZAHODA**

ki jih bo prikazal Lojze Abram.

Toplo vabljeni!

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 16.00, 18.00, 20.00,
22.00 »Il profumo del
mosto selvatico«, i. Kea-
nu Reeves.
AMBASCIATORI -
16.30, 18.20, 20.15, 22.15
»Casper«, i. Steven Spiel-
berg.

NAZIONALE 1 - 15.45,
18.45, 21.45 »Braveheart
- Cuore impavido«, i. Mel
Gibson, Sophie, Marceau.
NAZIONALE 2 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »For-
get Paris«, i. Billy Cristal,
Debra Winger.

NAZIONALE 3 - 18.15,
20.15, 22.15 »I ragazzi
della notte«, i. Jerry Calà,
prepovedan mladini pod
14. letom.

NAZIONALE 4 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »La
pazzia di Re Giorgio«, r.
Nicholas Hytner.

NAZIONALE DISNEY
- 16.15 »Santa Klause«, i.
Tim Allen.

MIGNON - 16.00,
22.00 »Vizi aristocratici«,
prepovedan mladini pod
18. letom.

CAPITOL - 15.30,
17.45, 20.00, 22.10 »Il
primo cavaliere«, i. Sean
Connery, Richard Gere.

ALCIONE - 18.00,
20.00, 22.00 »Terra e li-
bertà«, r. Ken Loach, i.
Ian Hart, Rosana Pastor.

LUMIERE - 18.00,
20.00, 22.15 »L'uomo
delle stelle«, r. G. Torna-
tore, i. Sergio Castellito.

PRIREDITVE

**DANES, 7. t. m., ob
16. uri** bo na Visoki soli
modernih jezikov za pre-
vajalce in tolmače (Ul.
D'Alviano 15) bo preda-
vala dr. Alenka Sivic -
Dular o slovenskem eti-
mološkem slovarju. Va-
bljeni!

**SLOVENSKI DIJASKI
DOM S. KOSOVEL**, Ul.
Ginnastica 72 prireja da-
nes, 7. t. m., ob 15. uri za
osnovnosolce in otroke z
vrtca lutkovno predstavo
z naslovom ZLOBNI
ZAKIRAKI SPED NAPA-
DA. Vljudno vabljeni!

KD GRAD prireja tra-
dicionalno BOŽIČNO
RAZSTAVO lesenih,
bakrenih in keramičnih
izdelkov jutri, 8.12., so-
boto, 9. in 16.12. ter ne-
deljo, 10. in 17.12. v
društvenih prostorih pri
Banih s sledečim ur-
nikom: delavniki 18.-
20.00, prazniki 16.-
20.00. Toplo vabljeni!

KD RDEČA ZVEZDA
vabi na prizorček "Pri-
prava na zlato poroko",

KD RDEČA ZVEZDA

vabi na

OSREDNJO
PROSLAVO

ob 50-letnici
kulturnega
delovanja

ki bo v Š.K.C.
v Zgoniku

jutri, 8. t. m.,
ob 17.30

avtorica Guzela Budin -
Pegan. Režija A. Petje.
Igrajo amaterski člani KD
Rdeča zvezda ter na raz-
stavo dokumentacij ob
50-letnemu kulturnemu
delovanju. Salež - sedež
društva in občinska
knjižnica v soboto, 9. t.
m., ob 20. uri ter v ne-
deljo, 10. t. m., ob 18. uri.
MARIJIN DOM pri Sv.
Ivanu in otroški zbor
Kresnice gostujeta mla-
dinsko skupino s Pro-
seka-Kontovela s pre-
dsto "SALON EXPON"
v nedeljo, 10. t. m., ob
16.30 v Ul. Brandesia 27.
Toplo vabljeni mali in
veliki.

**GODBA NA PIHALA
IZ RICMANJ** vabi na
ZAKLJUČNI KONCERT
pod vodstvom Marina
Marsica v nedeljo, 10.
t. m., ob 17. uri v obcin-
skem gledališču F.Preše-
ren v Boljuncu.

SKD TABOR Opcine -
Prosvetni dom. Do 10.
decembra razstavlja DE-
METRIJ CEJ. Ogled ob
delavnikih med 16. in
20. uro ter ob priredit-
vah.

**BIVSA DRUSTVENA
GOSTILNA V RIC-**
MANJIH vabi na ogled
likovne razstave Liliane
Spirito do 10. decembra.

SKD TABOR - Opcine
- Prosvetni dom. V ne-
deljo, 10. t. m., ob 17. uri
gostuje KUD Domovina
iz Ospa z veseloigro PO-
ROČIL SE BOM S SVOJO
ZENO. Vabljeni na prije-
ten popoldan!

DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV
v Trstu vas vljudno vabi
v Peterlinovo dvorano v
Ul. Donizetti 3 v Trstu v
ponedeljek, 11. t. m., ob
20.30 na otvoritev raz-
stave SLOVENCI V
LONDONU 1991-1994.
Razstavo bo odprla arh.
Jana Valencić iz Londo-
na.

TRŽASKA KNJIGAR-
NA vabi v torek, 12. t.
m., ob 17.30 na predsta-
vitev kasete KONTAMI-
NACIJA besedilo in gla-
sba PAOLO PAOLIN
PRIVITERA. O avtorju in
kaseti bo spregovoril Bo-
ris Kobal.

OBCINSKA KNJIZNI-
CA v Saležu obvešča, da
se bo miklavžev knjižni
sejem nadaljeval se v to-
rek, 12. t. m.

**GLASBENA MATICA
TRST** - Koncertna abon-
majska sezona 95/96 v
Kulturnem domu v Trstu
- V torek, 12. t. m., ob
20.30 GODALNI KVAR-
TET GM. Sodeluje Aljoša
Starc, klavir. (Osterc,
Beethoven, Schumann).
Vabljeni!

SKD VIGRED prireja
MIKLAVŽEV IN BOŽIČ-
NI SEJEM knjig in ročnih
del v nedeljo, 17. de-
cembra od 17. do 19. ure,
v sredo, 20. decembra in
v cetrtek, 21. decembra
od 16. do 19. ure v drust-
venh prostorih v Sempo-
laju.

DRUŠTVO SLOVEN-
SIH IZOBRAZENECV
vabi v petek, 15. t. m., ob
18. uri na POGOVOR O
DUSANU PLENICARJU
ob tretji obletnici njego-
ve smrti. Pogovor v okvi-
ru razstave SLOVENCI V
LONDONU 1991-1994 bo
vodil Ivo Jevnikar.

OBVESTILA

KD RDEČA ZVEZDA
obvešča vse bivše pevke
in pevce, da bo generalna
danes, 7. t. m., ob 20.30 v
telovadnici v Zgoniku.

**ZVEZA SLOVENSKIH
KULTURNIH DRUSTEV**
obvešča, da bo urad v Tr-
stu danes, 7. t. m. odprt
samo dopoldne in sicer od
8.30 do 13. ure.

PRVA priprava za mla-
de, ki se bodo udeležili no-
voletnega taizejskega
srečanja v Vroclavu na
Poljskem bo danes, 7. t. m.,
ob 20. uri v Ul. Risorta 3.

SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB (Ul. Donizetti 3)
vabi v soboto, 9. t. m. na
svoj REDNI OBCNI ZBOR.
Na sporedu bodo poročila
odbornikov, pogovor o de-
lovanju v tekočen delov-
nem letu in volitve novih
odbornikov. Sledila bo
zakuska in družabnost.
Zacetek ob 18.30.

SK BRDINA obvešča,
da bo v sredo, 13. t. m. IZ-
REDNI OBCNI ZBOR v
Domu Brdina na Opcinah
s pricetkom ob 20. uri.

OBCINA Devin - Na-
brežina prireja tečaj an-
glescine, nemščine in slo-
venscine, ki se bodo vršili
od januarja do junija
1996. Interesenti lahko
dvignejo vpisne pole v
občinskem uradu za solst-
vo in kulturo, soba st. 2
(tel. st. 6703111) od 9. do
11.30 do petka, 15. de-
cembra t.l.

PREDSEDNIK Sloven-
skega raziskovalnega in-
stituta sklicuje IZREDNI
OBCNI ZBOR v poned-
eljek, 18. t. m., ob 19. uri
v prvem sklicu in ob
19.30 v drugem sklicu v
Gregorčičevi dvorani, Ul.
S. Francesco 20 v Trstu.

ČESTITKE

Ob 14. rojstnem dne-
vu zeli ERIKU KURETU
mного zdravja in ve-
selja nekdo, ki ga vsako
jutro skozi okno opazuje
in za katerega naj sam
ugotovi.

Novopečeni pro-
dajalki MARTINI vošči-
ta vso srečo in se več
dobriča družini Sancin
- Vazzi.

IZLETI

**KRISKA SEKCIJA
UPOKOJENCEV** obvešča
izletnike, da avtobus za
Treviso odpelje jutri, 8. t.
m., ob 8.30 izpred vaskega
spomenika.

MALI OGLASI
tel. 040-361888

POHISTVO rabljeno in
novo po prilični ceni,
otroška soba, knjižna
omara, kuhinjsko pohist-
vo in veliko drugih artik-
lov. Tel. st. 575145,
350150.

LANCIA BETA coupé
1600, modre barve, letnik
'83 v odličnem stanju
prodam. Tel. st.
040/200757.

PRODAM avto Polo
Volkswagen Cl 1100, let-
nik '92. Tel. na st.
0481/78092 ali v večernih
urah na st. 040/392715.

PRODAM Sintetiser
Jamaha DX-7 2 D s
stojalom in kovčkom v
odličnem stanju (zelo
malo rabljen). Tel. od
jutri do cetrčka po 20.
uri na st. 040/823054.

PRODAM polzaste
stopnice: premer 120
cm., višina 3 m. Kličite
v večernih urah na st.
220547.

GRAMOFONSKE
plosce na 33 in 45 obra-
tov iz let 60/70: Sloven-
ski oktet, Slak, Berdor-
fer, Kovacik ter 28
nemskih mars na pihala
prodam amaterju. Imam
tudi 46 starih plosc na
78 obratov z arijami
znanih oper v izvajanju
znamenitih pevcev. Tel.
st. 040/943388 - zvečer.

PRODAJAM božične
smrecice vseh velikosti.
Družina Lupin, Ul.
Trieste 347 (zraven go-
riskoga pokopališča).
Tel. st. 0481/21227.

**MALI OGLASI IN RAZNA
OBVESTILA ZA OBJAVO
NASLEDNJI DAN
se sprejemajo
od 8.30 do 12.30
od ponedeljka do petka
OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH
ZAPRTO
PUBLIEST - Ul. Valdirivo 36 - l.nad.
Tel. 361888 - Fax 768697**

PODARIMO majhne-
ga dvomesečnega
psicka, pasme nemski
ovcar. Tel. st. 220333.

GOSPA z izkusnjami
isce delo kot hisna po-
močnica ali varstvo
otrok v jutranjih urah.
Tel. st. 0038667/31261.

POKLICNA bol-
ničarka nudi zdravstve-
no pomoč bolniku ali
ostareli osebi. Tel. st.
213287.

SLASCICARNA Saint
Honoré zaposli vestno
prodajalko-vajenka.
Tel.ob poslovanju trgo-
vine na st. 213055.

DIPLOMIRANA na
fakulteti tujih jezikov z
izkusnjo poučevanja
nudi lekcije iz anglescine
in spanscine. Tel.
040/308089.

OSMICO imata odpr-
to Magda in Slavko
Skerlj, Zgonik 15/a. Va-
bljeni!

MIRKO in CVETKA v
Brisicikih sta odprla
osmico.

V DOBERDOBU je
Berto Tonkić odprl
osmico. Toči belo in čr-
no vino ter nudi domač
prigrizek.

PRISPEVKI

Ob rojstnem dnevu
mame Valerije daruje
Nada Pertot 100.000 lir
za Licej Prešeren.

60-letniki iz Sempo-
laja in Nabrezine da-
rujejo v spomin na pre-
minule soletnike g. Pete-
lin, Evgena Bana, Alda
Suc, Daria Semolica in
Silvana Antonii 50.000
lir za popravilo orgel v
sempolajski cerkvi.

V spomin na Bruna
Kuka darujeta Marica in
Silvano Rebulu 50.000
lir za popravilo orgel v

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 24. SEPTEMBRA 1995 DO 27. MAJA 1996

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), Benetke (7.47)
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), Benetke (8.15)
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34). Op.: ukinjeno ob praznikih
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), Benetke (9.18)
7.50	(IC)	TERGESTE -Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), Benetke (9.46)
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), Benetke (10.20)
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), Benetke (12.20)
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), Mestre (13.42), Rim Termini
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), Benetke (14.20)
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), Benetke (15.17)
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), Benetke (16.20)
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), Benetke (17.16)
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), Benetke (17.46)
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), Benetke (18.20)
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), Benetke (19.18)
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), Benetke (19.58)
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), Benetke (20.20)
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), Benetke (21.15)
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), Mestre (22.14), Zeneva
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08), Benetke (23.21)
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), Mestre (0.04), Rim Termini

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
7.59	(E)	Mestre (6.04), Portogruaro (6.49), Tržič (7.35)
8.53	(E)	Mestre (7.07), Portogruaro (7.49), Tržič (8.29)
10.05	(E)	Benetke (8.00), Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.41)
10.42	(IR)	Benetke (8.35), Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.18)
11.42	(IC)	Benetke (9.35), Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.18)
13.42	(IR)	Benetke (11.35), Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.18)
14.12	(D)	Benetke (12.09), Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.48)
15.42	(IR)	Benetke (13.35), Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.18)
16.04	(IC)	Mestre (14.23), Portogruaro (15.02), Tržič (15.40)
16.25	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.01)
17.42	(IR)	Benetke (15.35), Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.18)
18.50	(D)	Benetke (16.21), Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.22)
18.57	(D)	Benetke (16.55), Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.33)
19.37	(IR)	Benetke (17.29), Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.13)
20.00	(IC)	Benetke (18.02), Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.36)
20.55	(R)	Benetke (18.22), Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.31)
21.42	(IR)	Benetke (19.35), Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.18)
22.00	(IC)	Benetke (20.02), Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.36)
23.42	(E)	Benetke (21.35), Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.18)
0.42	(IR)	Benetke (22.35), Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.18)
1.42	(IR)	Benetke (23.35), Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.18)
2.35	(D)	Benetke (0.20), Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.11)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), Videm (6.39) (ukinjen ob praznikih)
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), Videm (7.20)
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), Videm (7.37) (ukinjen ob praznikih)
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), Videm (8.12) (ukinjen ob praznikih)
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), Videm (8.27)
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), Videm (9.47)
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), Videm (10.27)
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), Videm (12.27)
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), Videm (13.03) (ukinjen ob praznikih)
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), Videm (13.33)
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), Videm (13.54) (ukinjen ob delavnikih)
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), Videm (14.27)
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), Videm (14.55) (ukinjen ob praznikih)
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.33) (ukinjen ob praznikih)
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), Videm (15.58)
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), Videm (16.27)
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), Videm (17.36) (ukinjen ob praznikih)
16.56	(R)	Tržič (17.24), Gorica (17.47), Videm (18.20) (ukinjen ob praznikih)
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), Videm (18.27)
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), Videm (19.08)
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Červinjana in Palmanove v Videm (18.54). (ukinjen ob praznikih)
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), Videm (19.35) (ukinjen ob praznikih)
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), Videm (20.01)
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), Videm (20.27)
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), Videm (21.24)
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), Videm (22.27)
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), Videm (0.33)

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.46	(R)	Videm (5.21), Gorica (5.54), Tržič (6.17) (ukinjen ob praznikih)
7.29	(R)	Videm (6.05), Gorica (6.38), Tržič (7.01)
7.51	(D)	Videm (6.44), Gorica (7.08), Tržič (7.27) (ukinjen ob praznikih)
8.33	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.38), Tržič (8.02), (ukinjen ob praznikih)
8.40	(D)	Videm (7.36) preko Palmanove in Červinjana v Tržič (8.16), (ukinjen ob praznikih)
9.14	(R)	Videm (7.52), Gorica (8.27), Tržič (8.48), (ukinjen ob praznikih)
9.56	(IR)	Videm (8.49), Gorica (9.13), Tržič (9.32)
10.52	(R)	Videm (9.36), Gorica (10.00), Tržič (10.24)
12.33	(IR)	Videm (11.26), Gorica (11.50), Tržič (12.09)
14.04	(R)	Videm (12.36), Gorica (13.12), Tržič (13.35)
14.33	(IR)	Videm (13.26), Gorica (13.50), Tržič (14.09)
15.18	(R)	Videm (13.50), Gorica (14.26), Tržič (14.49), (ukinjen ob praznikih)
15.53	(R)	Videm (14.30), Gorica (15.04), Tržič (15.25)
16.33	(IR)	Videm (15.26), Gorica (15.50), Tržič (16.09)
18.18	(R)	Videm (16.50), Gorica (17.26), Tržič (17.49), (ukinjen ob delavnikih)
18.26	(R)	Videm (17.04), Gorica (17.37), Tržič (17.58), (ukinjen ob praznikih)
18.33	(IR)	Videm (17.26), Gorica (17.50), Tržič (18.09)
19.20	(R)	Videm (17.52), Gorica (18.28), Tržič (18.51), (ukinjen ob praznikih)
19.44	(D)	Videm (18.31), Gorica (18.58), Tržič (19.20)
20.22	(D)	Videm (18.59), Gorica (19.33), Tržič (19.55), (ukinjen ob praznikih)
20.33	(IR)	Videm (19.26), Gorica (19.50), Tržič (20.09)
21.15	(R)	Videm (19.53), Gorica (20.26), Tržič (20.47)
22.33	(IR)	Videm (21.26), Gorica (21.50), Tržič (22.09)
0.52	(IR)	Videm (23.26), Gorica (0.02), Tržič (0.25)

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.13	(E 221)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) prihaja iz Zeneve - Opčine (9.40) - nadaljuje v Zagreb
12.02	(IC 243)	DRAVA - prihaja iz Benetk - Opčine (12.28) - nadaljuje v Budimpešto
17.57	(IC 265)	KRAS - Opčine (18.25) - nadaljuje v Zagreb
0.02	(E 241)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Benetk - Opčine (0.50) - nadaljuje v Budimpešto

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.52	(E 240)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Budimpešte - Opčine (6.24) - nadaljuje v Benetke
10.58	(IC 264)	KRAS - prihaja iz Zagreba Opčine (10.28)
16.57	(E 242)	DRAVA - prihaja iz Budimpešte - Opčine (18.30) - nadaljuje v Benetke
19.51	(E 220)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Zagreba - Opčine (19.23) - nadaljuje v Zenevo

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

V PRIREDBI KLUBOV SMREKK IN MITTELART

Multimedialni večer posvečen tudi delu Karla Michelstaedterja

Glasba, gledališče, poezija

V Kulturnem domu bo jutri, 8. t.m. zanimiv umetniški večer, ki ga prireja SMReKK in Mittelart pod pokroviteljstvom občine Gorica. Večer z naslovom "Scelta vitale"(Življenjska izbira) bo namenjen različnim umetniskim zvrstem in sicer poeziji, glasbi in gledališču. V prvem delu bo na sporedu predstava Giulia Nerinija, ki bo skušala preplesti recitacijo s poezijami Carla Michelstaedterja in Giulia Nerinija, ter mimiko, ples in bojne spretnosti. Spremljala jih bo glasba, ki so jo sestavili goriski glasbeniki. V drugem delu večera pa bodo točke namenjene posameznim zvrstem. Za poezijo se bosta predstavila Jurij Paljk in Alberto Princis; gledališko točko bosta pripravila Gledališka skupina Gorica ter Oder 90; glasbeno točko v živo bodo po navdihu slik A. Bernardisa, M. Drascka in H. Kosica oblikovali Pierluigi Bumbaca, Oscar Duiz, Pierluigi Pintar ter Davide Sfiligoi.

Organizatorji so upoštevali tudi mlajšo generacijo in sicer ljubitelje dance glasbe, ki bo na sporedu po 23. uri. Ob tej priložnosti bodo predstavili novo CD ploščo Roberta Magrisa.

Večer bodo lahko popestrili tudi drugi likovni umetniki, ki bodo lahko razstavili vsak po eno delo in tako dali svoj umetniški doprinos večeru. Možno si bo tudi izmenjati publikacije in informacije o lastnih umetniških izkušnjah. Povezovala bo Elisa Trani. Obeta se torej zanimiv in pester večer, na katerem bo sodelovalo veliko "domaćih" umetnikov. Začetek je napovedan ob 20.30.

MARTINOVANJE / GORIŠKI UPOKOJENCI

Prijetno v Gallianu

Društvo slovenskih upokojencev na Goriskem je tudi letos, za svoje člane, priredilo prijetno družabnost ob Martinu. Po dobrih izkušnjah pred letom dni, so se spet odločili za obisk gostisca Al Fogolar v Gallianu pri Cedadu, kjer so v nedeljo 19. novembra v prijetnem vzdušju, dobri kapljici in obloženih mizah preživelijo lepo popoldne. Na družabnosti se jih je zbralo precej preko sto, iz vseh krajev na Goriskem. Razpoloženje je mogoče razbrati že kar na gornji sliki. Pri društvu pa že zbirajo prijave za novo družabno srečanje ob koncu leta. Tokrat bodo ostali kar v Gorici, saj bo silvestrovanje v veliki dvorani UGG. Pohiteti velja s prijavami, saj jih bodo sprejemali še do 13. t.m.

RAZSTAVE

V GALERIJ KINA VITTORIA razstavljajo na pobudo krožka Exit goriski slikarji Sergio Altieri, Ignazio Doliach, Franco Dugo, Luciano de Gironcoli, Alfredo de Locatelli, Mauro Mauri, Cesare Mocchiutti in Claudio Mrakic. Razstava z naslovom "Pogled na okolje" je na ogled do 10. decembra po urniku kinodvorane.

V KULTURNEM DOMU V GORICI je se do 10. t.m. odprta razstava podvodnih fotografij S. Zavrtanika. Ogled je ob delavnikih od 9. do 13. ure ter zvečer ob prireditvah.

V VIPAVSKEM HRAMU v Vipavi je na ogled keramika Nade Rodman. Posodje je narejeno po vzoru svetolucijske keramike iz halštatskega obdobja. Razstava bo odprta do 25. decembra. Ogled vsak dan razen ponedeljka med 11. in 22. uro.

OBVESTILA

KD SOVODNJE obvešča, da je v domačem Kulturnem domu razstava slik in plakatov o 50-letnem društvenem delovanju. Odprta je od ponedeljka do petka od 14. do 20. ure, v tem času je v prodaji tudi publikacija "Protagonisti sovođenjske stvarnosti".

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV NA GORIŠKEM priredi, skupaj s sorodnim društvom iz Trsta, tradicionalno silvestrovanje v veliki dvorani UGG na Battistijevem trgu. Prireditve bo 28. decembra ob 17. uri. Vstop samo z vabili.

OBCINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU bo v ponedeljek 11. decembra zaprta.

OBCINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH pošlje vsak ponedeljek, sredo in petek od 15. do 18. ure, ob torkih in četrkih pa od 10. do 12. ure.

KINO

GORICA

VITTORIA Gorica Kinema 20.45 »L'uomo delle stelle«

CORSO 17.30-19.45-22.00 »Franch kiss«.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI MORANDINI, Rastel 65, tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU AL REDENTORE, Ul. Rosselli 23, tel. 410340.

LEKARNA V SOVODNJAH dr. M. Rojec, Ul. I. Maja 76, tel. 882578.

POGREBI

Danes, ob 11. uri, Luciano Bandelli, iz splosne bolnisnice v cerkev v Strazicah in na glavno pokopališče.

OBČINA TORKOVA SEJA

Komedija o amandmajih k proračunu

Res skoda, da je torkovi seji občinskega sveta sledila le pescica občanov, ki prav gotovo ni bila navdušena nad "spektaklom". Najprej se je zapletlo glede izvolitve člana nadzornega odbora. Na to mesto je bil izvoljen Mauro Candotti, vendar pa je iz nadaljevanja seje bilo mogoče razbrati, da se je nekaj zapletlo med volilnim postopkom, oziroma štetjem glasovnic. Nekaj časa pa je seja zaradi ostrega spora med članom občinskega sveta in občinskimi funkcionarji potekala za zaprtimi vrati, vendar je bilo celo na trg pred zupanstvom prislišati vpitje in prekanje. Bralcem lahko mirno povemo, da tokrat ni bil udeležen Fiorelli. Zapletlo se je nato pri sklepu o spremembah v proračunu za tekoče leto in interpretacijah zakona glede roka, do katerega je mogoče spremembe opraviti. Končalo se je tako, da je bil v celoti sprejet predlog sklepa

občinskega odbora in da sta predlagatelja amandmajev Cosma in Spazzapan svoje predloge umaknila, oba po pojasnilu in "zagotovitvi" zupana. Spazzapan je predlagal, da se spet vnese postavka za razširitev standrskega pokopalšča in postavka za solo Ivan Trinko ter posebna postavka za pobudo ekološkega osveščanja. Cosma je osporaval uporabi 67 milijonov lir za nakup opreme za elektronsko glasovanje. Proti koncu seje je bilo nekaj hladne prhe (Fiorelli) glede pokončne drže, predstavnikov CDU, ki so z eno nogo že v večini. Kaj naj si poprečni občan misli o tem kako so se upravitelji odrezali pri pojasnjevanju posameznih vprašanj glede sprememb v proračunu. Vseh točk pa kljub pozni uri in nekajurnemu zasedanju niso izcrpali. Tako se zmeraj čaka na odobritev načrt obrtniške cone.

Med številnimi interpelacijami, velja omeniti tri, ki jih je predložil Igor Komel. Spet je opozoril na nevdržno stanje glede prostorske stiske sole Ivan Trinko, pohvalil bogat program kulturnih in drugih prireditev v decembru, vendar priporočil večje upoštevanje slovenske prisotnosti. Zupanu je predlagal, naj bi čimprej, tudi v znaku konkretne solidarnosti z italijansko anrodnostno skupnostjo, povabili v Gorico gledališče Ivan Zajc z Reke. Glede slednjega je zupan odgovoril, da se v tej smeri že dela; bolj medel pa je bil glede sole, čeprav je kasneje, v razpravi o spremembah proračuna svetovalcu Spazzapanu povedal, da je občina prišla do spoznanja, da bi pravzaprav kazalo urediti poslopje v Kapucinski ulici in da bodo potrebna sredstva vključili v proračun za 1996.

Dve pomembni in obenem nadležni vprašanji pa je zastavil Crocetti: glede načrtovalca za prenovo območja ulice sv. Klare in glede urejanja cestnih dostopov v mesto. Dobil je precej medla in izmikajoča odgovora.

GORICA / SREČANJE NA ZANIMIVO TEMO

Čipke - posebnosti in tradicija

Sodelujejo pedagogi zgodovinarji in strokovnjaki iz številnih evropskih dežel

Obnoviti in ovrednotiti dejavnost, primerjati izkušnje, siriti zanimanje, posredovati znanje. To so cilji, ki so si ga zastavili prireditelji dvodnevnega mednarodnega srečanja o cipkah in cipkarstvu v Evropi, ki se je včeraj pričel na razstavišču ob ločnem mostu in ki se bo zaključil danes. Gre za zanimivo pobudo Goriske cipkarske sole, ki deluje v okviru deželne uprave, ki sta jo podprli Občina, Pokrajina in Goriska hranilnica. Goriska cipkarska sola je uvedla preko petdeset tečajev v različnih krajih, za različne starostne skupine in za dejavnost, ki ima na Goriskem bogato tradicijo, zainteresirala preko tisoč oseb, je v uvodnem delu srečanja povedala ravnateljica sole Giovanna Paolini Fabrisin pred pretežno ženskim avditorijem, čeprav je splošno znano, da so se in se še zmeraj s kleklanjem ukvarjajo tudi moški.

Prav tako so bile ženske v večini med raz-

pravljalci. Povedati velja, da so se prvega mednarodnega srečanja o cipkah v Evropi - za to priložnost so pripravili tudi poseben simbol, krog zvezd Evropske zveze na cipkastem prtljaku - udeležili pedagogi, strokovnjaki in zgodovinarji iz Avstrije, Slovenije, Hrvaske, Anglije, Irske, Norveške Danske, Francije in seveda Italije.

V preddverju kongre-

sne dvorane pa je na ogled nekakšna vzorčna razstava izdelkov spretnih (in potrpežljivih) rok iz različnih dežel. Prava paša za oči. Skoda le, da na raztavi ni starih idrijskih, oziroma goriskih cipk iz Coroninijeve zbirke, je v pozdravem nagovoru dejal zupan Valenti. (Foto Studio Reportage - z uvodnega dela srečanja - zgoraj izdelek spretnih rok).

NOVICE

Jutri spet Mala Cecilijanka

Vsakoletna revija otroških in mladinskih pevskih zborov, ki jo prireja Združenje cerkvenih pevskih zborov, bo tudi letos, in sicer jutri, 8. decembra. Revija bo v telovadnici pri Katoliškem domu ob 15.30. Nastopilo bo 10 pevskih skupin z Goriskega, Trzaskega in Slovenije. Nastopili bodo zbori iz Doberdoba, Rupe-Peci, Vrha sv. Mihaela, Standreza, Stmavra, Steverjana in s Plesivega. S Trsta bosta prisla otroški zbor Kresnice od sv. Ivana in Ladjica iz Devina, iz Nove Gorice pa mladinski zbor osnovne sole Fran Erjavca.

Predkongresna skupščina združenja Confagricoltori

V sejni dvorani Trgovinske zbornice bo danes predkongresna skupščina stanovske organizacije kmetov Confederazione Italiana Agricoltori. Zasedanje se bo pričelo ob 9.30, zaključilo pa v prvih popoldanskih urah, udeležila pa se ga bo predstavnica vsedržavnega vodstva Paola Ortensi. Na skupščini bodo izvolili tudi delegate za vsedržavni kongres.

Knjiga o prisotnosti nemške kulture v Gorici

Institut za versko in družbeno zgodovino je pred kratkim izdal knjigo o nemški kulturi v Gorici. Gre za 360 strani obsegajoče delo, ki v glavnem prinaša gradivo dveh tečajev, ki so se na isto problematiko odvijali v Gorici v letih 1991 in 1993. Knjigo je uredil prof. Sergio Tavano. Knjigo bodo predstavili danes, v avditoriju klasičnega liceja Dante Alighieri.

Financarji zasegli pet stotov svežih rib

Finančna straža je na območju Tržica ze spet zasegla večjo količino rib sumljivega izvora. Na tovrnjaku z italijansko registrsko tablico - vozilo so zasegli, skupaj z ribami - so našli okrog 500 kilogramov svežih rib, ki so bile ilegalno vnesene na državno ozemlje in so bile, kot kaže, namenjene na tržnice v raznih krajih nase dezele. Tovornjak je prihajal s Hrvaske.

Rok za prijavo vina podaljšan

Konzorcij za zaščito briskih vin obvesča, da je pristojno ministrstvo do 15. decembra podaljšalo rok za prijavo pridelka grozdja in količine vina. Prvotno določen rok bi zapadel danes, 7. t.m. Vinogradniki imajo zdaj se teden dni časa, da uredijo po zakonu predvidene obveznosti.

Nezgodna kronika

V krizišču pokrajinske ceste št. 8 in državne ceste št. 56 (krizišče med Standrezem in Sovodnjami) sta včeraj nekaj po 9. uri trčila ford fiesta, ki ga je upravljal 54-letni Ernest Posega iz Nove Gorice ter vozilo ekipe za hitro pomoč, ki ga je vozil Mario Samiz iz Gradišca. Resilni avtomobil je bil na službeni vožnji in je prevažal pacienta. V trčenju je bila laže ranjena bolničarka. Brez hujših poškodb sta se zmazala tudi 32-letni Mauro Baldussi iz Tržica in 53-letni Albino Petraz. S poltovornjakom sta nekaj po prvi uri zjutraj trčila v parkiran avtobus podjetja APT.

ELEKTRIKA / O VZROKIH TORKOVEGA MRKA

Čimprej je treba prenoviti celotno omrežje

Med vzroki izpada prevelika obremenitev in dotrajanost naprav na omrežju

"Ponoven izpad elektrike v severnem delu mesta opozarja na potrebo bo čimprejšnji rekonstrukciji, oziroma posodobitvi omrežja", ugotavlja inž. Carlo Mistretta, ravnatelj občinskega podjetja. V torek zvečer se je namreč dobesedno del mesta znašel v popolni temi dobro pol drugo uro. Dežurna ekipa v torek zvečer se ni uspela z gotovostjo ugotoviti razlog izpada, kakor smo na kratko poročali včeraj. Stanje je bilo jasno sele po podrobnem pregledu omrežja in potem ko so postopoma, v dveh sklopih, področju spet začeli dobavljati tok.

Izpad je, kot se zdi, posledica preobremenitve. Pri mestnem

podjetju imajo sicer in že tudi izvajajo načrt posodabljanja električnega omrežja, vendar le to poteka postopoma. Za celotno izvedbo bo treba še kakšno leto.

"Poiskali smo nekakšno začasno rešitev in namestili posebno aparaturo, ki naj bi pomagala premostiti "krizne" trenutke ob preveliki obremenitvi. Ugotovili smo, da ta naprava ni delovala tako kakor je bilo predvideno", pojasnjuje torkov izpad inž. Mistretta.

Glavne težave in možnosti podobnih prekinitev naj bi dokončno odpravili čez nekaj mesecev, ko bodo izpeljali drugo stopnjo načrta posodabljanja električnega omrežja.

Zal bo treba spet prekopati ulice in tudi Korzo in vgraditi nove vode.

To bi bili morali narediti že pred meseci, vendar pa ni bilo soglasja z zupanstva.

Mestno podjetje pa obenem z rekonstrukcijo omrežja, postopoma uresničuje tudi drugi načrt: zgraditev nove prevzemne centrale v južnem delu (v bližini mosta odseka drž. ceste št. 56). Taka ureditev glede preksrbe z električno energijo bi nudila dovolj jamstev za redno in konstantno dobavo energije. Mestno podjetje, ki je zdaj v fazi preoblikovanja (v smislu nove zakonodaje) pa se zanima tudi za proizvodnjo električne energije.

OBČINA / UGOTOVITVE SL

Uprava se zelo hitro potaplja

Sporočilo tajnika Geromette

"Zdaj je že jasno, da občinski odbor, ki ga vodi zupan Valenti, ne namerava sprejeti predloga za razpis referendumov. Na seji 5. t.m. se je odbor zatekel k politiki zavlačevanja in skrivanja pred odgovornostjo", ugotavlja v daljšem poročilu za tisk tajnik Severne Lige v Gorici Gerometta, ki ob tem ne stedi s kritikami na račun občinske uprave, ki se po njegovem hitro potaplja in ki je v glavnem dokazala nemoc. Ta nemoc uprave se odraza tudi v tem, da ni sposobna izdelati organskega načrta za tisto posebno mednarodno vlogo in razvoj mesta. Po načrtih in napovedij občinske uprave naj bi Evropska Zveza finansirala projekte, ki se

pripravljajo v okviru tisoletnice. In kaj bo ostalo, ko bo obletnica mimo, vprašauje Gerometta, ki obenem zbode tudi senatorja Romolija, ki je najbrž preveč zaposlen in ne vidi, kako se duši njegov odbor.

Tako tajnik Severne Lige. Ni znano, če samo zaradi gole polemike, ali pa zaradi drugih razlogov, saj je v zadnjem času slišati vesti o določenih premikih in zblizevanjih med večjimi in manjšimi strankami. Kdo ve!

Navsezadnje pa zupan Valenti ne bo imel težav odgovoriti na kritike. Če je Občina nesposobna, bi bilo dobro pogledati tudi na stanje na Pokrajini, kjer upravlja Severna Līga.

NIZ PRIREDITEV

Miklavža so tudi letos počastili otroci in odrasli

V veliko veselje vseh otrok je v torek zvečer tudi v naše kraje prišel Miklavž in prinesel ogromno vrečo daril, seveda na podlagi pisem, ki so mu jih otroci poslali. Zvedeli smo, da jih je bilo tudi letos izredno veliko.

Nekatere je Miklavž obiskal kar na domu, drugi pa so ga pričakali vsi skupaj v prostorih vaškega društva kot npr. v Doberdoba, kjer so mu v župnijski dvorani otroci pripravili igrico z naslovom Kdo bo spremljal sv. Miklavža. KD Kras Dol Poljane pa je Miklavža sprejelo v prostorih sole na Palkiscu.

V Kulturnem domu v Gorici so se zbrali gojenci Dijaskoga doma, osnovnošolci ter otroci iz otroških vrtcev iz Gorice in bližnje okolice. ZSKD je v sodelo-

vanju s skupino Oder 90 poskrbela, da so Miklavža primerno sprejeli. V razigrani družbi otrok se je res dobro počutil tako, da je vse zelo radodarno obdaril. Gojencem Dijaskoga doma je prinesel igre, s katerimi se bodo lahko vsi skupaj igrali v domu, poleg tega je imel v vreči se igrače za vse otroke, ki so si darilo zaslužili, ker so bili pridni v soli, ker so ubogali starše in so se lepo obnašali tudi, ko teh ni bilo zraven. V vreči pa ni imel Miklavž samo darila, ampak tudi dobro voljo, ki jo je razdelil med otroke zato, da bi celo leto bili srečni in veseli. Danes se Miklavž že vrača v oddaljene severne kraje, a ne mislite, da je s tem pozabil na vas, otroci. Čez eno leto se bo spet vrnil, če ga le ne boste razočarali...

GLASBA / NASTOPILO BO PRIHODNJI ČETRTEK

Godalni kvartet GM ob prvi desetletnici

Med letosnjimi jubilanti na glasbenem področju je tudi Godalni kvartet Glasbene matice. Ustanovljen je bil pred desetimi leti ob 75-letnici Glasbene matice v Trstu in od takrat redno in neprekinjeno deluje in bogati trzasko glasbeno življenje. Pri tem je pomembno tudi to, da je v Trstu zdaj se edina tovrstna instrumentalna komorna skupina. Za seboj ima okrog sto nastopov, na repertoarju pa kakih 40 del za kvartet in kvintet z občasnimi gostujočimi solisti. Razen doma je dolje nastopal po različnih krajih Italije, Slovenije, Avstrije, Hrvaske, gostoval pa je tudi v bivši Sovjetski zvezi. Snel je tudi za radio in televizijo na italijanski RAI, avstrijski ORF in beloruski TV.

Ceprav zajema izvajana dela tudi iz svetovne komorne zakladnice, posveča godalni kvartet Glasbene matice posebno pozornost izvajanju skladb domačih slovenskih in italijanskih skladateljev kot so Delak, Florjanc, Lovc, Merku, Sofianopulo in Viozzi, od drugih slovenskih skladateljev pa Lipovšek in Osterc. Od Merku ima na primer na repertoarju vse tri njegove godalne kvartete.

Leta 1989 je Godalni kvartet GM sodeloval na prestižnem državnem natečaju za komorno glasbo v Pozzuoliu pri Neaplju in v kategoriji godalnih kvartetov osvojil 2. mesto, pri čemer prvega mesta niso podelili tako, da je bil tam dejansko zmagovalec. Po-

samezni člani kvarteta pa sodelujejo od vsega začetka, t.j. od 1990 dalje, na Mednarodnem seminarju Alpe-Jadran v Fari pri Gorici, ki se ga udeležujejo sestavi kvartetov in kvintetov z različnimi instrumenti. Umetniški vodja seminarja je prvi violinist kvarteta GM prof. Zarko Hrvatić, sicer pedagog na Konservatoriju »Tartini«, mentor za celo pa je član kvarteta GM prof. Peter Filipčić, pedagog na soli »M. Kogoj« GM. Na tem seminarju sodelujejo tudi pedagogi in priznani instrumentalisti iz Slovenije, Italije in Avstrije, poleg njih pa se znani, v naših krajih delujoči, klavirski pedagog Sijavus Gadžijev.

V letih svojega desetletnega obstoja je Godalni kvartet Glasbene matice štirikrat menjal svojo zasedbo, pri čemer sta v vseh starih zasedbah

stalno prisotna le prvi violinist Hrvatić in violončelist Filipčić. Prvo zasedbo so sestavljali violinista Hrvatić in Aleksandra Pertot, violist Pavel Ota in celist Filipčić, drugo violinista Hrvatić in Jagoda Kjuđer, violist Marko Biteznik in celist Filipčić; tretjo violinista Hrvatić in Stefan Job, violist Biteznik in celist Filipčić, sedanjo pa sestavljajo violinista Hrvatić in Job, violist Božo Petrač iz Kopra in celist Filipčić.

S Kvartetom so doslej kot solisti sodelovali pianisti Paola Chiabudini, Miran Devetak, Sijavus Gadžijev, Beatrice Zonta in Aljoša Starc, klarinestista Miran Kosuta in Lino Urban, fagotist Francesco Furlanich, flautistka Daniela Brusolo ter kitarista Giulio Chiangetti in Marko Ferri.

Za počastitev kvartete

tove 10-letnice ga je umetniško vodstvo GM vključilo v repertoar abonmajske koncertne sezone GM za leto 1995-96, v okviru katere bo koncertiral 12. decembra letos v Kulturnem domu v Trstu z deli Osterca, Beethovna in Schumannna.

Glede na vlogo, ki jo godalni kvartet GM odigra v našem glasbenem življenju, pa bi bilo prav gotovo prav, da bi bil vključen tudi v seznam tistih, ki so deležni rednih podpor iz ustreznih državnih in krajevnih skladov za spodbujanje glasbenega udejstvovanja na kakovostnem nivoju. To bi predstavljalo tudi priznanje za poudarjenost in predanost in umetniškega stremeljenja, ki jih člani kvarteta ob svojih poklicnih zahtevah izkazujejo že deset let.

Jože Koren

LJUBLJANA / LETNA SKUPŠČINA ZKOS

Podelili nagrade za posebne dosežke

Razpravljali so o reorganizaciji zveze

V torek je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani letna skupščina Zveze kulturnih organizacij Slovenije, na kateri so slavnostno podelili nagrade za posebne dosežke na ljubiteljskem področju. V pozdravu tajnika Vojka Stoparja in slavnostnem govoru predsednika organizacije Frančka Rudolfa pa so izvenela vprašanja, ki zadevajo reorganizacijo ljubiteljske kulture v Sloveniji.

V prejšnji ureditvi so za ljubiteljsko kulturo skrbele osrednja ZKOS in posamezne občine, ki so gmotno in drugače podpirale ljubiteljsko kulturno dejavnost. Sistem je danes neaktualen iz različnih razlogov. Večstrankarski sistem je segel tudi v kulturne dejavnosti in njihovo razčlenjenost, ceprav to ni razbilo ljubiteljske mreže. Rudolf je v svojem govoru naglasil, da so se znali ljubitelji izogniti strankarskim zahtevam in so, kljub razlikam v misljenju, ohranili smisel za skupno kulturno delo. Vsekakor pa so se spremenile kulturne zahteve in potrebe. Zanje je značilen kakovostni dvig, ki narekuje tudi nove pristope. Krajevne kulturne organizacije v marsikateri občini skrbijo za kulturno delovanje nasploh. Ponudba je danes izrazito razvejana in sega na najrazličnejša področja. Veliko vlogo odigra mentorstvo in izpopolnjevalni tečaji. Ljubiteljska in poklicna dejavnost se prepletata. Rudolf je izrecno naglasil uveljavljanje novih talentov, povezovanje s solskim sistemom in hkrati potrebo, da se ohrani kulturno vzdušje »ob vseh mehanizmih trzisa, turizma, politike, pretoka ljudi in idej«.

Naloge ZKOS se prilagajajo novi stvarnosti, ki jo označuje tudi neskladnost tako vladnih kot opozicijskih strank v odnosu do kulturne dejavnosti. Med različnimi strankarskimi opcijami sta očitna dva »ekstrema«, ki se razpoznavata v čim večji liberalizaciji na eni in ohranjanju tradicije in tradicionalnosti na drugi strani. Različna stališča strank so pogojevala tudi odnos vlade do ljubiteljske kulture. Velik problem je nastal z novim zakonom o lokalni samoupravi. Slovenija se je iz prejšnjih šestdesetih razdelila v kar 147 novih občin. Razpršitev je de-

jansko finančno in drugače osibila marsikatero občino, večina upravitelj pa ne vidi v kulturi posebne prioritete. Marsikje so prej zagotovljene občinske podpore ljubiteljski kulturi in kulturi nasploh izginile, ali pa so se stanjsale do skrajnosti. Med vsemi spremembami se je ZKOS borila za preživetje in to v zavesti, da pomeni ljubiteljska kultura tradicijo in stvarnost, ki ju ni modro zapraviti. Sedaj se nakazuje sistemsko rešitev, saj je pred sprejemom zakon o ljubiteljskem skladu, po katerem naj bi ZKOS omogočala z državnimi sredstvi kulturno dejavnost, in to tudi tam, kjer krajevne uprave nimajo denarja zanj.

Nov položaj ljubiteljske kulture v Sloveniji spreminja tudi odnos do Slovencev na Madžarskem, v Avstriji in Italiji. Stiki med ljubitelji iz različnih držav in matic pomenijo nenadomestljivo vez in tradicijo. To narekuje ZKOS nezmanjšano pozornost do ljubiteljstva manjšin in Slovencev po svetu. Nova ureditev in nove potrebe v Sloveniji pa verjetno narekujejo tudi spremembe v ljubiteljskem delu manjšin. Vsaka manjšina ima svoje specifične potrebe in tudi poglede na ljubiteljsko kulturno dejavnost. V izpostavljenih legah je treba spoštovati se tako drobno delo, ki pa ima za narodno zavest ogromen pomen. Hkrati pa je nam, Slovencem za mejo, jasno, da je Slovenija vedno bolj dojemljiva za kakovostne ponudbe, močno pa se je zmanjšal »rodoljubni« odnos, ki ni deloval selektivno. Dejstva imata pozitivne in negativne posledice. Po eni strani delujeta kot vzpodbuda manjšinam, po drugi pa ohlajata človeško toplino in prijateljstva ob meji, ki so včasih pomembnejša od golega nastopanja.

Nagrajeni so bili Primorec Danilo Japelj, ki je med drugim pesnik, urednik revije Fontana in je med najaktivnejšimi člani Društva književnikov Primorske, Tatjana Lampre in Koroska dijaška zveza (iz Avstrijske Koroske) za film Mladje.

Nagrade za posamezna področja (glasbeno, knjižničarsko, gledališko itd.) bodo razdelili v naslednjih dneh in to v različnih krajih.

A.M.

ZGODOVINA GLASBE / PROJEKT JE PREDSTAVILA LUISA ANTONI

Mednarodna štipendija Alpe-Jadran za ureditev in objavo Kogojevih spisov

Studenti z zanimivimi in kvalitetnimi pobudami si utirajo pot v raziskovalne in akademske kroge. Tako vsaj menijo statistike, tako upajo številni mlajši kolegi in tako dokazujejo tudi posamezniki, ki se po končanem visokosolskem študiju posvetijo raziskovalnemu delu na svojem področju.

Luisa Antoni je diplomirala na trzaski Filozofski fakulteti s tezo iz moderne in sodobne filozofije, svoje zanimanje pa je kot študentka osredotočila na glasbeno področje. Za svoje delo je prejela sicer že več priznanj, zadnje med temi pa je štipendija Rektorke konference Delovne skupnosti Alpe-Jadran.

»V razpisu je bilo pre-

dvidenih v celoti stiriindvajset stipendiranih mesecev, meni pa jih je komisija dodelila devet. Za projekt, ki sem ga predstavila, bi jih morda potrebovala kakih osemnajst, vendar pa je že doseženih devet veliko presenečenje,« meni Luisa Antoni. Projekt, ki ga omenja, predvideva ureditev in publikacijo spisov Marija Kogoj. »Nad zamisljo je bil navdušen predvsem profesor Pavle Merku, ki bo sledil mojemu delu, najbrž kot »trzaski referent« - somentor.« Luisa bo glavno delo opravljala v Ljubljani, točneje na Muzikološkem oddelku tamkajšnje univerze, s katerim je že sodelovala. Lani je namreč prejela šestmesečno štipendijo za izpo-

polnjevanje v tujini, ki jo najboljšim diplomirancem nudi trzaska univerza. Podpora ji je omogočila, da je, vedno v okviru ljubljanskega muzikološkega oddelka, izpeljala obširen projekt o Globokarjevem delu. »Zanimam se predvsem za slovensko glasbeno estetiko prve polovice našega stoletja. Ljubljana pa mi da možnost, da me ob raziskovalnem delu spremljajo priznani mentorji, kot je npr. profesor Andrej Rijavec. Poleg tega pa je ljubljanski kulturni utrip res nekaj izrednega. V mestu je veliko mladih, krasna atmosfera, neverjetna živahnost.«

Raziskovalno delo, ki je eden najpomembnejših dejavnikov kulturne-

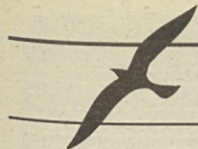
ga življenja določenega naroda ali celo narodnostne skupnosti, naj bi se sklenilo s objavo gradiva in avtorjevimi izsledki. »Delo o Globokarju bo morda objavljeno, toda s tem v zvezi zaenkrat se nimam točnejših podatkov. Nekaj več konkretnih možnosti je za projekt o Mariju Kogoj, s katerim se bom ukvarjala v bližnji prihodnosti. Verjetno (vsaj tako upam), bo delo doživelo tudi italijanski prevod, s tem da bi bilo treba seveda italijansko izdajo dopolniti s primernim predgovorom in predstavitev glasbenega ustvarjalca, ki ga slovensko občinstvo dovolj dobro pozna, italijansko pa ga sele odkriva.« Med drugimi publikacijami Luise Antoni

velja omeniti koncertno brošuro ob 13. festivalu v Radovljici (gre za festival stare glasbe), sodelovanje z glasilom Trieste contemporary in Gioventù musicale, ki je v pripravi, brošura ob openskem koncertu, posvečenem Hindemithu, koncert bo 19. decembra) in sodelovanje ob multimedialni predstavi, ki bo 7. januarja. K temu dodajmo sodelovanje s Primorskim dnevnikom in slovensko radijsko postajo RAI v Trstu.

Med raziskovanjem, pisanjem in objavljanjem se nadaljuje tudi Luisina samostojan umetniški pot: v juniju morda diploma iz klavirbalade, dotlej pa nastopi, koncerti, sodelovanja...

MG

VESOLJE / PO ŠESTIH LETIH IN DVEH MESECIH

Odločilni dan za sondo Galileo

Poseben modul bo prodril v Jupitrovo atmosfero

NEW YORK - Danes se bo z vesoljske sonde Galileo, ki kroži okrog Jupitra, ločil posebni modul, ki bo posredoval prve točne podatke o sestavi atmosfere največjega planeta našega sončja. Pot, dolgo 3,7 milijarde kilometrov, je sonda Galileo opravila v šestih letih in dveh mesecih. Pot je bila tako dolga, ker so jo z ameriskega vesoljskega trajekta v zemeljski orbiti izstrelili s pomočjo relativno šibke rakete na trdo gorivo. Ameriška vesoljska ustanova se je namreč bala v vesolje z shuttleom poslati močnejšo raketo na tekoče gorivo. Prav zaradi tega je morala sonda Galileo na svoji poti izkoristiti privlačevalne sile drugih planetov, tako da se je njena zapletena spiralna pot podaljšala za tri leta.

Danes bo torej odločilni dan. »Samomorilni« modul bo moral prodreti v Jupitrovo atmosfero pod kotom 8,6 stopinje. Pri

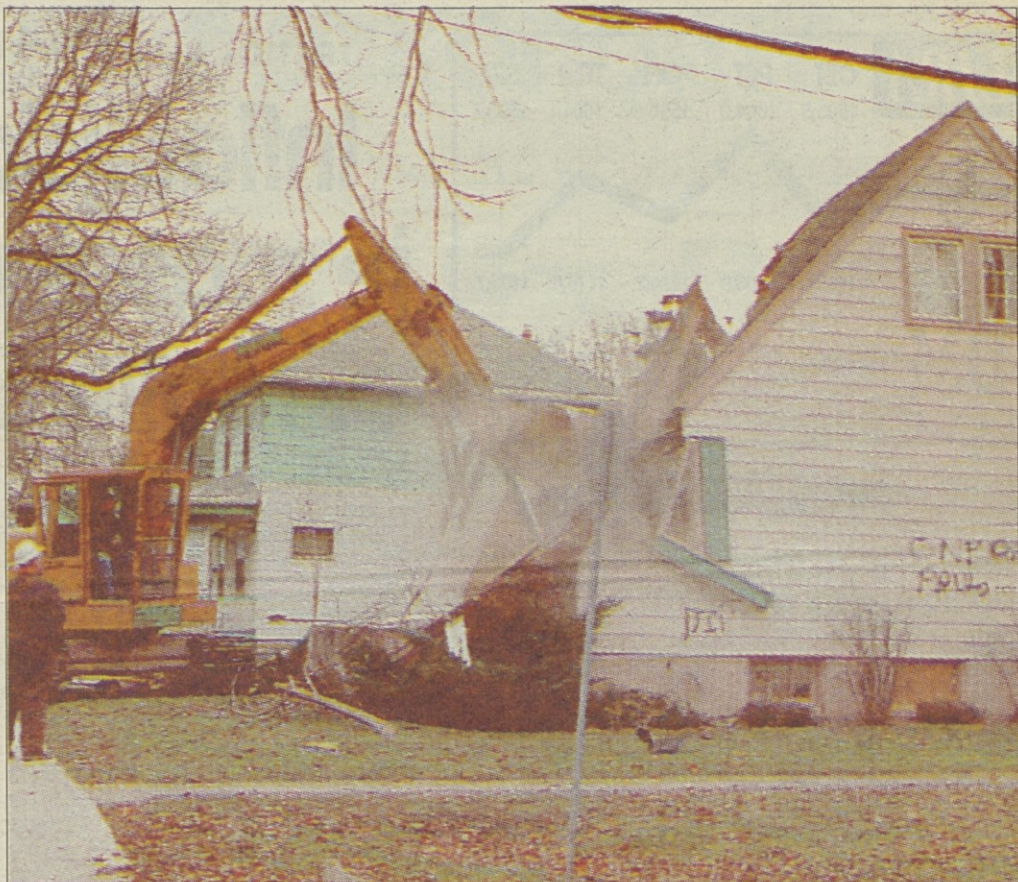
manjšem kotu bi modul odskočil podobno kot ploščat kamen na vodni površini, pri ostrejšem pa bi se zaradi izrednega trenja z gostejšimi plastmi v trenutku vnel in zgorel. Vseeno pa se bodo tudi ob takem optimalnem kotu razvile izredno visoke temperature, tako da ima modul v svojem spodnjem delu 15,2 centimetra debel termičen scit iz fenolnih najlonskih vlaken in fenolnega ogljika. Med prodiranjem skozi gostejše plasti Jupitrovega ozračja se bo izbrala kar polovica tega scita.

Na višini 57 kilometrov (dve minuti po prodoru v Jupitrovo atmosfero) se bo zaradi trenja hitrost znižala na 200 kilometrov na uro. Takrat se bo odprlo padalo, iz zascitnega ohišja se bo ločil del z znanstvenimi napravami, ki bodo takoj posredovale podatke o atmosferi (sestava, gostota, temperatura in pritisk) sonde Galileo, ta pa jih bo nato ra-

dijsko poslala proti Zemlji, kamor bodo prispeli čez 43 minut. Po 33 minutah od vstopa v Jupitrovo atmosfero bo modul dosegel vrhove oblakov in prodril v območje čistega in vročega vodika. Po predvidevanjih se bo samomorilna misija končala po 60 minutah od vstopa v atmosfero. Lahko bi se podaljšala še za 15 minut, po tem roku pa bo sonda Galileo že izven dosega radijskih valov modula. Med drugim bo gostota uklenila radijske valove, zaradi izrednega pritiska in temperature pa bo modul dobesedno izhlapel.

Znanstveniki upajo, da bodo končno razvozlati skrivnost našega največjega planeta, ki oddaja več toplote, kot jo sprejema. V to so vložili ogromne napore in tudi sredstva, saj je samo sonda Galileo stala 1.300 milijonov dolarjev, njena izstrelitev in kasnejši nadzor pa še dodatnih 300 milijonov dolarjev.

V Kanadi porušili hišo serijskega morilca

Oblasti v kanadskem St. Catharinesu so porušile hišo serijskega morilca Paula Bernarda, ki je niso uspeli zavarovati pred vandali in mazači opolzkih grafitov, tako da je postala prava sramota (AP)

Čiščenje

Pekinski delavci se trudijo, da bi bil tudi park ob Nebeškem templju iz leta 1420 čimbolj »nebeški«. (Telefoto AP)

VANUATU / DOSMRTNA JEČA ZA LUCIANO PICCHI

Umor z magijo

PORT-VILLA - Francesco Picchi, italijanski gradbenik, ki se je pred nekaj leti preselil na južnopacifiški otok Vanuatu, je bil žrtev obreda črne magije, trdi njegova žena Luciana Picchi. Kaze pa, da se sodnik Charles Vaudin d'Imercourt z njo ne strinja, saj jo je obsodil na dosmrtno ječo. Kljub temu je sodnik izrazil svoje obžalovanje za »premilo kazen«; brutalnost umora bi po njegovem mnenju zaslužila celo smrtno kazen, ki pa je vanuatski zakon ne predvideva.

Francesco Picchi (51 let) je slovel po svoji strasti za razkošno in razgibano življenje, čeprav si ga po smrti premožnih staršev ni mogel več privoščiti. V 80. letih je začel delati v tujini in se po ločitvi od prve žene poročil z Luciano, danes 29-letnim dekletom iz Ternija, s katero sta se preselila na Vanuatu. Tja sta odšla morda tudi zaradi finančnih in sodnih težav, ki jih je poslovnež imel v Italiji. Po mnenju sodnikov si je ženska izmislila podel nacrt, da bi se znebila moža: 29-no-

vembra 1994 je Picchija prepričala, da je ostal doma in pristal na obred črne magije, med katerim ga je privezala na stol. Zatem je poklicala pajdasa, ki sta se nad žrtvijo znesla s krepeli "nal-nal", ki jih na otoku uporabljajo za obredno klanje prasičev. Prizoru je prisostvovala tudi hišna pomočnica, medtem ko je bil njun 4-letni sin zaprt v sobi.

Luciano Picchi so aretirali junija na Singapurju, kamor je prispela z jadnico nekih prijateljev. Tamkajsnje oblasti so jo nato izročile vanuatskim. Med sodno obravnavo, ki je trajala dva meseca, se je ženska proglasila nedolžno. Dejala je, da jo je mož varal, pretepal in zapravljal ves njun denar v igralnici. Zaradi tega je sklenila prositi za pomoč vrača, vendar njuni zvarci in carovnije niso zalegli. Oba pajdasa sta bila obsojena na 20 let zaporne kazni, hišna pomočnica pa na 12 let. Ženska bo lahko vložila priziv proti razsodbi, glede na stališče vanuatskih sodnikov pa njen položaj ni najboljši.

NOVICE

Odškodnina za konec kariere

SYDNEY - Avstralski igralec Jon Blake (36 let) bo dobil več kot 7 milijonov dolarjev odškodnine zaradi hudih možganskih poškodb in paralize, posledic prometne nesreče pred 9 leti. Vrhovno sodišče v Sydneyju je razsodilo, da je Blake, ki je tik pred nesrečo posnel film The Light Horsemen, imel 15% možnosti ogromnega uspeha, 35% možnosti precejšnjega uspeha in 25% možnosti zmernega uspeha, danes pa je zaradi nesreče težek invalid. Nesreča se je pripetila ponoči: Blake je vozil naglo, a v predpisanih mejah, ko se je nenadoma znašel pred avtomobilom, ki je bil brez luči ustavljen na nasprotnem voznem pasu.

Letalo strmoglavilo po vzletu

MOSKVA - Letalo tipa antonov 2 letalske družbe Kotlavski je strmoglavilo tri minute po vzletu, ko se je nahajalo nad pokrajino Arkangelsk na severu evropske Rusije. Od 12 potnikov in 2 članov posadke jih je 11 ranjenih. V Rusiji je s privatizacijo letalskih družb število nesreč naraslo, kakor dokazuje tudi dejstvo, da je skoraj istocasno letalo antonov 26 na progi Magadan-Anadir (na skrajnem vzhodu Rusije) zaradi težav moralo zasilno pristati kake 4km od letališča. Pri tem je bilo nekaj potnikov ranjenih.

Fosilni zarodek dinosavra

WASHINGTON - S pomočjo najsodobnejše tehnologije (in kanckom sreče) skupina floridskih paleontologov upa, da bodo odkrili dinosavrov zarodek v fosiliziranem jajcu, ki so ga pred šestimi meseci odkrili v Argentini. Jajce, ki je zelo redko in odlično ohranjeno, bi lahko vsebovalo zarodek rastlinojedega dinosavra z dolgim vratom, ki je živel pred 70 milijoni let. Ko bi bil zarodek dovolj razvit, bi znanstveniki lahko prisli celo do dinosavrovega okostja.

23 milijonov gledalcev za Diano

LONDON - Po uradnih podatkih je pred dvema tednoma skoraj 23 milijonov Angležev gledalo intervju princese Diane, ki ga je predvajala televizijska mreža BBC. S tem je Lady D dosegla tretje mesto na lestvici oddaj v zadnjih 14 letih. Na prvem mestu je oddaja o Dianini poroki s princem Charlesom leta 1981 (39 milijonov gledalcev), na drugem pa ena od nadaljevalk serije Eastenders leta 1986 (30 milijonov).

Kradla sta parkirino

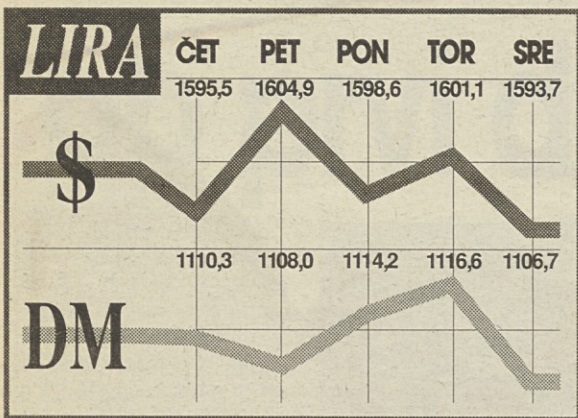
SYDNEY - Občinska uslužbenca v Wellingtonu, glavnem mestu Nove Zelandije, sta iz parkirnih ur izmaknila približno 550.000 dolarjev. Prijavil ju je kolega, tako da so ju obsodili na več kot 2 leti zapore, čeprav so odvetniki Gordona Stotta in Davida Mitchella sodnikom zagotovili, da bosta ukradeni denar vrnila.

Do sončnega zatona

Deskari se je šele ob sončnem zatonu vrnil na kalifornijsko obalo, saj je do zadnjega izkoristil prekrasen dan in oceanske valove (Telefoto AP)

gospodarstvo in finance

NOVICE

Zanimanje za gospodarsko sodelovanje s Slovaško

LJUBLJANA - V prostorih Gospodarske zbornice Slovenije je bila včeraj slovensko-slovaska poslovna konferenca, ki so se je udeležili predstavniki 24 slovaških in 36 slovenskih podjetij. Kratkemu plenarnemu delu konference so sledila dvostranska srečanja gospodarstvenikov obeh držav. Jožko Cuk, predsednik GZS, je v uvodu na kratko orisal politični in makroekonomski okvir slovenskega gospodarstva. Poudaril je, da je Slovenija izčrpala rezerve na makroekonomski ravni. »Ni več rezerv pri tečaju tolarja, obrestnih merah in davkih. Te kategorije smo v zadnjih treh letih že izkoristili.« Po njegovem mnenju se država zdaj usmerja v razvoj, nadalje pomembnejša pa postajajo prizadevanja podjetij za čim višjo kakovost in za internacionaliziranje poslovanja. Miroslav Malik, direktor oddelka za srednje- in vzhodnoevropske države na slovaskem ministrstvu za gospodarstvo, pa je izrazil zadovoljstvo, da je Slovenija pred nedavnim podpisala sporazum o pristopu k Srednjeevropski prostotgovinski zvezi (Cefta). Slovenski trg je za Slovaško kljub majhnosti izredno pomemben, saj na njem proda več kot na primer na finskiem, španskem, bolgarskem ali danskem trgu. Sporazum o prosti trgovini, ki je med državama začel veljati prvega januarja 1994, je močno pospešil medsebojno trgovanje. Po podatkih GZS se je leta 1994 obseg blagovne menjave med državama povečal kar za 65 odstotkov, v prvih devetih mesecih letos pa se je v primerjavi z enakim obdobjem lani slovenski izvoz na Slovaško povečal kar za 73 odstotkov.

Vnovčevanje čekov po novem

LJUBLJANA - Svet Banke Slovenije je objavil navodilo o vnovčevanju čekov, po katerem se bodo čeki vnovčevali v poslovnih bankah in ne več pri agenciji za plačilni promet, nadziranje in informiranje. Združenje za trgovino pri GZS je pristojne državne organe že konec julija letos v zvezi s tem opozorilo, da sprememba ne bi bila potrebna, če banke ne bi izdajale čekov v številu, ki presega dotok denarja na tekoči račun posameznega imetnika.

Nov način placevanja s čeki bo začel veljati 1. januarja 1996. Navodilo ureja postopek vnovčevanja čekov, postopek in način pobotanja in placila terjatev in obveznosti med bankami ter pogoje in postopek zavrnitve čeka s strani trasata. Tako bo od 1. januarja trasat (tisti, ki naj plača) ček zavrnil, če ček ni bil predložen v skladu z zakonom o čeki, kar pomeni da na računu trasanta (tistega, ki je ček izdal) ni sredstev, da ček ne vsebuje vseh elementov, da je bil zlorabljen, ni bil trasiran nanj ali ni bil pravčasno predložen v vnovčenje ali pa ni bil predložen v izplačilo v skladu s pogodbo o vodenju tekočega računa.

TRENDI / URADNI PODATKI ZAVODA ISTAT

Inflacijska stopnja je znašala novembra okroglih 6 odstotkov

RIM - Statistični zavod Istat je včeraj potrdil podatek, da je novembrska inflacijska stopnja znašala okroglih 6 odstotkov in s tem postavil na laž govorice, ki so se bile v torek razširile v Londonu, češ da naj bi bila inflacija v resnici višja. Potrjen je bil tudi podatek, da se je inflacijska stopnja novembra v primerjavi z oktobrom zvišala za 0,6 odstotka, najdražje mesto pa so bile pretekli mesec Benetke (7,2 odstotka). Sledita ji Milan in Neapelj (6,6%), medtem ko najdemo na dnu draginske lestvice južna mesta Reggio Calabria (4,3%), Palermo (4,4%) in Potenzo (5%).

Po mnenju proračunskega ministra Rainerja Masere je novembrski inflacijski podatek sicer visok, vendar ne posebno vznemirljiv. Precej manj optimistični pa so razumljivo sindikati, ki menijo, da gibanje inflacije svetuje vladi, naj z menevrom ob koncu leta ne učinkuje na posredne davke, predvsem pa je na dlani, da tako gibanje zahteva prilagoditev plač. Za zaviranje inflacije politika plač očitno

ne zadostuje, ugotavljajo sindikati, zato je potrebno posegati z drugimi sredstvi ekonomske politike in predvsem prepreciti, da bi place odvisnega dela še naprej izgubljale kupno moč.

Po izračunih zavodah Istat se je inflacijska stopnja v obdobju med januarjem in novembrom letos glede na enako obdobje lani zvišala v povprečju za 5,4 odstotka, ta podatek pa bo po mnenju statistikov obveljal tudi za vse letošnje leto. Zavod Istat pa se medtem pripravlja na uvedbo novega indeksa, ki bo imel za osnovo 100 prav leto 1995. Veljati bo začel 1. januarja, nekaj sprememb pa bo tudi v vsebini statistične kosarice, na kateri temeljijo statistični izračuni. Sedanji osnovni indeks je iz leta 1992. Skupaj z borznim svetom (Consob) se je Istat odločil tudi za nekatere tehnične popravke pri metodologiji zbiranja podatkov, ki naj bi v prihodnje preprečevali predčasno in nenadzorovano razširjanje kazalcev o gibanju inflacije, kar je že večkrat povzročilo zmedo in spekulacije na finančnih trgih.

TRGI / SPLET UGODNIH OKOLIŠČ IN

Vidna okrepitev lire do vseh glavnih valut

Marka izgubila kar 10 lir

RIM - S pomočjo nekoliko živahnjega dolarja se je lira včeraj pommembno ovrednotila in pridobila v menjavi z vsemi pomembnejšimi bankovci. Nekoliko bolj sproščeno politično ozračje in odločitev vlade, da ne obdavci državnih vrednotnic v posesti nerezidentnih lastnikov, je dala liri svežega kisika, kar se je nemudoma poznalo na trgu. Marka je tako izgubila kar 10 lir, dolar pa se je spustil pod 1.600 lir. Podobno se je zgodilo tudi z ostalimi evropskimi bankovci, kar je potrdilo tudi včerajšnje odprtje ameriškega trga na Wall Streetu, kjer je marka veljala le še 1.108 lir. Analitiki me-

nijo, da marka popusca zaradi krepitev francoskega franka, ki ga krepi pričakovanje, da bosta nemški kancler Helmut Kohl in francoski predsednik Jacques Chirac na jutrišnjem bilateralnem vrhu oznanila navezavo franka na marko.

Amandma Dinijeve vlade k finančnemu zakonu, ki potrjuje davčno razbremenitev za državne vrednotnice v lasti oseb, ki nimajo stalnega bivališca v Italiji, je včeraj močno pozivila trg pogodb future na BTP, katerih tečaji so močno poposkimi bankovci, kar je kot v Londonu. Dese-tletne BTP so dosegle najvišjo vrednost 106,05 točk, menjave pa so bile zelo intenzivne.

POKLICNO USPOSABLJANJE / SDZPI V SODELOVANJU S SDGZ

Trije tečaji za področje zunanje trgovine

Tečaji so prilagojeni specifičnim potrebam članov SDGZ, ki so toplo vabljeni k vpisu

Italijanske devizne rezerve se tanjšajo

RIM - Inspektorji Mednarodnega dezernege sklada so včeraj ves dan delali na zakladnem ministrstvu, kjer so med drugim ugotovili, da so se devizne rezerve Italije spet znižale. Italija je tako izpadla iz lestvice držav z najbogatejšimi rezervami. Septembra so se devizne zaloge zmanjšale za 6,6 odstotka in znašale le še 57.216 milijard lir. Delegacija MDS se je sestala tudi z državnim računovodjo Monorchiom, s katerim je začela analizo državne bilance ob koncu leta, finančnega zakona 1996 in ekonomsko-finančnega programskega dokumenta.

TRST - Pri Slovenskem dezelnem zavodu za poklicno izobraževanje bodo v kratkem (takoj, ko bo dovolj vpisanih) stekli trije tečaji, namenjeni izobraževanju lastnikov podjetij in zaposlenih na področju zunanje trgovine. To bodo tečaji poslovne angleščine (80 ur), tečaj zunanje trgovine za vmesne kadre (50 ur) in tečaj marketinga v zunanji trgovini (20 ur). Potekali bodo zunaj delovnega časa in po dogovoru s tečajniki. Za vpis in informacije se lahko interesi obrnejo na tajništvo SDZPI v Trstu (tel. 40/566 360) in v Gorici (0481/362941).

Tečaji so bili pripravljeni v sodelovanju med SDZP in Slovenskim dezelnim gospodarskim združenjem oziroma njegovo sekcijo za zunanjo trgovino, kar pomeni, da so usklajeni s potrebami tistih članov Združenja, ki delajo v zunanji trgovini. »Izobraževanje in stalno izpopolnjevanje je tudi v zunanji trgovini nujno potrebno,« ugotavlja tajnica zunanjetgovinske sekcije SDGZ Mirjam Korsic, »zato tečaje toplo priporočam vsem, ki delajo na tem

področju. Vsako leto prinaša novosti, obnoviti je treba tudi znanje angleščine, konkurenca pa je vse oostrejša, zato se je treba primerno opremiti.« Pri tem Mirjam Korsic opozarja tudi na kakovost tečajev Slovenskega dezelnega zavoda za poklicno izobraževanje, ki po eni strani ustrezajo potrebam naših operaterjev, po drugi strani pa so zanje zagotovljeni tudi strokovnjaki, ki prihajajo tudi iz drugih, gospodarsko razvitejših okolij. »Sama sem povabila docente, s katerimi sem prišla v stik pri svojem poklicnem delu, nekateri prihajajo na primer iz Emilije. Vabilo za vpis je zato toliko bolj utemeljeno, saj je danes na trgu veliko drugorazrednih izobraževalnih ponudb, medtem ko mi zagotavljamo visoko kakovostno raven teh specializiranih tečajev.«

Podiplomski tečaj informatike s prispevkom EU in Dežele

TRST - Pri Dezelnem zavodu za ekonomske in socialne raziskave - IRES se je začelo vpisovanje za po-

diplomski tečaj za poklicni profil tako imenovanega »Information Brokerja«, ki so sofinansirata Evropska unija in Dežela Furlanija - Julijska krajina. Brezplačni tečaj, ki bo obehal 360 ur, bo potekal v Trstu, slusatelji pa bodo na koncu prejeli neke vrste študijsko stipendijo oziroma placilo za vsako opravljeno uro predavanj.

Na selekcijo za obiskovanje tečaja, ki temelji na informatiki in komunikaciji, se lahko vpišejo kandidati, ki so opravili univerzitetno diplomlo pred najmanj enim letom, ki so brezposelni ali ki imajo stalno bivalisve v eni od obcin FJK. V primeru enakih pogojev bodo imeli prednost kandidati, ki obvladajo angleški jezik, ki imajo temeljno informatiko znanje in ki stanujejo v trzaški ali goriski pokrajini.

Rok za prijavo na selekcijo zapade 22. decembra, tečaj pa bo lahko obiskovalo največ 20 slusateljev. Interesenti se lahko na selekcijo prijavijo pri CNA v Trstu (Trg Venezia 1. tel. 308545) ali na IRES v Vidmu (Ul. Bertaldia 24, tel. 0432/505924).

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCIKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA			
Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mlilnica: tel. +39/40/63311 Agencija Poljan: tel. +39/40/411611 Agencija Dompo: tel. +39/40/631131			
6. DECEMBER 1995	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1571,00	1619,00	
nemška marka	1096,00	1129,00	
francoski frank	317,00	326,00	
holandski gulden	979,00	1009,00	
belgijski frank	53,10	55,30	
funt sterling	2424,00	2497,00	
irski sterling	2509,00	2586,00	
danska krona	283,00	292,00	
grška dragma	6,60	7,00	
kanadski dolar	1151,00	1186,00	
japonski jen	15,40	16,00	
švicarski frank	1348,00	1389,00	
avstrijski šiling	155,90	160,60	
norveška krona	249,00	256,00	
švedska krona	241,00	248,00	
portugalski escudo	10,40	10,80	
španska pezeta	12,80	13,40	
avstralski dolar	1166,00	1202,00	
madžarski florint	11,00	14,00	
slovenski tolar	12,50	13,00	
hrvaška kuna	265,00	305,00	

KMEČKA BANKA - GORICA			
6. DECEMBER 1995	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1568,00	1618,00	
nemška marka	1104,00	1139,00	
francoski frank	316,00	327,00	
holandski gulden	978,00	1008,00	
belgijski frank	53,30	55,10	
funt sterling	2420,00	2510,00	
irski sterling	2506,00	2601,00	
danska krona	283,00	293,00	
grška dragma	6,60	7,20	
kanadski dolar	1150,00	1190,00	
švicarski frank	1354,00	1389,00	
avstrijski šiling	155,70	160,70	
slovenski tolar	12,40	12,90	

MILANSKI DEVIZNI TRG			
6. DECEMBER 1995	v LIRAH		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	—	1593,720	—
ECU	—	2041,400	—
nemška marka	—	1106,750	—
francoski frank	—	320,890	—
funt sterling	—	2464,330	—
holandski gulden	—	988,230	—
belgijski frank	—	53,837	—
španska pezeta	—	12,992	—
danska krona	—	285,820	—
irski funt	—	2539,430	—
grška dragma	—	6,724	—
portugalski escudo	—	10,602	—
kanadski dolar	—	1167,300	—
japonski jen	—	15,709	—
švicarski frank	—	1364,950	—
avstrijski šiling	—	157,280	—
norveška krona	—	251,060	—
švedska krona	—	242,680	—
finska marka	—	370,590	—
avstralski dolar	—	1181,270	—

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG			
5. DECEMBER 1995	v DEM		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4288	1.4328	1.4368
funt sterling	2.2012	2.2082	2.2152
irski funt	2.2796	2.2865	2.2935
kanadski dolar	1.0440	1.0480	1.0520
nizozemski gulden	89.205	89.315	89.425
švicarski frank	123.07	123.17	123.27
belgijski frank	4.8540	4.8640	4.8740
francoski frank	28.773	28.833	28.893
danska krona	25.765	25.825	25.885
norveška krona	22.630	22.690	22.750
švedska krona	22.910	21.970	22.030
italijanska lira	0.8922	0.8962	0.9002
avstrijski šiling	14.190	14.210	14.230
španska peseta	1.1668	1.1708	1.1748
portugalski escudo	0.9490	0.9520	0.9550
japonski jen	1.4154	1.4169	1.4124
finska marka	33.460	33.540	33.620

USODA KOBILARNE LIPICA

Kdaj bodo lipicanci v Sloveniji zaščiteni tudi z zakonom?

Novi predlog zakona o kobilarni že pred parlamentarno razpravo vzbuja različna mnenja

LJUBLJANA - Že pred dvema mesecema so poslanci državnega zbora dobili na svoje mize predlog zakona o Kobilarni Lipica, ki ga je pripravila vlada in je bil predviden za sprejem po hitrem postopku. Poslanka Združene liste je pozneje sicer zbrala deset podpisov kolegov, s katerimi so doslegli glasovanje o spremembi hitrega postopka v rednega. S tem se je strinjal tudi državni zbor.

V razpravi so poslanci izrazili različne poglede na predlog zakona, ki bi podprl varstvo lastnino, določil varstveni režim in kazni za kršitelje. Zmago Jelenc je takrat v imenu poslanske skupine SNS dejal, da je vesel pripravljenega predloga, saj se je že več kot dve leti zavzemal za sprejem podobnega zakona. Menil je tudi, da je vladni predlog brez težav mogoče primerjati s podobnimi zakoni v Evropi. Breda Pečan, ki je zagovarjala stališča poslanske skupine ZLSD, je temeljni koncept zakona sicer podprla, poudarila pa je, da v stranki nasprotujejo temu, da bi bilo celotno območje Kobilarne podpravljen in v upravljanju enega zavoda, kot je to predvideval predlog zakona. Po njenem mnenju bi takšen za-

kon omogočal vladi, da bi ob poznejši stabilizaciji podjetja lahko posamezne dela območja kobilarne tudi odprodala. Poudarila je, da je nujno, da imajo delavci Kobilarne možnost do uveljavljanja lastninske pravice v lastninskem postopku, česar pa predlog zakona ni predvideval.

Poslanci so predlog zakona zavrnili, vlada pa je čez dva meseca podala nov predlog zakona. Zmago Jelenc je o novem predlogu zakona dejal, da se v stranki strinjajo z njim in da bi ga bilo treba čimprej sprejeti, zato bo na kolegiju predsednika državnega zbora zahteval, naj se predlog zakona uvrsti na dnevni red prve seje.

Se vedno je drugačnega mnenja Breda Pečan, ki je dejala, da je direktor KTC Lipi-

ca Andrej Franetič v dopisu sporočil, da se delavci odrekajo pravici do notranjega lastništva. Po njenem mnenju je to neresnično, ker delavski svet nima več legitimne pravice do odločanja o tem, ali bo slo za notranjo lastnino ali ne. Breda Pečan se zavzema, da bi se delavci sami izjasnili, kaj si želijo, saj zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij Kobilarne Lipica ne izvzema, čeprav je razglašena za kulturni spomenik, poleg tega pa sploh se nimamo zakona o lastništvu kulturnih spomenikov.

Po njenem mnenju so notranji lastniki najboljši gospodarji, zato se zavzema, da bi imeli delavci 20-odstoten lastninski delež, s čimer pa ne bi dobili toliko moči, da bi lahko samostojno prodajali lastnino Kobilarne Lipica.

Bernard Pesjak

Lipicanci naj bi predstavljali tudi slovensko kulturno dediščino (Foto: Barbara Reya)

MINISTRSTVO ZA DELO / POROČILO O DELU

Redka so podjetja, pri katerih ne najdejo kršitev

Kršilci se zavedajo, da bodo koristili, ki jim jih prinašajo kršitve predpisov, večje od kazni, ki jo bodo morali plačati

LJUBLJANA - Naloga republiškega inšpektorata za delo je nadzor izvajanja predpisov na delovno-pravnem področju in na področju varnosti ter zdravja pri delu, je dejal glavni republiški inšpektor za delo Borut Brezovar na včerajšnjem srečanju z novinarji v prostorih ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. »Na obeh področjih je stanje zaskrbljujoče. Le redka so podjetja, v katerih ne najdemo nobene kršitve,« je inšpektor opisal stanje.

»Nekatera podjetja zakonov ne morejo upoštevati, ker niso finančno sposobna za to, druga pa bi jih lahko, a nočejo, ker bi jih to stalo več, kot znašajo kazni za take prekrške - če jim sploh naložijo kako kazen,« je opozoril Brezo-

var. Menil je, da so tako množične kršitve predvsem posledica pomanjkljivega odzivanja nanje: 65 inšpektorjev je po njegovih besedah premalo za takojšnje ukrepe pri vseh kršitvah. Poleg tega njihovi predlogi za kaznovanje

kršiteljev na sodiščih tako dolgo čakajo na obravnavo, da prestopki v tem času večkrat zastarijo in primer je tako zaključen, je razložil Brezovar. Kot je dejal, imajo na inšpektoratu poleg kadrovskih tudi organizacijske probleme, ki jih je povzročila reorganizacija lokalne samouprave. »Vendar smo se z notranjimi spremembami prilagodili drugim potrebam, k boljšemu delu pa je prispevala tudi boljša opremljenost na področju informatike,« je dejal glavni inšpektor.

Ministrica Rina Klinar je predstavila poročilo o letosnjem delu ministrstva: »Nasa temeljna naloga je bila priprava zakonodajnih predlogov. Nekaj zakonov smo že uresnicili, veliko pa jih je se v parlamentarnem postopku oziroma se čakajo nanj.« V parlamentarni obdelavi so zakon o kolektivnih pogodbah, zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, zakon o zdravju in varstvu pri delu in socialno-varstveni program do leta 2000. Zakon o invalidnosti in za-

kon o delovnih razmerjih, ki je po besedah Klinarjeve temeljni sistemski zakon za urejanje področja dela, pa se čakata, da ju poslanci vzamejo v roke. Na ministrstvu pripravljajo tudi analizo zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih ter analizo uresničevanja resolucije o družinski politiki. Na temelju teh analiz bodo pripravili se nekatere druge zakonske spremembe, ki jih nato čaka se dolgo usklajevanje z drugimi pristojnimi telesi.

Sergeja Sirca

STRANKE / LDS O VRAČANJU GOZDOV

Proti vnovični fevdalizaciji države

Minister Jože Osterc naj bi oškodoval družbeno premoženje

upravičenec grof Thurn. Ogotovili so namreč, da je slo v tem in se nekatere drugih primerih (denimo vračanje pohorskih gozdov upravičencem iz plemiške družine Attems) za denacionalizacijska vračila, kjer se je zaradi neizračunavanja vlaganj v povečano vrednost premoženja in neizplačevanja ustreznih zahtevkov zakon izvajal na škodo države. Glavni delež odgovornosti je Kopac pri tem naprtil kmetijskemu ministru dr. Jožetu Ostercu, ker ta od junija 1993 ni odpravil pravne praznine, ki je to dopuščala. Takrat je namreč ustavno sodišče razveljavilo tisto določilo navodil o merilih za ocenjevanje vrednosti podržavljenih

nepremičnin (podzakonski akt je izdalo kmetijsko ministrstvo), ki je govorilo o tem, da se povečanje ali zmanjševanje vrednosti podržavljenih gozdov ne ugotavlja, če se nanasa zgolj na gospodarjenje v skladu z gozdnogospodarskimi načrti. Vse do danes ministrstvo tega navodila potem ni ustrezno dopolnilo. Se več: v LDS ugotavljajo, da je ministrstvo se naprej menilo, da dosedanjí upravljalci gozdov - največkrat gre za gozdnogospodarska podjetja - niso upravičeni do odškodnine za svoja vlaganja. Podobno pa se je obnašal tudi državni sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. K temu je Kopac navedel se en razlog, zaradi katere-

ga bo LDS s svojimi stališči sla v parlament. Meddržavni sporazumi, ki jih je nasa bivša država na podlagi Londonškega sporazuma po vojni sklenila s sosednjimi državami, predvidevajo, da razlašenci svojo pravico do odškodnine uveljavljajo v državi, kjer živijo. Grof Thurn bi moral potem takem odškodnino zahtevati od Avstrije.

Na podlagi povedanega se je seveda takoj postavilo vprašanje, zakaj so v LDS sele sedaj prišli do tako radikalno novih ugotovitev in predlogov. Minister Gantar je v odgovoru poudaril, da vračanje gozdov kmetom in župnijam za njihovo stranko nikoli ni bilo sporno, naspro-

tujejo pa vračanju veleposesti, ki so po obsegu daleč večje od po preddvojni zakonodaji dopuščanih in torej niso mogle biti pridobljene brez grobega kršenja ze takrat veljavnih pravnih norm. Prav zato predlagajo revizijo spornih denacionalizacijskih postopkov, kar se jim zdi tudi pravno bolj korektno kot moratorij na vračanje, ki ga je predlagal Zmago Jelenc. Seveda se bo o potrebi za spremembo zakona o denacionalizaciji moral dokončno izreči parla-

ment, vendar je Gantar menil, da predlagano revizijo dopusca ze obstoječa zakonodaja, odškodninske zahtevke pa bi bilo mogoče ponovno uveljavljati ze z ustrezno dopolnitvijo navodil kmetijskega ministrstva. Glede nadaljevanja pogovorov z rimskokatoliško cerkvijo je potrdil, da bodo tudi v bodoče potekali diskretno, vendar po enakih načelih, kot so bila povedana za primere, ko upravičenec nastopa kot veleposestnik.

Robi Kovsca

LJUBLJANA - Liberalna demokracija bo predlagala revizijo vseh spornih primerov vračanja gozdov veleposestnikom ter ocenila, ali je smotno predlagati ustrezno spremembo zakona o denacionalizaciji. Ugotavlja namreč, da v postopkih vračanja prihaja do opuscanja zahtevkov sedanjih upravljalcev gozdov, da bi jim prisodili povečano vrednost premoženja, kar po mnenju LDS pomeni posebno obliko divje privatizacije in ropanja nekdanjega družbenega premoženja. Kot legalistična stranka, kakor se je izrazil Janez Kopac, doslej niso ukrepali, ker niso imeli ustreznih dokazov o oškodovanju družbene imovine.

K taksnim stališčem je LDS, kot sta na včerajšnji novinarski konferenci pojasnjevala novi predsednik vladno-cerkvene krovne komisije

dr. Pavle Gantar in Janez Kopac, vzpodbudilo veliko ogorčenje ljudi na Koroskem ob zadnjem primeru vračanja gozdov, kjer naj bi bil

RUSIJA PO SERIJI BOMBNIH NAPADOV

Kremelj v strahu pred predvolilnim nasiljem

Varnostna služba predlaga ostrejšše protiteroristične ukrepe

MOSKVA (Reuters) - Ruski predsednik Boris Jelcin se je na včerajšnjem sestanku z direktorjem Službe za državno varnost Mihailom Barsukovim pogovarjal o položaju v Ceceniji in boju proti terorizmu. Pri tem je izrazil veliko zaskbljenost Kremlja zaradi narascanja nasilja pred parlamentarnimi volitvami, ki bodo potekale 17. decembra.

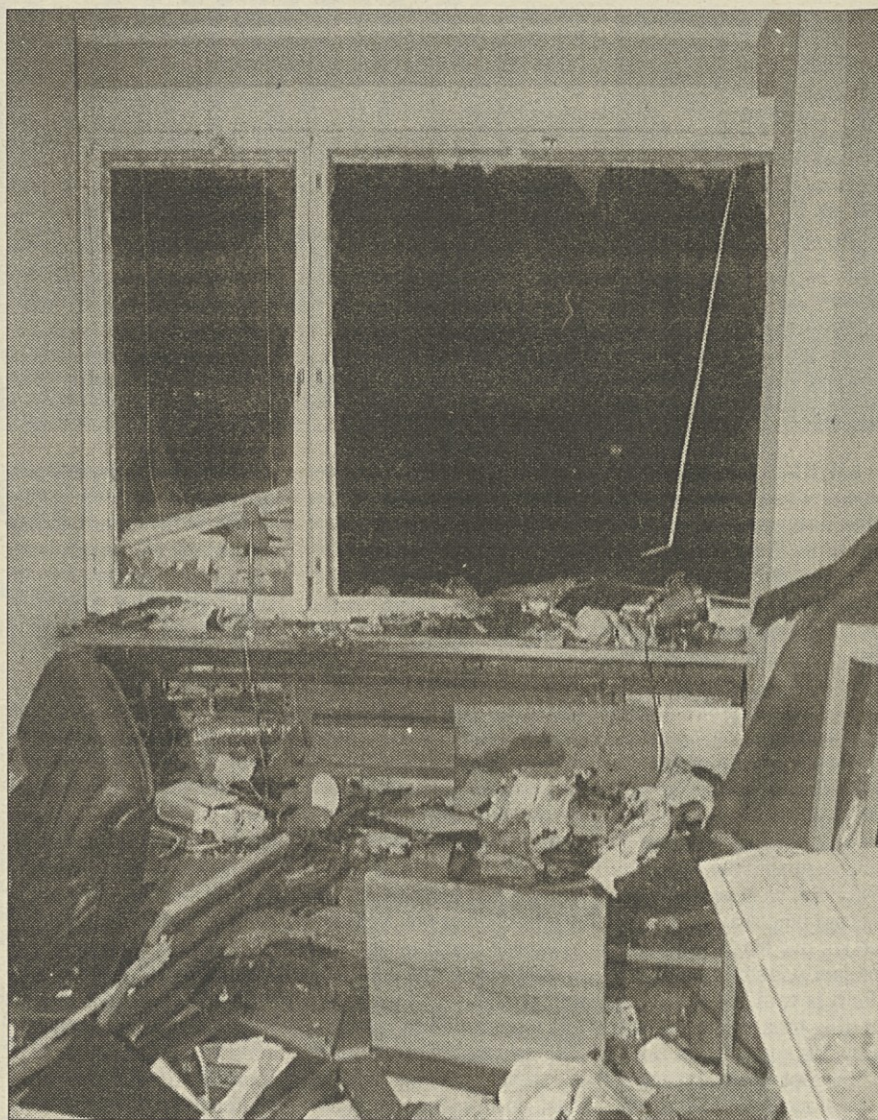
Povod za sestanek je bila torkova eksplozija v soplestju dume in zaostritev razmer v Ceceniji, kjer bodo vzporedno z ruskimi parlamentarnimi volitvami potekale predsedniške volitve, ki pa jih vodi upornikov Dzohar Dudaev zavrača, saj naj bi le utrdile rusko navzočnost v uporniški republiki. »Na sestanku sta predsednik in Barsukov podrobno razpravljala o položaju v državi v predvolilnem obdobju in možnih načinih za nadzorovanje upora v Ceceniji,« je dejal Jelcinov

predstavnik za javnost. Barsukov je predsedniku predlagal uporabo ostrejših metod v boju proti terorizmu, ki se je v zadnjih casih »grosece razbohotil«. Opazovalci opozarjajo na možnost, da se bo cecenski gverilski upor razširil onkraj meja republike, vendar Moskva se ni sprejela nikakršnih izrednih protiterorističnih ukrepov, katerih cilj bi bila dokončno zadusitev upora. Ruska vlada je namreč pripravljena Ceceniji dodeliti določeno stopnjo avtonomije, zavrača pa

popolno neodvisnost republike, ki jo je razglasil odstavljani predsednik Dudajev. Neuspeh Kremlja pri reševanju cecenske krize je le se zmanjšal ugled vlade v obeh prebivalcev, ki se jim ze tozi po »dobrih starih casih«. Prav cecenska vojna je poleg narascanja organizirane kriminala osrednja tema predvolilnega boja, v katerem se 43 političnih strank poteguje za zaupanje 105 milijonov volilcev.

Predvolilni boj je poživila izjava nacionalističnega skrajneza Vladimirja Žirinovskega, češ da v Rusiji ne vlada predsednik Jelcin, marveč temne sile, ki delujejo za njegovim hrbtom. »Jelcinova sedanja vloga je natanko takšna, kot je bila vloga Leonida Brežnjeva konec leta 1982. Je zgolj lu-

tko, ki jo vodijo dejanski oblastniki,« je dejal Žirinovski. V nasprotju s predvolilno kampanjo leta 1993, ko je Žirinovski postal velik uspeh z nenehnim blatenjem Jelcina, je bil to prvi neposreden napad na predsednika v letosnjem predvolilnem boju. Žirinovski je včeraj prevzel nase tudi odgovornost za Jelcinove zdravstvene težave, čeprav je v zadnjih tednih za bolezen krivil zaroto ameriške obveščevalne agencije. »Samo nekaj dni pred njegovim srčnim napadom sem se v Kremlju pogovarjal z njim,« je dejal Žirinovski. »Rekel sem mu, 'Boris Nikolajevič, v državi vlada zmeda, v tovarnah se ne dela, ljudje so lačni in bolni.' Jelcin je postal rdeč, nato zelen, kmalu po tem pa je zbolel.«

Razdejanje v pisarni ruskega poslanca Nikolaja Lišenka (Telefoto: AP)

ZAMEGLJENO RUSKO OKNO V SVET

»St. Petersburg ni Rusija«

Komunisti v mestu izobražencev nimajo nobenih možnosti

ST. PETERSBURG - Baltisko pristanišče St. Petersburg, ki je rusko okno v svet, bi se ob prihajajočih parlamentarnih volitvah po rezultatih javnomnenjskih raziskav moralo zavzemati za nadaljevanje gospodarskih in političnih reform.

Nekdanja carska prestolnica se je ponovno znasla v nenavadnem položaju. V obsežnih vzhodnih predelih države narasča nezadovoljstvo, ki ga ob splošni stiski, nastali v starih letih po padcu Sovjetske zveze, podpihujejo komunisti in nacionalisti. »St. Petersburg ni Rusija,« je izjavil eden od liberalnih kandidatov v petmilijonskem mestu. Toda izid lokalnega spopada, ki bo 17. decembra med liberalci, ki podpirajo Jelcina, in med tistimi, ki mu nasprotujejo, bi lahko bil namig za predsednika, ali bo lahko na junjskih predsedniških volitvah zbral dovolj glasov v spremenjenem volilnem okrožju St. Petersburga.

Jurij Nesterov, kandidat skupine za prosto trgovanje Jabloko, se je jasno izrazil glede svojega nasprotovanja Jelcinu. Skliceval se je na to, da je ekonomist Grigorij Javlinski leta 1993 ustanovil stranko kot demokracični odgovor na predsedniško obstreljevanje parlamenta. Dejaj je se, da je bil Jelcinov predsedniški sistem »zabloda«.

Osredotočenost inteligence v mestu, ki ga je leta 1703 ustanovil ruski car Peter Veliki z namenom, da bi Rusijo približal Evropi, je bila v preteklosti razlog za to, da je bila komunistična oblast v mestu se posebej stroga. Mesto so preimenovali v Leningrad, prestolnico države pa preselili v Moskvo. Sedaj so se številne izobraževalne in raziskovalne ustanove, prav tako pa tudi obrambna in težka industrija ter industrija za proizvodnjo visoke tehnologije, morale lotiti reform v stilu zahodnih držav.

V starih letih pod Anatolijem Sobčakom, profesorjem prava, si je mesto prizadevalo za večjo fiskalno in zakonodajno samoupravo, da bi pospešilo nastajanje svobodnega tržišča in vzpodbudilo nove investicije na lokalni ravni. V poskusu, da bi tekmovali z Moskvo kot slovesnim središčem, se zanašajo predvsem na bližino zahodne Evrope, na strokovno tehnično znanje in na privlačnost petersburških zgodovinskih in kulturnih znamenitosti.

Ceprav je uradno povprečna plača v Petersburgu podobna kot v ostalih predelih države in veliko nižja kot v Moskvi, je pritok zahodnega potrošnega blaga skoraj tako velik kot v prestolnici. Pri tem pa je treba poudariti, da imajo prebivalci Petersburga veliko zaupanje v nov ekonomski sistem. Toda mesto se ne navdušuje za reforme zgolj iz ekonomskih razlogov. Kot je povedal eden od petersburških učiteljev, svoboda govora, možnost potovanja in kulturna svoboda ljudem v mestu pomenijo več kot delavcem na družbenih posestvih.

Pogovor z mimoidočimi v hitro rastočem predmestju Kuptino je razkril veliko zanimanje ljudi za prihajajoče volitve. Ljudje so zbežani zaradi možnosti izbiranja med 43 različnimi strankami in negotovi glede tega, ali bodo volitve pripomogle k izboljšanju slabih življenjskih razmer. »Nameravam iti volit, toda nisem prepričana, za katero stranko bom glasovala. To prav gotovo ne bo komunistična stranka, kajti ne moremo se vrniti v preteklost,« je povedala neka

mlada ženska. Nedavna anketa je pripisala Jabloku 21,9 odstotka glasov v mestu. To je blizu 21,2 odstotka, ki so jih dobili na volitvah decembra 1993 in skoraj dvakrat več, kot po rezultatih javnomnenjskih raziskav znasa državno povprečje. »St. Petersburgski izobraženci vidijo v Javlinskem svojega predstavnika,« je povedal 50-letni inženir Nesterov.

Najpomembnejši Jablokov tekmelec na drugem mestu je prreformistična vladna stranka »Nas dom je Rusija«. Nas dom bi po Snitovihovih anketah dobil 15,2 odstotka, medtem ko bi na državni ravni dobil 10 odstotkov. Naslednja posebnost St. Petersburga, ki jo razkrivajo raziskave javnega mnenja, je močno zanimanje za ostale tri liberalne stranke, ki se drugje v državi borijo za preživetje. Ruska demokracična izbira, ki jo vodi nekdanji predsednik vlade Jegor Gajdar, bi v primerjavi s komunisti dobila 13,6 odstotkov glasov. Stranka delavskega samoupravljanja, ki jo vodi očesni kirurg in podjetnik Svjatoslav Fjodorov, je z 10,6 odstotki pristala na četrtem mestu. Njegov soimenjak, bivši finančni minister Boris Fjodorov, bi po rezultatih anket prejel šest odstotkov glasov.

Zadnja omenjena stranka, »Rusija naprej«, je svojo liberalno sporočilo »zacinila« s strastnim domoljubjem, ki ga je deloma povzela po italijanskem gibanju Italija naprej. Ob tako velikem številu pomembnih reformističnih strank, med katerimi bodo lahko izbirali, bo izbira prebivalcev St. Petersburga lahko dragocen namig predsedniku Jelcinu, kako naj v naslednjih šestih mesecih okrepi svoje vrste.

Alastair Macdonald / Reuters.

STAVKOVNI VAL FRANCOSKEGA JAVNEGA SEKTORJA

Sindikati hočejo pogajanja

PARIZ (Reuters) - Stavka francoskih javnih delavcev se je včeraj nadaljevala, sindikata - komunistični CGT in neodvisni FO - pa sta delavce v vseh francoskih departmajih pozvala, naj se danes, ko bo parlament začel razpravljati o spremembah sistema blaginje, demonstraciji udeležijo v se večjem številu. Učitelji, zdravstveni uslužbenci in delavci v letalskem prometu so udeležbo na današnji stavki že potrdili.

Premier Juppé je med včerajšnjim govorom v parlamentu predstavnikom sindikatov ponudil, naj se udeležijo vnovičnih pogovorov s predstavniki vlade in se dogovorijo, kako bi bilo mogoče predlagane reforme sistema socialnega varstva uskladiti z željami delavcev. Francoski minister za socialne zadeve Barrot je že sporočil, da se bo s sindikatoma CGT in FO v drugimi delavskimi organizacijami sešel se ta teden. Voditelji stavke so napovedali, da se bodo pogovorov z vlado brzkone udeležili, obenem pa so izrazili veliko razočaranje, saj gre le za pogovore in ne za prava pogajanja. Iz včerajšnje uradne izjave sindikata FO je razvidno, da se sindikat ne bo odrekel zahtevi po popolnem umiku predlaganih reform. »Zahtevamo pogajanja, pri katerih bo sodeloval tudi ministrski predsednik,« piše v izjavi. »Ljudje ne pričakujejo zgolj posvetovanj, pač pa resnična pogajanja, kjer nas bo vlada poslušala in naše predloge tudi upoštevala,« je včeraj poudaril eden od članov tega združenja francoskih delavcev. Laugier, predstavnik komunističnega CGT, je v izjavi najprej pozval vse delavce javnega in zasebnega sektorja, naj se današnje stavke udeležijo v čim večjem številu, nato pa je napovedal, da se bo CGT udeležil pogovorov z vlado. Komunistični in neodvisni sindikat sta nesoglasja glede organizacije protestnega gibanja le stezka usklajevala, ločeni pogovori z Barottom pa bi, tako analitiki, utegnili pokazati,

v kolikšni meri se razlikujejo stališča sindikatov glede reševanja problemov.

Premier Juppé se reformam, ki naj bi Francijo približala vstopu v Evropsko monetarno unijo, nocoje odreci. Francoski predsednik Chirac, ki se v zadnjih dveh tednih javnosti ni pretirano izpostavljal, je včeraj vnovič izrazil »polno podporo« Juppéjevim prizadevanjem pri pogajanjih s sin-

dikati. Hkrati je pozval vlado, naj pomaga brezdomcem, ki so zaradi zaprtja postaj podzemne železnice ostali brez strehe nad glavo. V Franciji se namreč brezdomci zbirajo na pariski centralni postaji in se v hladnih dneh združujejo znotraj nje, zvečer pa jih avtobusi odpeljejo v zavetišča.

ANALIZA

Nemiri ovirajo denarno unijo

Francija je trenutno najpomembnejši evropski laboratorij

BRUSELJ - Vzpostavljanje skupne evropske denarne enote je postalo zelo boleče, kar je najbolj opazno v Franciji. Analitiki menijo, da so prav francoski socialni nemiri trenutno največja ovira na poti k evropski denarni uniji, saj se zdi da Pariz ni sposoben preprečiti napadov na ostre proračunske ukrepe, s pomočjo katerih naj bi Francija izpolnila kriterije Maastrichtske pogodbe.

Strokovnjaki menijo, da pri vodenju denarne politike, ki naj bi pripeljala do stabilnega menjalnega tečaja, ni varnostnih mehanizmov, ki bi omilili pretrese, do katerih prihaja zaradi ekonomskega nazadovanja. »Ko s pomočjo prenikajočega menjalnega tečaja vodi proces monetarnega prilagajanja, vzpostaviš številne potencialne napetosti,« je dejal glavni ekonomist londonske Chase Manhattan Bank Robin Marshall in dodal, da je Francija zdaj najpomembnejši laboratorij za preizkušanje te teze.

Eden največjih zagovornikov denarne unije, predsednik Evropske komisije Jacques Santer, je prepričan, da francoske težave niso posledica stremjenja po izpolnjevanju kriterijev za pristop k skupni denarni enoti. »Evropska denarna unija ne nasprotuje socialni varnosti, ampak ustvarja novo in moderno družbo z novimi delovnimi mesti za prihodnost.« Zdej ko se je Francija lotila izvajanja zelo strogih ukrepov za zmanjšanje proračunskega primanjkljaja, se je pojavila nevarnost, da bo morala povečati obrestne mere, če naj bi frank ohranila pred nadaljnjim padanjem. Potreba po vzdrževanju stabilne denarne enote, ki je glavni dejavnik evropskega monetarnega sporazuma, je le bezna predstava o tem, kakšno življenje čaka Evropo z eno samo denarno enoto.

V denarni uniji bo gospodarsko odločanje postalo zelo centralizirano, saj bo obstajala le ena denarna politika, en menjalni tečaj in zelo stroga merila javne porabe. Temu je treba dodati še neprožen trg delovne sile - tako bo vladam ostalo le malo manevrskega prostora za uporabo tradicionalnih vzvodov uravnavanja vzponov in padcev gospodarskega ciklusa. »Države EU (zlasti Francija) bodo imele zvezane roke pri vodenju denarne politike in razvrednotenju svoje valute, s čimer bi pospeševale rast,« so v poročilu napisali analitiki londonske Chemical Bank.

Ker na vlade cedalje bolj pritiska rok za začetek delovanja evropske denarne unije, so morale pospešiti hitrost ekonomskih in socialnih reform. Mnogi menijo, da so te spremembe prepozne in da bodo rezultati prihajali zelo počasi. »Vsi vemo, da so pred nami boleče strukturalne spremembe, katerih rezultati se bodo pojavili čez štiri ali pet let,« je dejal mednarodni ekonomist Steve Englander. Potem ko države ne bodo imele več vpliva na določanje obrestnih mer, proračunske politiko in davke, bodo vse rešitve v rokah finančnih trgov.

V primeru Francije analitiki menijo, da so mednarodni vlagatelji skeptični glede tega, da bo vladi uspelo obdržati položaj. Vse kaže, da se utegne nepogrešljiva članica bodoče denarne unije znajti v brezizhodnem položaju. Strogo izpolnjevanje pravil denarne unije namreč grozi, da bo nezadovoljstvo med prebivalstvom se narasčalo. Morebiten odstop od proračunskih reform pa bi utegnil povzročiti krizo na finančnih trgih, kar bo se dodatno spodkopalo sibko ekonomijo.

Henry Engler / Reuters

MIROVNI PROCES V BOSNI IN HERCEGOVINI

Zima se je postavila po robu predhodnici Iforja

Srbsko prebivalstvo se ni sprijaznilo z rezultati Daytona

SARAJEVO (dpa) - Namestitev Natovih enot za vzdrževanje miru na območju Bosne je že dva tedna pred podpisom mirovnega sporazuma v Parizu v polnem zagonu. Hkrati je prislo do prvih zamud pri namestitvi predhodnice, saj je včeraj na območju BiH zelo močno snežilo.

Včeraj je v Zagreb prispela predhodnica bodočega glavnega poveljstva Nata. Petinštirideset castnikov in podcastnikov, ki jim poveljuje britanski general Andrew Cumming, ima nalogo, da v Zagrebu zgradi začasno poveljstvo Iforjevih enot. V Bosni je medtem sneg povzročil prve zamude v prihodu Natove predhodnice. »Prvi poleti imajo znatno zamudo, nekatere bomo morali brzkone odgovoriti,« je dejal predstavnik ZN v Sarajevu Chris Vernon. Tudi pot po kopnem ni bila uporabna, saj redki snežni plugi, ki so na voljo, niso mogli očistiti zasneženih gorskih cest.

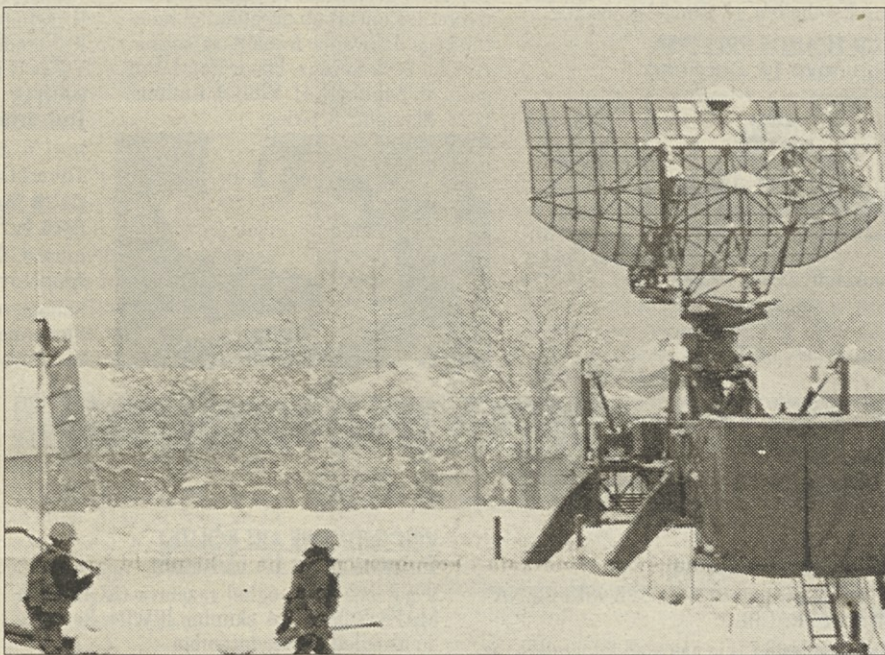
Danes se bo Butros Gali sel z visokimi predstavniki ZN, s katerimi bo preučil položaj na območju nekdanje Jugoslavije po sklenitvi daytonskega mirovnega sporazuma. Predstavnica ZN Therese Gastaut je včeraj v Zenevi izjavila, da bo Gali z visoko komišarko za begunce pri ZN Sadako Ogata, posebnim odposlancem ZN Kofijem Ananom, generalom Rupertom Smithom in mirovnim posrednikom Thorvaldom Stoltenbergom pripravil konferenco o Bosni, ki se bo v petek začela v Londonu.

Samo nekaj dni pred uradno predajo dolžnosti mirovne misije v Bosni zvezi Nato so sarajevske oblasti modrim celadam izstavile račun v višini 300 milijonov nemških mark. Tolikсна naj bi bila skoda, ki so jo mirovne sile v bosanskem glavnem mestu pov-

zročile v zadnjih treh letih. Sarajevski mestni veljaki opozarjajo zlasti na nedovoljeno rušenje stavb in različne adaptacije.

Vodstvo mirovnih sil ZN v Zagrebu je včeraj sporočilo, da so bosansko-hrvaske sile poglobile vas, ki leži v bližini Mrkonjić Grada. To območje naj bi po podpisu daytonskega sporazuma pripadlo bosanskim Srbom. Vodstvo ZN je v zadnjih dneh večkrat neuspešno opozarjalo na sistematične

rope in požige v zahodni Bosni. Medtem se je na jugu države iz več vasi, ki naj bi pripadle Federaciji BiH, začelo srbsko prebivalstvo množično izseljevati. Več kot šest tisoč ljudi se je z območja Podvelezja napotilo proti Nevesinju in Dobremu Polju. V sarajevskem naseľju Grbavica bodo danes pripravili velik protestni miting, na katerem bodo prebivalci srbskih delov bosanske prestolnice izrazili svoje nasprotovanje daytonskemu sporazumu.

»Sibirska« zima, ki je zajela vso Bosno, je prekržala načrte predhodnici enot Nata (AP)

ANALIZA

Nemci so prestopili Rubikon

Z napotitvijo nemških enot v BiH je zrušen eden največjih poveljnih tabujev

BONN - Nemčija je po združitvi leta 1990 naredila toliko majhnih korakov k novi vojski vlogi, da je težko določiti natančen trenutek, ko je bil veliki poveljni tabu vojskovanja na tujem naposled zrušen. Kot politični dejavnik je dokončno izginil včeraj, ko je parlament izglasoval sklep o sodelovanju nemških enot v operaciji Ifor v Bosni.

Za sodelovanje 4 tisoč nemških vojakov je glasovalo 543 poslancev, nasprotovalo pa jih je 107. To je prepričljiva zmaga, ki bi bila se pred šestimi meseci nemogoča. Na junijskem zasedanju, ko je parlament glasoval o sodelovanju nekaj nemških bojnih letal v operaciji ZN v Bosni, so zagovorniki sodelovanja zmagali s 386 proti 258 glasov. »S tem smo dejansko prestopili Rubikon,« je tedaj komentiral kölnski Zahodnonemški radio. »S tem se je končal naš izostanek iz zgodovine.« To se je zgodilo le nekaj let po zalivski vojni, ko je nemška vlada preprečevala mednarodno skupnost, da ne more poslati svojih enot v Perzijski zaliv in ko se ni hvalila s svojo logistično pomočjo ameriskim letalom, ki so preletavala njeno ozemlje na poti v Zaliv. »Če pogledamo nazaj na razpravo ob zalivski vojni, smo prehodili dolgo pot,« je ocenil Karl Lamers, sekretar za zunanje zadeve nemških kresanskih demokratov.

Sprememba stališč je bila precej boleča za opozicijske socialne demokrate in zelene, ki so, ko so glasovali za predlog kancle-rija Kohla, morali opustiti dolgoletno tradicijo politike pacifizma in antimilitarizma. Precej opozicijskih poslancev, ki so včeraj podprli sodelovanje nemških vojakov v operaciji Ifor, je od leta 1990 obtoževalo Kohla, da skuša militarizirati nemško zunanjo politiko. Sprememba stališč je bila, kot se zdi, najtežja za voditelja zelenih Joschka Fischera, dolgoletnega mirovnika, ki se mu je obrnil zelodec, ko je »varovano območje« Srebrenice julija padlo v roke Srbom in ko je izginilo nekaj tisoč Muslimanov. »Nahajamo se v resni krizi vesti,« je tedaj dejal Fischer. »Smo pred dilemo, ko

moramo izbirati med solidarnostjo in omogočanjem preživetja soljudi ter nenasiljem.« Na izredno čustveno obarvani konferenci stranke zelenih je prepračil poslanec iz svoje stranke, da podprejo sklep o sodelovanju nemških vojakov v Bosni in tako pripomorejo k uresničevanju daytonskega mirovnega sporazuma. Dokaz, da so nemški politiki došli kritično stanja, je tudi poteza obrambnega ministra Volkerja Ruheja (ta je običajno izredno oster do opozicije), ki se je poslancem socialnih demokratov in zelenih zahvalil za podporo pri glasovanju.

Cep rav je ostalo se nekaj mirovnikov, ki se niso premislili, zdaj večina nemških politikov podpira stališče, da se Nemčija - kot članica Nata in ZN - več ne more izogibati sodelovanju v vojskih operacijah. Kohlova politika postopnega širjenja nemške mednarodne vojaške vloge s sodelovanjem v operacijah ZN je končno pripravila nemško politiko in javnost, da sprejme to novo nemško vlogo, a pot do tega ni bila lahka. Nemčijo je Zalivska vojna presenetila in morala je zavrniti sodelovanje v mednarodnih enotah, ker ustava ni dovoljevala delovanja nemških enot zunaj ozemlja držav članic Nata. Ko pa je začel Irak z raketami obstreljevati Izrael, je Bonn ugotovil, da ustavne omejitve silijo Nemčijo na samoizključevanje iz multilateralnih vojskih operacij novega obdobja. Bonn zaradi ustavnih omejitev ni mogel sodelovati niti v mirovnih enotah v Bosni, za katere se je tako močno zavzemal. Zato so nemško vlado obtožili, da se je v Bosni pripravljena boriti do »zadnje kaplje francoske krvi«. Ruhe je nato zagotovil sodelovanje nekaj vojakov, pretežno zdravnikov, v operacijah ZN v Kambo-dži in Somaliji ter poslal v Jadransko morje bojno ladjo, ki je nadzorovala blokado Crne Gore in Srbije. Opozicija je tedaj nasprotovala njegovi politiki, kar pa ni zaustavilo nove nemške zunanje politike, ki naj bi Bonnu zagotovila ugledno mesto v mednarodni skupnosti, ki si ga gospodarska sila želi in zasluži.

Tom Heneghan / Reuter

SREČANJE OVSE V BUDIMPEŠTI

Organizacija, ki še išče svojo vlogo, pred velikim izpitom

BUDIMPEŠTA - Zunanji ministri držav članic Organizacije o varnosti in sodelovanju v Evropi (OVSE) bodo ta teden na srečanju v Budimpešti razpravljali o pomoči OVSE pri vzpostavljanju miru v Bosni in Hercegovini in drugih evropskih varnostnih vprašanjih. Diplomatski viri menijo, da prizadevanja te 54-clanske organizacije pri opazovanju novih bosanskih volitev utednejo pomagati BiH pri ustvarjanju njenega položaja znotraj evropskega varnostnega sistema.

OVSE, ki ze od konca hladne vojne - takrat se kot KEVS - išče svojo vlogo v Evropi, bi si lahko z uspešno organizacijo bosanskih volitev obcutno povečala ugled. Posebni odposlanec OVSE Istvan Gyarmati je za madžarski casnik Magyar Hirlap dejal: »V primeru, da bi organizacija opravila 'južnoslovanski izpit', si bo tudi dokončno ustvarila položaj na področju evropske varnosti.« Uradniki OVSE v okviru priprav na volitve načrtujejo vzpostavitev stabov v Sarajevu, uradov na srbskih ozemljih in 20- do 30-clanska mostva, ki bodo delovala na območju vse države, hkrati pa menijo, da je šest- do devetmesečni rok za izvedbo volitev zelo optimističen. OVSE bo odgovorna za nadziranje kršenja človekovih pravic in vzpostavlanje sistema, ki bo po ukinitvi prepovedi uvoza orožja skrbel za preprečevanje izbruha oboroževalne tekme.

Ameriski zunanji minister Christopher in njegov britanski kolega Malcom Rifkind se sestanka v Budimpešti ne bosta udeležila zaradi drugih diplomatskih obveznosti, povezanih z mirovnim načrtom za BiH. Kljub temu bodo na sestanku razpravljali tudi o drugih nerešenih varnostnih vprašanjih na tem območju. Zunanji ministri držav članic OVSE upajo, da bodo predstavniki Armenije in Azerbejdžana predlagali konkretne rešitve o demilitarizaciji sporne enklave Gornji Karabah. Madžarski zunanji minister Laszlo Kovacs, ki bo predsedoval konferenci v Budimpešti, je novinarjem izjavil, da je politična rešitev tega vprašanja zelo blizu. »OVSE je v zvezi s krizo v Gornjem Karabahu dosegla uspeh, saj sta obe strani obcutno bližje političnemu dogovoru. Zelo verjetno je, da bo do političnega dogovora prislo se pred začetkom ministrske konference OVSE,« je izjavil Kovacs. Dodal je se, da bodo v tem primeru na konferenci v Budimpešti sprejeli odločitev o napotitvi mednarodnih mirovnih sil v sporno enklavo.

Kovacs je se dejal, da bi po njegovem mnenju morali v OVSE vnovic sprejeti ZRJ. »Vnovična vključitev Beograda v OVSE bi organizaciji pomagala pri nadzorovanju kršenja manjšinskih pravic na Kosovu in v Vojvodini,« je povedal madžarski zunanji minister.

Mitja New / Reuter

SESTANEK SEVERNOATLANTSKEGA SVETA ZA SODELOVANJE

Vse Natove partnerice podpirajo operacijo v BiH

Minister Thaler je predstavil slovenska stališča

BRUSELJ (Reuter, STA) - Na včerajšnjem sestanku zunanjih ministrov v okviru Severnoatlantskega sveta za sodelovanje (NACC) so razpravljali o operaciji za vzdrževanje miru v BiH ter sodelovanju v okviru NACC in Partnerstva za mir, predstavili pa so tudi Natov delovni program za dialog, partnerstvo in sodelovanje v obdobju 1996/97.

Sestanka se je udeležil tudi slovenski zunanji minister Zoran Thaler, saj ima Slovenija v NACC status opazovalke. Sestanek, ki so se ga udeležili zunanji ministri šestnajstih držav članic Nata in 26 držav podpisnic Partnerstva za mir, je odprl vršilec dolžnosti generalnega sekretarja zveze Nato Sergio Balanzino z mislijo, da »poteka srečanje v zgodovinskem času, ko je na obzorju mir v Bosni«.

Balanžino je ocenil, da je NACC, ki ga je zveza Nato ustanovila pred štirimi leti za razvijanje sodelovanja z nekdanjimi članicami Varšavskega sporazuma, postal simbol novega obdobja v evropsko-atlantskem sodelovanju, saj se je »dokazal kot forum za pomembna posvetovanja o bistvenih političnih in varnostnih vprašanjih ter sredstvo za razvijanje vezi med državami«. Najpomembnejši korak v sodelovanju nekdanjih sovražnikov je bila Natova ponudba za sodelovanje Partnerstva za mir, ki ga je podpisala tudi Slovenija. »Po dveh letih se je izkazalo, da je sodelovanje uspešno in da partnerstvo deluje,« je dejal Balanzino. »Partnerstvo za mir je najuspešnejši in najbolj ambiciozen program vojaškega sodelovanja do-

slej.« Posredovanje mednarodnih mirovnih sil v Bosni bo za zvezo Nato tudi preizkušnja za sodelovanje z Rusijo in drugimi srednje- in vzhodnoevropskimi državami. Iz včerajšnje razprave je očitno, da mirovno operacijo podpirajo tako članice zveze Nato kot njene partnerice, ki so zvezi ponudile tudi nekaj konkretnih predlogov za sodelovanje v operaciji Iforja v Bosni. Madžari so, denimo, ponudili petsto mož za zaledne oziroma inženirske sile, Čehi tisoč, Avstrijci pa približno tristo mož za logistično podporo. V operaciji bodo poleg vseh članic Nata sodelovale tudi enote skoraj dvajsetih držav nečlanic, s katerimi pa pogovori se potekajo.

Slovenija je zvezi Nato ponudila možnost tranzita Iforjevih

enot prek slovenskega ozemlja in zračnega prostora, kar je prislo na srečanju do izraza. Minister Thaler je imel v Bruslju vrsto dvostranskih pogovorov, sodeloval pa je tudi na večstranskem srečanju z ameriskim državnim sekretarjem Warrenom Christopherjem v okviru rednega dialoga ZDA z enajstimi srednjeevropskimi državami. Thaler je na zasedanju predstavil slovensko stališče do razpada Jugoslavije in do nasledstva, zavzel pa se je tudi za stabilizacijo v vojno vpletenih območjih z razoroževanjem in razpustitvijo paravojskih enot. Iz Natovega delovnega programa je razvidno, da bo v prihodnjih dveh letih več dejavnosti potekalo tudi v Sloveniji: tako bosta pri nas potekali dve delavnici, ki se bosta ukvarjali z Natovo zasnovo zdravniških operacij; maja 1996 bodo potekale vaje pod imenom Rog'96; maja 1997 pa zdravniške vaje, ki bodo namenjene področju mirovnih operacij in človekoljubne pomoči.

Širjenje zveze Nato proti vzhodu

BRUSELJ (Reuter) - Zveza Nato je potrdila svojo pripravljenost za širitev proti vzhodu, ki bo potekala postopoma, kandidatkam pa je kot osnovni pogoj za članstvo postavila demokratičen nadzor nad vojsko in dobre odnose z Rusijo. Odločitve o tem, katere kandidatke izpolnjujejo zahtevane pogoje, ne bodo sprejeli do leta 1997. V tem roku bodo skušali zahodni diplomati zagotoviti Rusiji, da jo širjenje Nata ne bo ogrozilo, kandidatke za članstvo pa bodo imele čas za demokratizacijo svojih vojsk. Ruski zunanji minister Kozirjev je zavrnil možnost širjenja Nata proti vzhodu in ponovil stališče Rusije do vprašanja varnosti v Evropi: »Partnerstvo da, širjenje ne!«

NOVICE

Milošević prosi Unhcr za pomoč

BEOGRAD - Sadako Ogata, visoka komisarka ZN za begunce, se je včeraj v srbski prestolnici sestala s predstavniki jugoslovanske zvezne vlade in tamkajšnjih človekoljubnih organizacij, zatem pa jo je sprejel se Slobodan Milošević. Na novinarski konferenci je povedala, da je z rezultati obiska zadovoljna, saj so jugoslovanske oblasti Unhcr obljubile vso podporo. »S predsednikom Miloševićem sva se pogovarjala tudi o razmerah v srbskih delih Sarajeva, pri čemer me je sogovornik prosil, naj Unhcr po svojih najboljših močeh pripomore k temu, da bi se tamkajšnje prebivalstvo čim prej znebilo strahu in negotovosti,« je poudarila gospa Ogata in dodala, da je Visoki komisariat v srbskem delu bosanske prestolnice že odprl dva urada. (M. M.)

Za Koljevića je Dayton navadna prevara

SARAJEVO - Podpredsednik Republike Srbske Nikola Koljević je predsinočnim v oddaji, ki jo je predvajala televizija na Palah, izjavil, da je bil sporazum, sklenjen v Daytonu, velika improvizacija. Najbolj boleča točka te »navadne prevare« naj bi bila po njegovih besedah rešitev vprašanja »Srbskega Sarajeva«. Koljević je pri tem poudaril, da utegne dejstvo, da se v mestu »dogaja narod«, vplivati na dolocene spremembe sporazuma. »Organizatorji pogajanj v Daytonu so imeli en sam cilj - skleniti dogovor. Pravična rešitev jih ni zanimala,« je ugotavljal Karadžićev namestnik. (M. M.)

Tajno srečanje naftnih družb Jugopetrol in INA

ZAGREB (dpa) - Se pred uradno vzpostavitvijo diplomatskih odnosov med Beogradom in Zagrebom sta največji naftni družbi Hrvške in ZR Jugoslavije ze navezali stike. Neodvisni hrvaski casnik Novi list je porocal, da so predstavniki Jugopetrola »po pustolovski poti« prispeli na sedež naftne družbe Ina v Zagrebu. »Skozi podzemno garazo in nato skozi zadnja vrata so srbski gospodarstveniki prisli na sedež družbe Ina,« piše v tem casniku. Osrednja tema tajnih pogajanj je bila takojšnja vzpostavitev tesnega sodelovanja teh družb, in sicer takoj po medsebojnem priznanju Hrvške in ZR Jugoslavije in podpisu mirovnega sporazuma za Bosno 14. decembra v Parizu. Natančnejših podatkov o oblikah sodelovanja med Jugopetrolom in družbo Ina se niso znani. Gospodarski strokovnjaki v Zagrebu domnevajo, da bo Jugopetrol po jadranskem naftovodu dobival surovo nafto za rafinerije v Srbiji.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNG LJUBLJANA, Erjavčeva 1
Veliki oder
Sobota, 9. decembra, ob 20. uri:
A. P. Cehov: **TRI SESTRE**, PREMIERA!
IZVEN (KONTO).

**LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
LJUBLJANA**
Krekov trg 2
Veliki oder

Danes, 7. decembra, ob 12.30:
E. Umek: **CAPEK IN KLARA**,
delno IZVEN.

M. Leaf-M. Dekleva:
ZGODBA O FERDINANDU (foto),
Danes, 7. decembra, ob 17. uri, za IZVEN.
Sobota, 9. decembra,
ob 10.00 (delno IZVEN) in 11.30,
za IZVEN.

Sobota, 9. decembra, ob 17.30:
N Simoncic: **VELIKI KIKIRIKI**, za IZVEN.
MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Čopova 14

Jean Jacques Bricaire: **DOHODNINA**,
Danes, 7. decembra, ob 19.30,
za abonma **STUDENTSKI B** in IZVEN.
Sobota, 9. decembra, ob 19.30,
za abonma **VIKEND** in IZVEN.

Sobota, 9. decembra, ob 11. uri:
S. Makarović: **SHOW STRAHOV**,
za IZVEN in KONTO.

Mala scena MGL

Jutri, 8. decembra, ob 20. uri:
L. Wilson: **ZAZGI!** Za IZVEN in KONTO.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
NOVA GORICA

Zlatko Krilić: **JAJCE**. Režiserka K. Pegan.

Danes, 7. decembra, ob 9.30 in 10.45.
Gostovanje v Kobaridu.

Jutri, 8. decembra, ob 22. uri:
E. Ionesco: **PLESASTA PEVKA**.
Gostovanje v Pragi.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE
CELJE, Štandrov trg 5

Jean Anouilh: **SKUSNJA**
ali **KAZNOVANA LJUBEZEN**.
Jutri, 8. decembra, ob 19.30. PREMIERA!
Sobota, 9. decembra, ob 19.30, za abonma
SOBOTA VECERNI in IZVEN.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA
Župančičeva 1

Adolphe Adam: **GISELLE**.
Ponovitve: 12. decembra - red torek, 21.
decembra - red četrtek (ob 19.30), 15. de-
cembra - red petek (ob 16.30). Vse predsta-
ve so tudi za IZVEN in KONTO.

Jutri, 8. decembra, ob 16.30:
J. Golob: **KRPANOVA KOBILA**,
za IZVEN in KONTO.

Sobota, 9. decembra, ob 19.30:
J. Strauss ml.: **NETOPIR**,
za IZVEN in KONTO.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE
Vilharjeva 11, Ljubljana

LEONCE IN LENA
Danes, 7. decembra, ob 18.30,
za IZVEN in KONTO.

Jutri, 8. decembra, ob 19.30, za IZVEN.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Krekov trg 2, Ljubljana

J. Jurčić-A. Inkret:
ZGODBA O DESETEM BRATU
Danes, 7. decembra, ob 16. uri, za IZVEN.
Jutri, 8. decembra, ob 17. in 19.30.
Gostovanje v Sentvidu pri Ljubljani.

SNG MARIBOR, Slovenska 27

Dante-Prokić-Pandur:
LA DIVINA COMMEDIA - PURGATORIO
Danes, 7. decembra, ob 20. uri v Veliki
dvorani, za **ABONENTE** in IZVEN.

CANKARJEV DOM

Danes, 7., jutri, 8., in v nedeljo,
10. decembra, ob 20. uri v Dvorani
Duse Pockaj: **BETONTANC**,
KNOW YOUR ENEMY!

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 7. t.m., ob 20.30 (red E) ponovitev
farse Georgeja Taborija »Mein Kampf«.
Režija Boris Kobal.
SSG ponovi za sole Prokofievo pravljico »Pe-
ter in volk«: danes, 7. t.m., ob 13.00 v Trebcah.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevih
Operna in balna sezona 1995/96

Danes, 7. t.m., ob 17.00 v Dvorani Tripčevi-
ch - srečanje z interpreti, režiserjem in sce-
nografom Bellinijeve opere Norma.
V soboto, 9. t.m., ob 20. uri (red A) Belli-
nijeva opera »Norma« pod vodstvom Yora-
ma Davida. Režija Aldo Reggiani. Nas-
lednje predstave: nedelja, 10. t.m., ob 16.
uri (red D), v torek, 12. t.m., ob 20. uri (red
B), v sredo, 13. t.m., ob 20. uri (red C), v
četrtek, 14. t.m., ob 20. uri (red E), v sobo-
to, 16. t.m., ob 17. uri (red S), v nedeljo,
17. t.m., ob 16. uri (red G), v torek, 19. t.

m., ob 20. uri (red F), v četrtek, 21. t.m., ob
20. uri (red H) in v petek, 22. t.m., ob 20.
uri (red L).
Predprodaja vstopnic za vse predstave je že v teku
pri blagajni dvorane Tripčevih (9-12, 18-21).

Gledališče Rossetti

Danes, 7. t.m., ob 20.30 (red četrtek) bo Teatro
Stabile iz Veneta uprizorilo delo Furia Bordo-
na »Le ultime lune«; režija Giulio Bosetti. Na-
stopa Marcello Mastroianni. V abonmaju
odrezek st. 4-rumen. Za abonente popust.
Pri blagajni gledališča je v teku predprodaja
vstopnic za predstavi »Il giardino dei cilie-
gi« (odrezek 11-modri) in »Una delle ultime
sere di Carnovale« (odrezek 5-rumen).

Gledališče Cristallo - La Contrada

Od 9. do 17. t.m., bo na sporedu U. Chitije-
vo delo »Fregoli«, ki ga bo predstavila sku-
pina Rancia. Režija Saverio Marconi. Igrajo
Arturo Brachetti, Saverio Marconi in Bian-
camaria Lelli.

Režija Jaša Jamnik.

TINJE

V torek, 14.12.95, ob 19.30 okrogla miza
na temo »Avstrija-Slovenija: sosodstvo z
velikim gospodarskim potencialom«.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče: Jutri, 8. t.m., ob 14.30
- gostovanje Mestnega gledališča iz Lju-
bljane z grenkosladko komedijo J. God-
berja »Na smuciscu« (»Auf der Piste«).

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

1805. sto
let
1995
filma

od 3. do 10. decembra:
11. dnevi gay in lezbicnega filma.
Slovenska kinoteka.
10. decembra ob 20. uri:
Umreti za (To Die For / Heaven s a Drag),
Peter Mackenzie Litten, VB, 1994.
Zaključek 11. dnevov
gay in lezbicnega filma.

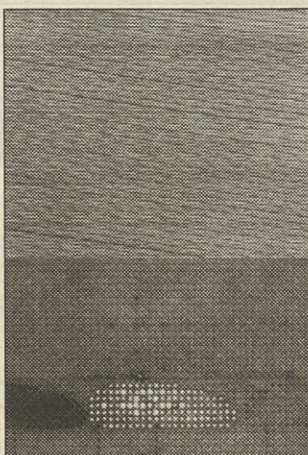
1.-30. decembra:
Filmski potep,
potujoči program potih na novo
odkupljenih vrhunskih filmskih klasik
po Sloveniji:
Thelma in Louise, Casablanca, Ameriški
graffiti, Lasje, Taksist. (Mladina film)

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

VIDEM

Palaca Florio: v četrtek, 7. t.m., ob 16.00 -
Predavanje prof. Nives Sironić-Bonefacci z

zagrebske univerze na temo »Poučevanje ita-
lijanske in osnovnih solah na Hrvatskem-
Didaktika in učeniki.

**Danes, 7. decembra,
ob 12. uri bo v Galeriji Tivoli
v Mednarodnem grafičnem
likovnem centru
otvoritev razstave
100 GRAFIČNIH LISTOV
1957-1995
VLADIMIRJA MAKUCA.
Na fotografiji:
POKRAJINA 1, 1980,
barvni globoki in reliefni tisk.**

GLASBA SLOVENIJA

CANKARJEV DOM

Prešernova 10, Ljubljana

Danes, 7., in jutri, 8. decembra,
ob 19.30: **ORANZNI ABONMA 1.** in 2..
Orkester Slovenske filharmonije. Diri-
gent Janos Kovacs; solisti: Aleksandar
Madzar, klavir; Evaristo Casonato, -
oboa; Slavko Goricar, klarinet; Paolo
Caligaris, fagot. Program: P. Ramovs, L.
van Beethoven, N. Rimski-Korsakov.

KUD FRANCE PREŠEREN

Karunova 14, Ljubljana

va, klavir; Zvone Hribar, vokal.

Jutri, 8. decembra, ob 23. uri:
KLUBSKI VECER, koncert in perfor-
mans: Zoambo Zoet Workestrao.

Danes, 7.
decembra,
ob 20.30:
**PIJANO
BAR:**
Sepavi
soneti. Mi-
lan Dekle-

Sobota, 9. decembra, ob 20. in 23. uri:
GARY FLOYD BAND v zasedbi: Gary-
Floyd, vokal; Danny Roman, kitara; Ed
Ivey, bas; Bruce Ducheneaux, bobni;
Jonathan Burnside, kitara.

SLOVENSKA FILHARMONIJA

Kongresni trg 10, Ljubljana

Danes, 7. decembra, ob 19.30 v Veliki
dvorani: Koncert ob desetletnici ume-
tniškega delovanja. Irena Baar, sopran;
Alenka Šček-Lorenz, klavir (foto). Pro-
gram: F. Schubert, H. Wolf, J. Brahms,
L. M. Skerjanc, E. Grieg.

Jutri, 8. decembra, ob 19.30 v Veliki dvora-
ni: Pihalni orkester študentov akademije
za glasbo. Dirigent: Milivoj Surbek. Pro-
gram: P. Stanek, C. M. von Weber, H. Mer-
tens, C. Gounod, A. L. Weber, J. Privšek.

ILIRSKA BISTRICA

Klub MKNŽ, Bazoviška 26

Jutri, 8. decembra:
Zabavljac, rocker in raper iz Beograda
RAMBO AMADEUS.
Kot predskupina bodo nastopili
TOUCH FRICTION iz Splita.

BARFLY

Trubarjeva 1, Celje

Jutri, 8. decembra, ob 22. uri:
Tomaz Domicelj in projekt **TRIGLAV**.

CLUB MAONA

Arze 5, Fiesa, Piran

Jutri, 8. decembra, ob 21. uri:
Alan Taylor. Britanski folk.

Sobota, 9. decembra, ob 21. uri:
Slovenija Jazz Projekt
in Alenka Godec.

GLASBA FJK

TRST

Koncertna sezona Glasbene

Matic 1995/96

V torek, 12. t. m., bo v Kul-
turnem domu nastopil Go-
dalni kvartet Glasbene mati-
ce in Aljosa Starc - klavir.
Naslednji koncert bo 23. de-
cembra ob 20.30. Nastopila
bo skupina Big Band.
Gledališče Rossetti
Trzasko koncertno društvo
V ponedeljek, 11. t.m., ob
20.30 - Nastopata violinist S.
Milenković in pianist L.
Caenazzo. Na programu Ba-
ch, Mozart, Schumann,
Saint-Saëns.
Gledališče Miela
Danes, 7. t.m., ob 21.00 -
koncert kvarteta, ki ga se-
stavljajo Fred Frith (kitara)
Rene Lussier, Marc Stewart
in Nick Didkowsky v sklopu
ciklusa »Zattere alla deri-
va«.

Kavarna Tommaseo

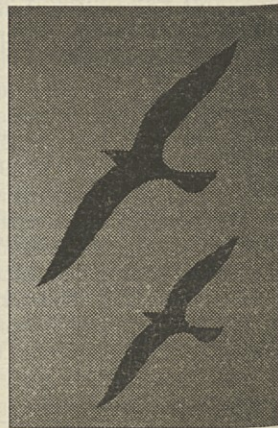
Jutri, 8. t. m., ob 21.30 kon-
cert rock blues glasbe s sku-
pino Jimmy Joe's Band.
V nedeljo, 10. t. m., ob 11. uri
nastop dua Silvie Di Marino
(flavta) in Luise Antoni (cem-
balo, orgle, klavir); ob 16. uri
pa bo na programu jazz kon-
cert s skupino Time Jazz Trio.
**Dvorana Santa Maria Mag-
giore**
V ponedeljek, 11. t.m., ob
21.00 - Koncert »celtik rock«
skupine The Gwen.

BOLJUNEC

Gledališče France Prešeren
V nedeljo, 10. t. m., ob 17.
uri zaključni koncert Godbe
na pihala iz Ricmanj.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče
Danes, 7.12., ob 20.30 kon-
cert pianistke Irine Plotniko-
ve. Na programu Skrbabin in
Prokofijev.

RAZSTAVE SLOVENIJA

CANKARJEV DOM

Prešernova 10, Ljubljana

V galeriji CD poteka 2. **SLOVENSKI BIENA-
LE ILUSTRACIJE**.

V mali galeriji CD je na ogled fotografska raz-
stava Marjana Paternostra z naslovom Poza-
bljeni negativi 2. Razstava bo na ogled do 12.
decembra.

MODERNA GALERIJA

Tomšičeva 14, Ljubljana

V spodnjih prostorih Moderne galerije raz-
stavlja Antony Caro, Kaskade. Razstava bo na
ogled do 12. decembra.

MALA GALERIJA

Slovenska 35, Ljubljana

V galeriji je do 3. januarja na ogled razstava
Vadima Fiskina z naslovom One Man Show
X-101098.61 Y-461956.99 H-298.07.

Š K U C
GALE
RIJA
STARI
TRG 21
LJUBLJANA
01 212 540

GALERIJA ŠKUC,

Stari trg 21, Ljubljana

V galeriji je do 15. decembra
na ogled razstava Ljubljana-
Budimpešta, CAS KOT
STRUKTURA, METODA-
KOT POMEN.

MUZEJ NOVEJŠE

ZGODOVINE

Celovška 23, Ljubljana

V muzeju je do 14. januarja
na ogled mednarodna raz-
stava VSE O SRCU.

MESTNA GALERIJA LJUBLJANA

Mestni trg 5, Ljubljana

V galeriji je do 14. decembra na ogled razsta-
va SEŠT FRANCOSKIH SLIKARJEV.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Galerija Cartesius: na ogled je razstava Loj-
zeta Spacala.

Galerija Rettori Tribbio 2: na ogled je razsta-
va Irena Ravalica.

Galerija N. Bassanese (Trg Giotti 8): do
31.12. razstavlja Barbara Strathdee.

Trgovsko središče »Il Giulia«: do 13. ja-
nuarja je na ogled skupinska razstava
tržaskih umetnikov, ki jo prireja Literarni
krožek F-Jk.

Miramarski park- Konjušnica: do 7.1.1996
je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razsta-
va izkopanin antične Eble.

Postna palaca (Trg Vittorio Veneto): se da-
nes, 7. t.m., je na ogled razstava »Trst, mesto
v kinu: 1896-1929«.

Dvorana Krozka Generali-Trg Duca degli
Abruzzi: Do 15. t.m. je na ogled razstava slikarja
Quintina Bassanija »Il paesaggio istriano«.

Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): 14.12.
bodo odprli razstavo ameriškega slikarja Ja-
mesa Browna, ki bo trajala do 31. januarja .

Galerija Poduie (Ul. Cadorna 9) - Na ogled
je skupinska razstava z naslovom »Carta e
segno«, ki bo trajala do 7. januarja.

VISCONTI FINE ART KOLIZEJ

Gospodsvetska 13, Ljubljana

V galeriji je na ogled razstava GRAFICNA
MAPA TORONTA skupine IRWIN. Razstava
bo na ogled do 31. decembra.

GALERIJA EGRUNA

Gregorčičeva 3, Ljubljana

V galeriji bo do 14. decembra na ogled razsta-
va slik Zarka Vreza.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA

Dunajska 31, Ljubljana

V galeriji je do 11. januarja na ogled razstava
Staneta Kregarja Osnutki za barvna okna.

GALERIJA ŠOU, KAPELICA

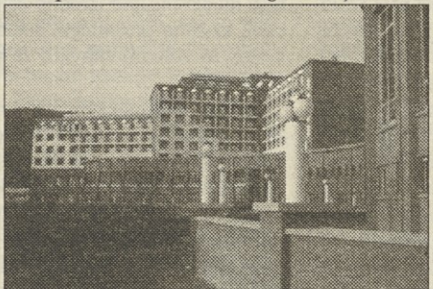
Kersnikova 4, Ljubljana

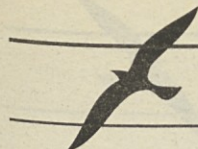
V galeriji je do 10. decembra na ogled razsta-
va fotografij Mathiasa Herrmanna.

ARHITEKTURNI MUZEJ LJUBLJANA

Karunova 4

Otvoritev razstave arhitekta Janeza Kobeta
Zdravilišče Belorus v kraju Nebug ob Crnem
morju v Rusiji - danes, 7. decembra, ob 19.
uri v prostorih Arhitekturnega muzeja na

NOGOMET / V EVROPSKI LIGI PRVAKOV PADLE ZADNJE ODLOČITVE

Zadnje kolo ni prineslo večjih presenečenj

Rosenborg ni izkoristil domačega spodrsjlaja Legije - V Bukarešti po snegu in ledu Juventus in Steaua igrala 0:0

Franck (Borussia, levo) in Robertson (Glasgow)

LONDON - Legija - Panathinaikos, Nantes - Spartak Moskva, Borussia - Dortmund - Ajax in Real Madrid - Juventus so četrtfinalni pari evropskega nogometnega pokala prvakov. Dokončne odločitve o tem so padle včeraj v zadnjem kolu Lige prvakov, nejasnosti pa so zadevale predvsem moštva v skupinah A in B (deloma tudi D), medtem ko je bilo v C skupini že vse odločeno prej.

Francoski prvak Nantes je proti Panathinaikosu potreboval vsaj točko in točko je tudi osvojil in se uvrstil v četrtfinale, kjer pa bo imel precej težje delo, saj ga čaka moskovski Spartak, ki je edini od vseh ekip dobil vseh šest tekem. Toda skupina B je bila vsaj na papirju nekoliko sibkejša, zato bodo morali Moskovanec svojo pravo vrednost sele dokazati. Sinoči so v Varšavi premagali Legijo. Edini zadetek je v 40. minuti dosegel Ramiz Mamedov. Po-

raz bi lahko ekipo iz Varšave drago stal, če bi norveški Rosenborg premagal največje razočaranje letosnje Lige prvakov, angleški Blackburn. Vendar so Angleži včeraj ves svoj bes zaradi izločitve iz nadaljnjega tekmovanja streljali na Norvežane. Največ zasluga za visoko zmago Blackburna (4:1) ima Mike Newell, ki je od 31. do 40. minute dosegel tri gole in zagotovil Angležom visoko zmago, ki njim nič ne pomeni, Rosenborg pa je izločena iz četrtfinala.

Najbolj mirno je bilo tokrat v C skupini. Obe srečanja sta se končali neodločeno, zadetke pa so gledalci videli samo v Dortmundu na srečanju med Borussia in Glasgow Rangersom. V Bukaresti sta Steaua in Juventus merila moči na zasneženem in poledenem stadionu, italijanski prvak pa je na srečanje prispel sele nekaj ur pred tekmo, potem ko v torek letalo zaradi snega ni moglo

Izidi 6. kroga in končne lestvice v Ligi prvakov

SKUPINA A

Nantes - Panathinaikos						0:0
Aalborg - Porto						2:2
LESTVICA						
Panathinaikos	6	3	2	1	7:3	11
Nantes	6	2	3	1	8:6	9
Porto	6	1	4	1	6:5	7
Aalborg	6	1	1	4	5:12	4

SKUPINA B

Legija - Spartak					0:1	
Blackburn - Rosenborg					4:1	
LESTVICA						
Spartak	6	6	0	0	15:4	18
Legija	6	2	1	3	5:8	7
Rosenborg	6	2	0	4	11:16	6
Blackburn	6	1	1	4	5:8	4

SKUPINA C

Borussia Dortmund - Rangers	2:2
Steaua - Juventus	0:0
LESTVICA	
Juventus	6 4 1 1 15:4 13
Borussia	6 2 3 1 8:8 9
Steaua	6 1 3 2 2:5 6
Glasgow R.	6 0 3 3 6:14 3

SKUPINA D

Ajax - Ferencvaros	4:0
Grasshopper - Real Madrid	0:2
LESTVICA	
Ajax	6 5 1 0 15:1 16
Real Madrid	6 3 1 2 11:5 10
Ferencvaros	6 1 2 3 9:19 5
Grasshopper	6 0 2 4 3:13 2

Tako v četrtfinalu (6. in 20. marca 1996)

1. Legija - Panathinaikos
2. Nantes - Spartak M.
3. Borussia D. - Ajax
4. Real Madrid - Juventus

Tako v polfinalu (3. in 17. aprila 1996)

- Zmagovalec 1 - Zmagovalec 3
 - Zmagovalec 2 - Zmagovalec 4
- Finale bo 22. maja 1996

pristati v Bukaresti.

Formalnost so opravili tudi v D skupini, kjer je bilo sicer se v igri drugo mesto, za katerega pa je imel Ferencvaros bolj teoretične kot pa realne možnosti. Igrišče je pokazalo, da

Madžari nimajo kaj iskati med osmerico, saj so v Amsterdamu visoko izgubili, Real pa si je z zmago v Zürichu ne glede na izid tekme med Ajaxom in Ferencvarosom zagotovil nastop v četrtfinalu.

TENIS

Drugi dan favoriti naprej

V Münchnu po napovedih

MÜNCHEN - Pete Sampras je včeraj z zmago nad rojakom Patrickom McEnroem zaslužil 762.500 ameriških dolarjev. Pol milijona zelenicev mu je pripadlo kot zmagovalcu dveh turnirjev za veliki slam (Wimbledon in US Open), 262.500 dolarjev pa dobi porazenec v četrtfinalu. Sampras je po srečanju povedal, da od nadaljevanja ne pričakuje veliko, saj se cuti posledice (psihične in fizične) hudih naporov na finalnem srečanju Davisovega pokala v Moskvi. Njegov nasprotnik v četrtfinalu bo Goran Ivanisevič.

V četrtfinalu sta tudi American Todd Martin in Ukrajinec Andrej Medvedev. Martin je na tribune poslal Spanca sergija Brugueru po dokaj izenačenem srečanju. Medvedev pa je bil boljši od Američana Aarona Kricksteina, ki pa se je predvsem v drugem nizu, ki se je končal sele po podaljšani igri, izredno dobro upiral.

IZIDI: Todd Martin (ZDA) - Sergi Bruguer (Spa) 7:6 (7:2), 6:4, Pete Sampras (ZDA) - Patrick McEnroe (ZDA) 6:1, 7:6 (7:1), Andrej Medvedev (Ukr) - Aaron Krickstein (ZDA) 6:2, 7:6 (10:8), Jevgenij Kafelnikov (Rus) - Renzo Furlan (Ita) 6:4, 6:1.

DANES - Becker - Black, Martin - Medvedev.

NOVICE

Ortleib najhitrejši Danes ženski super-G

VAL D'ISERE - Avstrijec Patrick Ortleib je bil najhitrejši na prvem treningu smuka za svetovni pokal v Val d'Isere, kjer bosta v soboto dve voznji (prva ob 10.00 in druga ob 12.30). Ortleib je progo prevozil v času 1:10.39, drugi je bil Norvežan Atle Skaardal (26 stotink zaostanka), tretji pa drugi Avstrijec Roland Assinger (0, 47 zaostanka). Smučarji so se po treningu na skrajšani progi, ki je bila zaradi pomanjkanja naravnega snega v celoti pokrita z umetnim snegom, pritoževali nad slabo vidljivostjo in poletom čez ocean, po katerem se nimajo urejenega bioritma. Od slovenskih tekmovalcev je bil Ales Brezavšek 70. (1:13.05; 2.66 sekunde zaostanka), Miran Rauter pa 82. (1:15, 12; 4, 73 zaostanka). Do cilja je prišlo 83 tekmovalcev. Izidi: 1. Ortleib (Avt) 1:10.39, 2. Skaardal (Nor) 1:10.65, 3. Assinger (Avt) 1:10.86, 4. Perathoner (Ita) 1:10.88, 5. Krauss (Nem) 1:10.93, 6. Kjus (Nor) 1:10.98, 7. Alphand (Fra) 1:11.01, 8. Ghedina (Ita) 1:11.04, 9. Runggaldier (Ita) 1:11.11, 10. Strobl (Avt) 1:11.16. Danes bo v tem francoskem kraju na sporedu ženski superveleslalom, organizatorji pa so potrdili tudi jutrišnji veleslalom.

Edmundo obtožen nenaklepnega umora

RIO DE JANEIRO - Nogometas Flamengo in brazilske reprezentance Edmundo je bil obtožen nenaklepnega umora, ker je v soboto povzročil prometno nesrečo, v kateri so življenje izgubile tri osebe. Edmundo je s svojim terenskim vozilom trčil v nasprotno vozeči avtomobil. Mlada Edmondova sopotnica in voznik ter sopotnica v drugem avtomobilu so bili na mestu mrtvi, nogometaša pa je rešila zračna blazina. Preiskovalci so ugotovili, da je Edmundo vozil s hitrostjo več kot sto kilometrov na uro.

Roy zapustil Montreal

DENVER (STA/AP) - Eden najboljših vratarjev zadnjih let v NHL Patrick Roy, ki ga je vodstvo Montreal Canadiens zaradi spora s trenerjem in predsednikom suspendiralo, bo svojo kariero nadaljeval pri moštvu Colorado Avalanche. Skupaj z Royom bo v Colorado odšel se dosedanj kapetan Mike Keane, v zamenjavo za ta dva igralca pa bo moštvo iz Montreala dobilo vratarja Jocelyna Thibaulta, Ceha Martina Rucinskega in Rusa Andreja Kovalenka. Roy je bil trikrat izbran za najboljšega vratarja severno-vzhodne skupine NHL prvenstva. S svojim moštvom je bil zmagovalec Stanleyevega pokala leta 1986 in 1993. V 11 sezonah je 30-letni vratar zabeležil 289 zmag, 66 neodločenih izidov in 175 porazov. Njegov odstotek uspešnih obramb je 90.2%, kar pomeni, da na tekmo povprečno prejme 2, 77 gola.

Florida znova na čelu NHL

NEW YORK (STA/AP) - Florida Panthers so v ameriški poklicni hokejski ligi NHL premagali Washington Capitals s 4:3 in so z 39 točkami zdaj prva ekipa lige, saj je vodilna ekipa centralne skupine Detroit predtem ugnala vodilno Philadelphijo s 5:3. Rdeca krila iz Detroita so vodila s 4:0, obrambni igralec Paul Coffey pa je bil trikrat podajalec. Gostom v zadnjem delu ni uspelo, da bi nadaljevali niz osmih zaporednih zmag. Coffey je ima zdaj 997 podaj v karieri in bo po tej statistiki prvi obrambni igralec v zgodovini NHL, ki bo presegel številko tisoč. Pri Panthersih, ki so pred zadnjo tretjino vodili s 4:1, je bil v napadu učinkovit Jesse Belanger z dvema zadetkoma in asistenco, tri točke pa je dosegel tudi najboljši strellec ekipe Scot Mellanby. Izidi torkovih tekem: Boston - Dallas 6:4, Pittsburgh - N.Y. Islanders 6:3, Florida - Washington 4:3, Toronto - Ottawa 4:1, Detroit - Philadelphia 5:3, Colorado - San Jose 12:2, St. Louis - Calgary 1:1, Vancouver - Edmonton 6:2.

Yokohama Marinos prvak

TOKIO (STA/AP) - Novi nogometni prvaki Japonske so nogometaši Yokohame Marinos, ki so v dveh finalnih srečanjih dvakrat s po 1:0 ugnali Verdy Kawasaki, prake v zadnjih dveh letih. Na odločilni tekmi v Tokiju se je zbralo 48.000 gledalcev. Ti so videli taktično igro, v kateri ni bilo veliko priložnosti. Edini zadetek je v 29. minuti srečanja dosegel Masami Ihara. Naslednje prvenstvo Japonske se bo začelo 16. marca 1996.

Od leta 2004 manj denarja za prireditelje olimpijskih iger

TOKIO (STA/Sinhua) - Izvršni odbor Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) je na zasedanju v japonskem mestu Karuizava odločil, da bodo od leta 2004 naprej prireditelji olimpijskih iger dobili le 49 odstotkov denarja od prodaje televizijskih pravic in ne več šestdeset odstotkov kot doslej. Direktor marketinga pri MOK Dick Pound trdi, da se bodo tako sredstva pravičneje razdelila med vse, ki so imeli karkoli opraviti s pripravo in potekom olimpijskih iger. Zdaj se velja pravilo, da šestdeset odstotkov denarja od televizijskih pravic dobi prireditelji, ostalih štirideset odstotkov pa si razdelijo mednarodni olimpijski komitej, mednarodne sportne zveze in nacionalni olimpijski komiteji.

POKLICNO KOŠARKARSKO PRVENSTVO NBA

Olajuwon odločil srečanje z Utahom

NEW YORK - Hakkem Olajuwon je v končni odločil tekmo ameriške poklicne košarkarske lige NBA med Houston Rockets in Utah Jazz. Branilci naslova iz Houstona so zmagali s 103:100, čeprav so v zadnji minuti zaostajali z 99:100.

Olajuwon, ki je dosegel 25 točk, je stiri dosegel v zadnjih 54 sekundah, z metom čez Grega Fosterja, ki ga ta ni mogel zaustaviti, pa je 11 sekund pred koncem postavil končni izid srečanja. Robert Horry je tudi dosegel 25 točk, Glyde Drexler 17, za Utah pa sta bila najuspešnejša Karl Malone (27) in Chris Morris (21), vendar zadnji ni igral v zadnji četrtini.

New York Knicks so doma ugnali Dallas Mavericks z izidom 92:87. Tudi na tej tekmi je bil najboljši center. Patrick Ewing (22 točk in 12 skokov) je odločilne kose prispeval v tretji četrtini, ki se je končala z delnim izidom 18:8 in v kateri je zadel zadnjih 6 kosev, Knicksi pa so si prigrabili prednost, ki je zadostovala za deveti poraz Dallasa v zadnjih desetih tekmah teh dveh ekip.

V Indianapolisu je Vernon Maxwell kar 22 točk dosegel v prvi četrtini, kar je rekord v zgodovini Philadelphije, ki pa je kljub temu doživela enajsti zaporedni poraz. Indiana Pacers so bili boljši od Philadelphia 76ers s 108:91. Maxwell je bil s 35 kosi najučinkovitejši, njegov soigralec Jerry Stackhouse pa je dosegel 26 točk. Mark Jackson je imel 13 podaj, Reggie Miller pa 23

točk za Indiano. Kosarkarji kluba San Antonio Spurs so doma odpravili Los Angeles Lakers kar s 117:89. V zadnji četrtini ni bilo treba igrati Davidu Robinsonu, ki je dotlej zadel 24 točk, Sean Elliott pa 22. Ob polcasu so gostitelji vodili s 55:38, v zadnji četrtini pa tudi za 32 točk. Pri Lakersih je bil najučinkovitejši Cedric Ceballos (16).

Znova sta bili poraženi obe novinki v NBA iz Kanade. Phoenix Suns so ugnali Vancouver Grizzlies s 112:108, Seattle SuperSonics pa Toronto Raptors visoko s 119:89. Sonca so v Phoenixu po odlični igri Charlesa Barkleyja hitro in visoko vodila, v zaključku pa skoraj doživela poraz. Grizlijem je zmanjkalo casa za presenečenje, Bryon Scott pa je v zadnjih 43 sekundah zadel 6 od 14 točk, ki jih je dal na tekmi. Pri gostih sta bila uspešna se Blue Edwards in Greg Anthony (25), vendar je slednji 27 sekund pred koncem zgrešil ključni met. Poleg Barkleyja je bil s 25 kosi pri gostiteljih učinkovit tudi Michael Finley. Porazeno je bilo tudi drugo moštvo iz Los Angelesa; proti Orlando Magics so izgubili kosarkarji Clippersov, in sicer s 114:105.

Tokrat se niso sodili poklicni sodniki NBA, ki pa se bodo po torkovem dogovoru z NBA in dvomesečni odsotnosti najpозneje v ponedeljek vrnili na igrišča, igralci in gledalci pa si bodo oddahnili, saj je bilo na račun »rezervistov« veliko pritožb. Nova petletna pogodba bo letosnjim novincem med sodniki prinesla po 75 tisoč do-

Boj za žogo na tekmi »76ers« - Indiana (AP)

larjev letos in 99 tisoč v zadnjem letu, v to pa ni vključena končnica. Veterani bodo dobivali od 211 tisoč do 278 tisoč zelenicev. NBA sodnikom očita, da bodo zdaj najboljše plačani uradniki, kar pa sodniki, ki niso bili plačani od sredine septembra, zavračajo. NBA jim ne bo pokrila denarja, ki bi jim pripadel, če ne bi stavkali.

Izidi torkovih tekem: New York Knicks - Dallas Mavericks 92:87, Indiana Pacers - Philadelphia 76ers 108:91, Houston Rockets - Utah Jazz 103:100, San Antonio Spurs - Los Angeles Lakers 117:89, Phoenix Suns - Vancouver Grizzlies 112:108, Seattle SuperSonics - Toronto Raptors 119:89, Orlando Magics - Los Angeles Clippers 114:105.

NOVICE

Pokal UEFA: danes Sparta - Milan

MILAN - Nogometasi Milana se bodo drevi ob 20.15 v Pragi pomerili s Sparto, proti kateri branijo prednost dveh zadetkov (2:0) s prvega srečanja v Milanu. Zaradi poškodb so doma ostali Simone, Baggio, Albertini in Galli, odpotoval pa ni niti Savicević, ki je sicer fizično že nared, toda na poledenem igrišču bi lahko obnovil poškodbo. OSTALA IZIDA: Benfica - Bayern München 1:1 (prva tekma 1:4, naprej Bayern), Betis Sevilla (Spa) - Bordeaux (Fra) 2:1 (prva tekma 0:2, naprej Bordeaux), Lens (Fra) - Slavija Praga (Čes) danes (prva tekma 0:0)

Benetton in Italijani

BOLOGNA - Vodstvo avtomobilistične hise Benetton je že pred časom sporočilo, da bo v prihodnji sezoni formule ena tekmoval z italijansko licenco, sef moštva Flavio Briatore pa ni izključil možnosti, da bi lahko vozila kmalu zaupali italijanskim dirkacem. »Vse je odvisno od njihovih sposobnosti. Če bodo hitri, jih bomo kontaktirali in preizkusili. Poudarjam pa, da smo italijansko moštvo. Vsako našo zmago bo odslej pozdravljala Mamelijeva himna, da ne bo več očitkom, da smo Angleži,« je povedal Briatore na včerajšnjem bolonjskem sejmu Motor show. Jean Alesi in Gerhard Berger bosta benettonove dirkalnike prvič preiskusil v Estorilu na Portugalskem od 11. do 15. decembra.

Kazen za Triestino

FIRENCE - Sportni sodnik, ki pregleduje zapisnike tretjeligaskih tekem, ni v tem tednu diskvalificiral nobenega igralca Triestine, a je zaradi izgredov navijacev klubu prisolil 500 tisoč lir globe, nedeljskemu gostitelju Triestine Trevisu pa se dvakrat bolj slano globo.

Scoglio odpravil »tiskovni molk«

TURIN - Novi trener Torina Franco Scoglio je že na prvem treningu napovedal konec »tiskovnega molka«, ki ga je društvo uvedlo po slabih prvenstvenih rezultatih. V skladu s svojimi nogometnimi pogledi je napovedal predvajanje conske igre. »Nas položaj zahteva maksimalno angažiranost, toda Torino mora vzbujati jezo, ne pa pomilovanje,« je povedal Scoglio, ki je prepričan, da je Sonetti zadovoljen, da ga je zamenjal prav on, ki je njegov prijatelj, in ne kdo drug.

Slalomi na Piancavallu

PIANCAVALLO- Od jutri do 11. decembra bodo na Piancavallu stirje mednarodni slalomi za točke FIS. Jutri in v soboto bodo tekmovali moski, v nedeljo in ponedeljek pa ženske. Sodelujejo smučarji iz 17 držav. Italijo bodo zastopali Fabio De Crignis, Kurt Ladstaetter, Angelo Weiss in Matteo Nana.

Sodnik strog z Juventino

Rumeni kartoni na nedeljskem derbiju promocijske lige v Standrezu bodo zdesetkali vrste Juventine. Zaradi sestevka opominov je namreč nogometni sodnika s prepovedjo igranja za eno kolo diskvalificiral Luco Montino, Massima Tabaja in Morena Trevisana, ista usoda pa je doletela tudi napadalca Sovodenj Massima Goriupa. Nekaj težav s postavo bodo v prihodnjih kolih imeli tudi pri Primorcu. Za dve koli je bil diskvalificiran Roberto Bulich, za eno pa Stefano Frasson. Ostali nogometasi naših društev so bili tokrat pravi »angelčki«.

KOŠARKA / KORAČEV POKAL

Od italijanskih ekip uspešen le Stefanel

Scavolini izgubil doma, tako Teamsystem kot Cagiva pa sta položila orožje v Grčiji

Stiri italijanske ekipe so sinocnje nastope v Koracevem pokalu sklenile s slabim obračunom. Medtem ko je Stefanel zanesljivo odpravil Fenerbahce v gosteh, pa so vsi trije preostedstavniki izgubili. Scavolini je moral celo doma priznati premoč francoskega predstavnika Asvela iz Villerbannea, tako Temasystem kot Cagiva pa sta položila orožje v Grčiji. Se posebej boleč je poraz Bolonjancov, ki so proti Arisu v Solunu povsem razočarali in na koncu visoko izgubili.

Skupina A

Fenerbahce - Stefanel 67:81 (41:35)

FENERBAHCE: Tunckol 11, Biyiktay, Kosan 4, Turner 23, Kutluay 17, Kanan, Yalcioğlu 6, Comegys 6, Aygar, Guneri.

STEFANEL: Gentile 13, Portaluppi 7, Fucks 17, De Pol 4, Bodirosa 15, Alberti, Baldi 4, Cantarello 7, Blackman 14, Sambugaro.

Sodnika: Tomczyc (Pol) in Roth (Avt).

PM: Fenerbahce 6:6, Stefanel 6:7; 3T: Fenerbahce 7:25 (Tunckol 3:4, Kosan 0:4, Turner 3:7, Kutluay 1:9, Kanan 0:1), Stefanel 7:21 (Gentile 3:6, Portaluppi 1:6, Bodirosa 1:5, Blackman 2:4)

ISTANBUL - Stefanel je z zmago v Istanbulu s polnim izkupickom zaključil prvi del in si praktično že zagotovil uvrstitev v naslednjo fazo, saj bo dve od naslednjih treh tekem igral doma. Do zmage v Turčiji pa je Stefanel prišel po izredno težkem prvem delu, v katerem je bil Fenerbahce boljši, predvsem pa je obrambi Milancanov povzročal velike težave American Henry Turner. Po prvem delu je Stefanel zaostajal za 6 točk, v nadaljevanju pa je zaigral veliko bolje, tursko consko obrambo pa so odprli Gentile, Fucks (8:10 v metu iz igre) in Blackman.

Ostali izid 3. kroga: Sporting Atene - Estudiantes Madrid 84:88. Vrstni red: Stefanel 6, Sporting, Fenerbahce in Estudiantes 2.

Skupina B

Panionios - Cagiva 68:61 (40:36)

PANIONIOS: Bosgasas 4, Kikilias 7, Jelic 5, Dinkins 17, Paspali 22, Karagoutis 13, Kamariotis, Dregliodis, Kalaitzis, Tsopis.

CAGIVA: Biganzoli 5, Morena 6, Vescovi 15, Petruska 16, Meneghin 10, Edwards 9, Malavasi, Panichi, Cazzaniga, Ravaglia.

Sodnika: Shtriks (Izr) in Dozaj (Hrv)

PM: Panionios 9:14, Cagiva 11:14; PON: Petruska (35), Jelic (37); 3T: Panionios 3:11, Cagiva 6:18; gledalcev 2.500.

Ostali par 3. kroga: Andorra - Efes Pilsen Istanbul. Vrstni red: Efes Pilsen in Panionios 4, Cagiva 2, Andorra 0.

Skupina C

Aris Solun - Teamsystem 83:60 (40:34)

ARIS: Liadelidis 22, Sioutis 13, Nisunof 11, Angelidis 7, Jovanovic 1, Ellis 21, Gouda 8, Pournaris, Crisantonopoulos.

TEAMSYSTEM: Djordjevic 9, Myers 17, Pilutti 5, Frosini 4, Gay 15, Ruggeri, Blasi 7,

Damiao 3, Grossi, Barbieri.

Sodnika: Schwarz (Nem) in Jelen (Avstrija).

PM: Aris 16:27, Teamsystem 9:20; PON: Frosini (40); 3.500 gledalcev.

SOLUN - Gostovanje v Solunu bodo skusali pri Teamsystemu cimprej pozabiti. Poraz je skoraj katastrofalen, Bolonjanci pa so bili izredno slabi v napadu, pa tudi obramba ni bila nič boljša. Poraz s 23 točkami razlike je dozorel od 23. minute dalje, ko je Teamsystem za Grki zaostajal le dve točki (40:42).

Ostali par 3. kroga: Alba Berlin - Arnway Zaragoza. Vrstni red: Teamsystem in Aris 4, Zaragoza 2, Alba 0.

Skupina D

Scavolini - Villeurbanne 83:86 (53:37)

SCAVOLINI: Rossi 3, Labella, Magnifico 15, Dell'Agnello 9, Conti 14, Pieri 8, Daniels 12, Riva 7, Costa 2, Thompson 13

ASVEL: Rudd 30, Lion, Nebot, Digbeu 9, Howard 28, Rippert 7, Galla 6, Smith 6, Evano e Pluvy

Sodnika: Bruna (Česka) in Pitsilkas (Grčija); PM: Scavolini 22:28; Asvel 25:33; 3T: Scavolini 5:22, Asvel 5:14; gledalcev 1.500.

PESARO - Scavolini je včeraj pokazal dva obraza. V prvem je zaigral zelo dobro in ga dobil za 16 točk, v nadaljevanju pa je povsem popustil in Asvelu dovolil, da ga v zadnjih treh minutah prehiti in premaga.

Ostali par 3. kroga: Manresa - Aek Atene. Vrstni red: Scavolini in Villeurbanne 4, Manresa in Aek Atene 0.

EUROCLUB

Obe italijanski peterki bosta tekmo 5. kroga osmine finala odigrali pred domaćimi gledalci. Benetton se bo pomeril z moskovskim Cska, Buckler pa s telavivskim Makabijem.

Včeraj so odigrali dve srečanja: Zdovčev Iraklis je doma premagal spansko Unicajo iz Malage z 71:69 (35:39), slovenski reprezentant Jure Zdovc pa je bil s 26 točkami tudi najboljši strellec grške ekipe in srečanja. Pri Unicaji je bil najbolj razpolozen Mike Ansley, ki je dosegel 21 točk. Uspešna je bil tudi Panathinaikos, ki je brez večjih težav premagal portugalsko Benfico s 67:51 (40:34). Pri Grkih sta bila najboljša strelca Stojan Vranković s 17 in Pecarski s 14 točkami.

Skupina A: Antibel - Olympiakos, Iraklis - Unicaja Malaga 71:69, Bayer Leverkusen - Ukler Istanbul, Benetton - Cska Moskva. Vrstni red: Olympiakos in Cska 6, Benetton, Unicaja, Ulker, Iraklis in Antibes 4, Bayer 2.

Skupina B: Buckler Bologna - Makabi Tel Aviv, Cibona Zagreb - Barcelona, Panathinaikos - Benfica 67:51, Pau Orthez - Real Madrid. Vrstni red: Panathinaikos 8, Makabi 6, Real, Buckler, Orthez, Cibona in Barcelona 4, Benfica 0.

KOŠARKA / EVROPSKI POKAL

Moskovski Dinamo v Ljubljani ugnal Smelt Olimpijo

Srečanje je bilo izenačeno, na koncu pa so se veselili gostje

Smelt Olimpija - Dinamo Moskva 75:79 (31:33)

LJUBLJANA - Dvorana Tivoli, 3000 gledalcev, sodnika Jancović (Slovaška) in Harsanyi (Madžarska).

SMELT OLIMPIJA: Jeklin 10 (2:2), Reed 11 (3:3), Hauptman 2, Tušek 5 (1:2), Milič 13 (3:6), Gorenc 21 (4:4), Teheran 10, Nestero- vič 2.

DINAMO MOSKVA: Ojdakov (0:2), Astafov 2, Sakulin 21 (2:3), Astanin 9 (2:6), Bazarević 10 (0:1), Gracov 9 (3:3), Novos 13 (3:5), Dajneko 15.

Slovenskemu državnemu prvaku Smelt Olimpiji v prvem domačem nastopu v finalni skupini evropskega pokala ni uspelo premagati predstavnika Rusije, Dinama iz Moskve. Gledalci so spremljali trd boj dveh izenačenih ekip, na koncu pa so bili priča slavlju gostov, ki so imeli tokrat v svojih vrstah več razpoloženih igralcev. Po začetnem otipavanju so gostje že v 5. minuti vodili 4:9. Domači igralci so bili v teh minutah proti postavljeni obrambi Dinama popolnoma nemočni, edina svetla točka so bili redki protinapadi, ki so tudi pripeljali do vodstva domaćih 14:11 v 8. minuti. Sledilo je katastrofalno obdobje sedmih minut, v katerih Ljubljancani niso dosegli niti točke in dovolili gostom, da jim v 14. minuti uidejo za 8 točk (15:23). Trener Janez Drvarič je z dvema minutama odmora prebudil svoje igralce, ki jim je v 18. minuti celo uspelo povesti (27:26), prvi polčas pa končati z minimalnim zaostankom.

V prvih minutah drugega dela se je mora domaćih igralcev nadaljevala, zoga ni hotela skozi obroč niti iz več zaporednih poskusov, na drugi strani pa je gostujočim igralcem uspevalo prav vse. Na njihovi strani je bila tudi sreča, saj je večina odbitih žog končala v njihovih rokah. Rusko moštvo si je na ta način do 29. minute priigralo visokih 12 točk prednosti (45:57). Ko je že kazalo, da je ljubljanska ladja dokončno potopljena, je Boris Gorenc v 31. minuti prvič na srečanju zadel za tri točke. V naslednjih minutah je iz- za crte dvakrat uspešno metal se Walter Jeklin, domaći so se približali na 60:63, ob bučni podpori navijacev pa so v 35. minuti izid izenačili. V zadnjih minutah smo bili priča pravi drami, v kateri domaćim ni uspelo postaviti pike na i, odlodilni kos pa je nekaj sekund pred koncem dosegel vsem dobro znani Vitalij Nosov. (Tone Tursic)

Izidi 3. kroga - skupina A:

Taugres Vitoria (Spa) - Zalgiris Kaunas (Lit) 91:93, Limoges Geant (Fra) - Partizan Beograd (ZRJ) 78:75, Bnei Hertzelia (Izr) - Sunair BCO Ostende (Bel) 88:76.

Vrstni red:

1. Zalgiris Kaunas 6, Limoges Genat 4, Sunair Ostende, Partizan Beograd, Taugres Vitoria in Bnei Hertzelia 2.

Izidi, skupina B:

WTK Nobles Wloclawek (Pol) - Zrinjevac Zagreb (Hrv) 84:81, BC Kalev Tallinn (Est) - PAOK Solun (Grč) 71:75, Smelt Olimpija Ljubljana - Dinamo Moskva (Rus) 75:79 (31:33)

Vrstni red:

1. PAOK Solun 6, N. Wloclawek in Dinamo Moskva 4, Zrinjevac Zagreb in Smelt Olimpija 2, Kalev Talin 0.

Obvestila

SK BRDINA obvešča, da bo v sredo, 13. t. m. IZREDNI OBCNI ZBOR v Domu Brdina na Opčinah s pricetkom ob 20. uri.

DRUŠTVO SLOVEN-CEV MILJSKE OBCINE organizira rekreacijsko telovadbo za odrasle vsako sredo in petek od 17.00 do 18.00 v mali telovadnici italijanske srednje sole - Ul. D'Annunzio 48 - Milje (informacije Vesna Tul tel. 271862).

SK BRDINA sporoča, da se nadaljuje telovadba v repenski telovadnici vsako sredo od 18. do 20. ure.

SKD HRAST- sportni odsek organizira rekreacijsko in predsmučarsko telovadbo. Za informacije klicite st. 0481/78130 in 0481/419957.

SK DEVIN obvešča, da bo tudi ob torkih telovadba od 18.30 do 19.30 v telovadnici v Sesljanu.

SMUČANJE / V DECEMBRU TRENINGI NA DEŽELNIH SMUČIŠČIH

Pri SK Brdina se mrzlično pripravljajo na bližajočo se tekmovalno sezono

Po poletnem delovanju, ki je zajemalo solo smučanja na avstrijskih ledenikih in redne suhe treninge, se Smučarski klub Brdina mrzlično pripravlja na bližajočo se zimsko tekmovalno sezono. Prav v ta namen so in seveda bodo odborniki in člani društva udeležili različne pobude.

Med že tradicionalne aktivnosti sodi prav gotovo sejem rabljene smučarske opreme, ki se je odvijal 17., 18. in 19. novembra, v domu Brdina na Opčinah. Cilj sejma je omogočiti članom in nečlanom ugoden nakup dobre in uporabne smučarske opreme, poleg tega pa je tak sejem tudi dober socialni moment, ko se obiskovalec поблиže seznani z delovanjem smučarskega kluba in dobi ob tem se veliko zani-

mivih informacij v zvezi s smučanjem. Letošnji sejem je obiskalo veliko stvilo ljudi, med katerimi so nekateri z zadoščenjem sklepali nakup, ne da bi segli pregloboko v zep.

Ravno v teh dneh se zaključujejo trije smučarski tečaji na plastični stezi v Nabrezini, ki so se odvijali dvakrat tedensko. Vodili so jih izkušeni učitelji trzasknega smučarskega društva Sci Club 70. Vsi tečajniki so bili izredno zadovoljni z doseženimi rezultati. Upati je, da bodo najmlajši se bolj vzbujali smučanje in okrepili vrste našega kluba.

Poleg tega se za najmlajše enkrat na teden odvijajo treningi v repentabrski telovadnici. Skupina otrok prihaja redno in z veseljem telovadi. Za prevoz poskrbi društvo

ali pa sami starši.

Ugodne vremenske in snežne razmere iz prejšnjih dni, ko je v visokogorskih središčih padlo veliko snega, nam napovedujejo, da bodo kmalu mogoči teningi v nizjih legah to se pravi na deželnih smučiščih, kjer se v tem mesecu pricenjajo intenzivni treningi za starejše in že izkušene tekmovalce. Vodil jih bo demonstrator B vrste Tomi Omejc, pri delu pa mu bo pomagal tehnični vodja Rado Suber. Vzporedno s temi treningi se bo nadaljevala tudi tekmovalna sola smučanja, ki je namenjena mlajšim tekmovalcem.

Med načrtovane pobude steje tudi zimovanje za atlete, ki se bo vrsilo med božičnimi in novoletnimi počitnicami. Kraja niso se določili, med raznimi po-

nudbami pa bodo izbrali tisto, ki jim nudi najboljše pogoje za treninge in cim manjšo finančno obremenitev.

Vadbe bodo seveda osredotocene na tekmo-

valno tehniko v slalomu, veleslalomu in superveleslalomu.

Nenazadnje bodo pri SK Brdina, kot prejšnja leta, ob priliki nedeljskih tekem, organizirali avto-

busne izlete. Udeležencem bodo na razpolago vadiitelji za morebitni smučarski tečaj; za vse udeležence pa bo to prilika za preživetje lepe nedelje med prijatelji. (N.S.)

GORICA / PANATHLON

Lepo priznanje za košarkarski odsek športnega združenja Dom

Pred dnevi je Panathlon Club International iz Gorice priredil vsakoletno slovesnost, na kateri so prejeli priznanja številni športniki, športni delavci in športna društva, ki so se v tem letu se posebej izkazali. Kot je že nekaj let v navadi, se je tudi tokrat svečana prireditve odvijala v sejni dvorani goriske Pokrajine, kar je celotnemu večeru dalo še dodaten pomen. V svojem uvodnem nagovoru je predsednik Panathlon Cluba, Gianmario Mittino poudaril vlogo in pomen telesne vzgoje in športa ter se pohvalno izrazil do društev in športnih delavcev, ki na prostovoljni ravni in pogostokrat povsem neopazno

opravljajo neprecenljivo delo pri vsestranski graditvi mladega človeka. Med letošnjimi nagradenci najdemo tudi slovensko društvo, saj je priznanje te ugledne organizacije prejelo športno združenje Dom, pravzaprav društven košarkarski odsek. V utemeljitvi nagrade, ki jo je prevzel društveni predsednik Samo Sanci, je uradni napovedovalec večera, pred polno dvorano objasnili, da gre za slovensko mestno društvo, ki se že polnih 25 let ubada s košarko. V nadaljevanju utemeljitve je se navedeno, da je Dom nemalo prispeval k splošnemu razvoju te športne panoge na Goriskem. (VIP)

JADRANJE / NAGRAJEVANJE

Za Čupo in Sireno res uspešna sezona

Razmah kajutnih jadrnic - Franko Sedmak in Livio Pertot blestela na Barcolani

Ob zaključku sezone se v jadrskih klubih ter pomorskih ustanovah vrstijo nagrajevanja pravkar minule, za Slovence uspešne jadrne sezone. Čupa in Sirena sta se tudi letos dobro odrezali v kategoriji kajutnih jadrnic, ki v zadnjih letih pridobiva vse večjo pozornost širše množice ter vse večje udeležbo ter konkurenčnost na posamičnih regatah. Seveda je za ta pozitiven jadrni signal veliko pripomogla tudi rekorda Barcolana, ki je tudi letos privabila v trzasko vode preko 1300 jadmnic.

V nedeljo je bilo v Trstu nagrajevanje letošnje Barcolane ob polnostevilni udeležbi množice ljudi bodisi pomorskega sveta kot tudi deželnih ustanov. V samem vrhu nagrajenih je bila letos ponovno postavljena tudi

Cupina zastava. Seslanski klub je skupno nabral kar osem priznanj, med katerimi je seveda izstopala zmaga sedme kategorije ter odlično 7. mesto na finalni kermesse Franka Sedmaka ter njegove posadke. Sledili pa so mu Aleks Bezin, Vinko Ferfolja,

Egidij Martelanc, Dario Bensi, Nadja Kanalac, Ballaben in Meucci. Za barkovljansko Sireno pa je priznanje izbral sam predsednik Livio Pertot, ki je s svojo posadko dosegel absolutno najboljši rezultat lestvice v parametru zamejskega jadrstva letošnje Barcolane.

Dan prej se je v prestižnem klubu JC Adriaco odvijalo se eno nagrajevanje in sicer pokala jadrni teden sestavljenega iz ciklusa starih regat in sicer Trst - Sv. Ivan Napučini pri Rovinju - Trst, trofeja Bernetti ter dve regati Trst - Punta Sdoba - Trst. Cupini posadki in sicer Andrej Kriznič z jadrnico Five to six ter in Nadja Kanalac z jadrnico Ali baba, sta prejeli vsaka po tri priznanja ter tako potrdili kvaliteto prisotnosti Cupe na letošnjih regatah. (Domenis)

PLAVANJE / V TRŽIČU

Najmlajši Borovi »začetniki« so se dobro odrezali

Od starejših pa je spet ugodno presenetil Danjel Pettiroso

V nedeljo popoldne so se Borovi plavalci v Trziču udeležili 2. preizkusne izločilne faze deželne prvenstva v kategorijah začetnikov A in B.

Od borovcev je spet zelo ugodno presenetil Danjel Pettiroso, ki se izboljšuje iz tekme v tekmo. Dobro se je odrezal tako na 200 m mešano (3:11, 2), kot na 200 m prsno (3:23, 2). Na 200 m mešano je dobro tekmoval tudi Walter Bullo (3:04, 2). Luka Peric je na zahtevni razdalji 400 m prosto pokazal nesluteno taktično zrelost in plaval v času svojega osebnega rekorda 5:59, 1. Oskar Perosa je izboljšal dva osebnega rekorda (3:23, 6 na 200 mešano) in 6:02, 9 na 400 prosto), slabše pa se je na

200 m mešano tokrat odrezal Matija Ciacchi.

Zelo dobro so se odrezali najmlajši Borovi plavalci. Martin Lissiaich je na 200 m mešano dosegel čas 3:37, 7, na 200 m prosto pa so trije borovci dosegli naslednje rezultate: Aljoša Kalc 3:50, 7; Ivan Langella 3:54, 3; Alan Mahne Kalin 4:11, 1. Ti rezultati kažejo, da se pri PK Bor uveljavlja nova generacija perspektivnih plavalcev.

V ženski konkurenci sta PK Bor zastopali dve tekmovalki. Alejandra Glavina je na 400 m prosto (6:10, 8) za eno minuto izboljšala svoj osebni rekord, Pamela Tedesco pa mora biti bolj pazljiva, saj je bila vnovič diskvalificirana, tokrat v tekmi na 200 prsno.

HOKEJ NA KOTALKAH / ZAČETEK C LIGE

Poletovi hokejisti računajo na napredovanje v B ligo

Moštvo povsem prenovljeno - Zdaj tudi mladinska ekipa

V soboto se bo začelo državno prvenstvo C lige v hokeju na kotalkah, ki se ga bo tudi letos udeležila openska ekipa Poleta, ki jo bo v tej sezoni sponzoriziral Elettroantoni.

Poletova skupina, v kateri nastopa skupno 7 ekip, je zelo konkurenčna in še zlasti močna je Unione Ginnastica Goriziana. Tudi poletovci so v tej sezoni sestavili tako ekipo, s katero si nadejajo napredovanje v visjo ligo. Opensko moštvo je v bistvu povsem prenovljeno. Sestavljajo ga izkušeni hokejisti, ki so igrali že v visjih ligah. In nov je tudi trener, to je Giorgio Tirello, ki je v prejšnji sezoni treniral Triestino v B ligi. Dvakrat mesečno pa Poletove igralce trenira kar zvezni trener italijanske reprezentan-

ce Francesco Marchesini.

Naj omenimo, da bodo poletovci prvih pet srečanj tega prvenstva igrali v gosteh, ker bo (domače) igrišče Ferroviaria na razpolago šele po novem letu. Prvo tekmo v Trstu bodo nasi hokejisti tako igrali 3. januarja prav proti Ferroviariu.

NASTOJAJOČE EKIPE: UG Goriziana, Ferroviario, Bassano, Montebello, Breganze, Thiene, Polet Elettroantoni.

POLETOVA POSTAVA:

VRATARJI: Andrea Rados (letnik 1973), Stefano Biasizzo (1960), Riccardo Pesanti (1970), Enzo Mari (1939). BRANILCI: Riccardo Fonzi (1968, kapetan), Marco Bognolo (1972), Dino Cervo (1969), Samo Kokorovec (1970), Mas-

simo Kalik (1973). NASTOJAJOČE EKIPE: Joel Calligaris (1973), Paolo Russo (1968), Mitja Kokorovec (1973), Mojmir Kokorovec (1969), Luca Rados (1976). TRENER: Giorgio Tirello. TRENER ZA FIZICNO PRIPRAVO: Alessio Romano. TRENER ZA VRATARJE IN TEHNIČNI VODJA: Giancarlo Cartago.

Poletovci bodo v 1. kolu igrali v soboto v Breganzah ob 18.30.

Kot pogoj, da društvo napreduje v visjo ligo, mora imeti vsaj eno ekipo v mladinskih kategorijah.

Zato so tudi pri Poletu sestavili mešano ekipo (puncke in fantki) letnika 1987/88, ki jo trenira Samo Kokorovec. Treninki so ob sredah od 16.00 do 17.00 na »Pikelcu«. Prvenstvo se bo začelo januarja.

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Trzaski planinci na izletu v Istri

V nedeljo, 3. decembra, je bil na vrsti zaključni izlet SPDT v letu 1995. Skupina 30 izletnikov je ob lepem vremenu obhodovala Movrasko valovo v bližini Istre, za kar je bilo potrebno skoraj štiri ure hoje.

Iz Gracisce, kjer so bila parirana osebna vozila, so udeleženci zakorakali približno kilometer po asfaltni cesti v smeri proti Smokvici ter se nato usmerili po označeni planinski poti, dosegli Veliko Grizo (417 m) in nadaljevali po grebenu do Gradca (410 m). Tu je bil postanek in okrepčilo ter seveda učitek ob razgledu po vsej okolici: proti severovzhodu od slavnika, Kojnika, Golica do hrvaske Zbevnice, proti jugozapadu pa na Savrinijo s svojimi rodovitnimi bregovi.

Pohod so izletniki nato nadaljevali na vzhod v smeri proti Mlinom, zaselku ob slovensko-hrvaški meji. Po sestopu z grebena po kratki zavarovani poti, so ob robu prekoracili Movrasko valovo in se zopet dvignili do višine 400 metrov, zapustili označeno planinsko pot, ki vodi do Lačne (451 m) nad Graciscem in se po makadamski cesti usmerili proti Movražu. Od tod pa sta dva požrtvovalna člana pripeljala voznike do parkiranih avtomobilov.

Tako se je zaključil izlet, ki je bil primeren za vsakega hodca, ki rad hodi v družbi, ki se rade volje razgleduje in občuduje naravo, ni pa bil primeren za udeleženca, ki nista bila prisotna na končnem preštevanju. (F.A.)

Predavanje o Burmi

Prevzeti od naravnih in arhitektonskih lepote ter načina življenja in verovanja v indokitski deželi Burmi, ki jih je z besedo in velikim stevilom dia posnetkov tako prepričljivo in nazorno prikazala prof. Sonja Gregori, so številni udeleženci letošnjega zadnjega predavanja SPDT, kljub pozni uri, hoteli se zadostiti svoji radovednosti in zanimanju. Predavateljico so kar obsuli z vprašanji in hoteli izvedeti potankosti in podrobnosti o njenih izkušnjah in spoznanjih v tej, za naše pojme, revni deželi, kjer pa živijo skromni in srečni ljudje, ki se zadovoljijo s tem kar imajo. Prof. Sonja Gregori je bila izredno izčrpna v odgovorih, zato so prisotni zadovoljni in duhovno obogateni zapuščali dorano z željo, da bi SPDT priredilo še več takih predavanj in posredovalo svojim članom podobne prikaze naravnih lepote in življenja v dalmnih deželah.

Članarina SPDT

Na podlagi sklepa, ki je bil soglasno sprejet na občnem zboru marca

letos, je SPDT povišalo članarino od dosednjih 20 tisoč na 30 tisoč lir letno. Povišek začne veljati s 1. januarjem 1996. Zvišala se je tudi vpisnina na 10 tisoč lir, mladinci do 18. leta pa plačajo polovično članarino, se pravi 15 tisoč lir. Vsi člani imajo tudi možnost, da se zavarujejo proti nezgodam doma in v hribih, zato lahko plačajo poleg članarine tudi zavarovalnino, ki znaša 35 tisoč lir.

SPDT priporoča svojim članom, da uredijo to obveznost do društva cimprej, da ne bo sredi poletja, ko se posamezniki podajajo v gore zaradi pozabljenosti prišlo do neljubih nesporazumov in zahtev po takojšnji ureditvi članarinskega stanja za koriščenje popustov v planinskih kočah.

Zaključni večer SPDT

SPDT pripravljala za četrtek, 14. decembra, v tem letu zadnji večer s prikazom videofilmov in diapozitivov z letošnjih izletov in raznih drugih prireditev, ki so jih posneli posamezni člani društva in odbora. Člani bodo tako obujali spomine na prehojene poti, vzpone na posamezne vrhove, udeležbe na raznih planinskih srečanjih in smučarskih tečajih, in se bodo sami videli na posnetkih.

Da bosta veselje in dobra volja na visku, bo po predavanju diapozitivov in videofilmov zaključna družabnost, na kateri si bomo izrekli voscila za praznike.

Na zaključnem večeru SPDT bo na voljo tudi nov program izletov in planinskih prireditev v letu 1996, ki je prav te dni v pripravi.

Družabnost bo v Gregorčičevi dvorani v ul. sv. Franciska, 20. z začetkom ob 20.30. (L.A.)

Zimovanje SPDT

Odziv na zimovanje, ki ga smučarski odsek SPDT prireja od 26. decembra 1995 do 1. januarja 1996 v Auronzu, je bil letos res zelo množičen. Vsa razpoložljiva mesta so bila oddana že takoj na začetku vpisovanja, tako da so morali organizatorji poskrbeti se za dodatno namestitve udeležencev. Teh je skupno sedemdeset in bodo nameščeni v hotelu Diana. Na voljo bodo imeli lepo urejena smučišča, drsalisce, stezo za smučarski tek, sicer pa bodo tudi organizatorji poskrbeli, da bodo vsi preživeli prijetne in razposajene zimske počitnice.

Društveni smučarski voditelji bodo udeležencem nudili tudi smučarske tečaje za vse starosti. Ob tem se sporočilo, da danes zapade rok za poravnavo zadnjega obroka plačila za zimovanje. Ta je možen na sedežu ZSSDI v ul. Sv. Franciska 20.

Smučarski tečaji SPDT

V programu smučarskega odseka SPDT so tudi v letošnji sezoni tradicionalni smučarski tečaji. Začeli se bodo 14. januarja 1996 in bodo trajali štiri tednje do 4. februarja. Kraj izletov bodo smučarji v Ravasclettu oz. na Zoncolanu. Udeleženci tečajev se bodo lahko posluževali avtobusnega prevoza, ki ga nudi SPDT ali pa se popeljali z osebnimi prevoznimi sredstvi. Vpišejo pa se lahko tudi izključno izletniki brez tečaja. Tečaje bodo vodili slovenski smučarski voditelji, trajali bodo po dve uri vsako nedeljo. Na razpolago bo tudi varstvo otrok, namenjeno predvsem staršem, ki obiskujejo tečaje. Vsi tečajniki bodo imeli zavarovanje FISU. Vpisovanja so na sedežu ZSSDI v ul. Sv. Franciska 20, informacije pa daje Valentina Fachin na tel. št. 571327. (R.D.)

Drevi planinski srečanje ob 50-letnici obnove SPD v Gorici

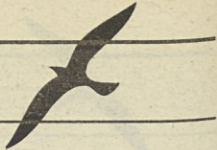
V mali dvorani Kulturnega doma v Gorici bo drevi srečanje ob 50-letnici obnove Slovenskega planinskega društva v Gorici. To bo srečanje v pravem pomenu besede, ob planinski in narodni pesmi, poslušanju recitacij in drobni zapisov iz dogajanja v obdobju 1945-1947. Ob zlatem jubileju bodo podelili tudi priznanja. Zal so bila vsa razpoložljiva mesta že oddana, vstop pa bo samo z vabilom. Srečanje se bo pričelo točno ob 20.30.

Prihodnji teden prijave za smučarski tečaj

Smučarski odsek SPDG sporoča, da bodo od srede, 12. t.m. sprejemali prijave za tradicionalni smučarski tečaj (za začetnike in nadaljevalni, za smučarje tek in deskanje). Dejavnost se bo predvsioma odvijala na Trbižu, oziroma Nevejskem sedlu štiri tednje v januarju, če bodo za to primerne snežne razmere. Prvi izlet načrtujejo prvo nedeljo v januarju. Na razpolago bo tudi letos avtobus. Prednost na avtobusu imajo udeleženci smučarskega tečaja. Poseganje tečaja narekuje vpis v SPD v kolikor tečajniki se niso člani društva.

Prosimo samo za malo sodelovanja

Od smučarskega sejma so minili že skoraj trije tedni, vendar je na sedežu društva v ulici Malta 2 obležalo še veliko neprodane opreme. Smučarski odsek naproša lastnike, naj neododano blago cimprej dvignejo. Po novem letu si društvo pridruže pravico, da po svoji uvidevnosti razpolaga z »zapusčenim« materialom.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: S sodelavci boste končno dosegli kompromis. Uspeh vam bo tako zelo godil, da boste začeli iskati možnosti za kompromise tudi tam, kjer ste se jih doslej izogibali kot vrag kriza.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Skušali boste karseda izkoristiti občutek svobode, saj se boste zavedali, da so občutki zelo varljivi. Prav imate, ampak vas je tokrat drugačen. Je lastovka, ki oznanja večno cvetočo pomlad.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Odločili se boste, da boste odslej vsaj za kancek bolj skrbeli za svoje zdravje. Prav dovolj, kajti tudi bolezen potrebuje samo se kapljico, da se razleze čez rob in vas potopi v vročinski pot.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Zdelo se vam bo, da se nekdo prikrilo norčuje iz vas, čeprav vas bodo vsi spoštovali, nekateri celo povzdigovali. Morda prav zato. Kogar pretirano hvalijo, ta se začne sprasevati o vzrokih.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Prepričani boste, da se je vaš partner ohladil, zato ga boste skušali razgreti. Spomnili se boste nedolžne avanturice in jo napihnili do skrajnosti, partner pa bo izhruhnil kot vulkan.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Pogumno boste odvrgli svoje vzvišene cilje. Ne boste jih pogrešali, kajti že kmalu jih boste nadomestili z drugimi, sicer prav tako vzvišenimi, vendar se boste tega zavedali.

TEHNICA 23. 9. - 22. 10.: Medtem ko boste tarnali nad izgubljeno priložnostjo, se vam bo pokazala druga, lepša in boljša. Ne zamudite je, kajti take priložnosti se v življenju pojavijo samo enkrat.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Vaša ponosna drža bo povsem upravičena, saj boste v poslovnih vodah nadvse uspešni. Ko se boste vmili domov, bo zavel drugačen veter; uspeh bodo merili izključno po vaši dohoti.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Na vsak način se boste zeleli prebiti v ospredje, tudi tam, kjer naj bi bili vsi enaki. Ne privirajte se torej, kajti ko se boste vračali, se boste prevečkrat spotaknili ob kup nedolžnih.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Ne vztrajajte med štirimi stenami, če se boste počutili slabo. Smuknite v plasc in veselo na zrak. Vajo ponavljajte tako dolgo, dokler ne boste začutili, da ste obnovljeni.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Če se vedno ne veste, kje se vas drži glava, jo nehaite iskati in najo preprosto pozabite. Brez skrbi; tudi brez glave bodo vaše misli dovolj budne, da vas bodo noge uspešno nosile k cilju.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Prejeli boste več, kot pričakujete, zato bo vaše veselje upravičeno. Ne bojte se, da se bo zgodilo nasprotno, če boste naslednjic pričakovali preveč. Morda tedaj dobite še več.

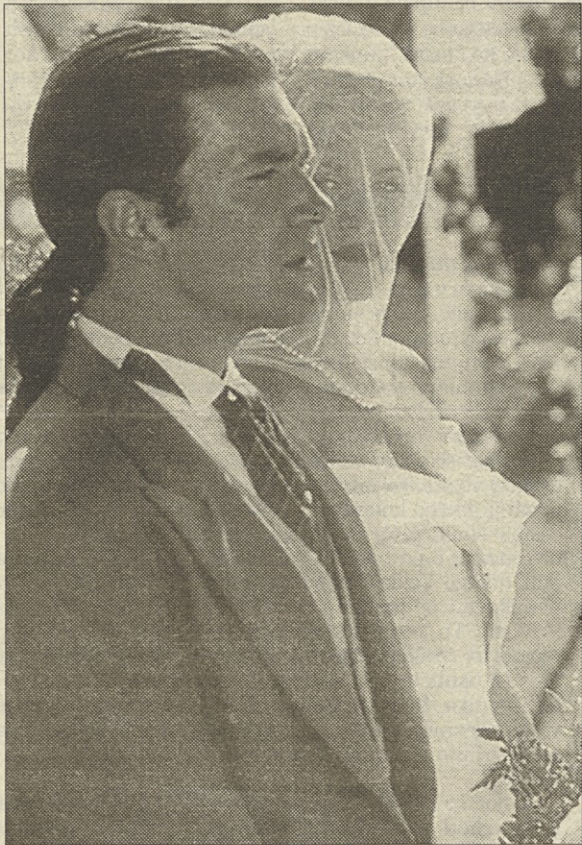
MELANIE IN ANTONIO

Generalka
za poroko

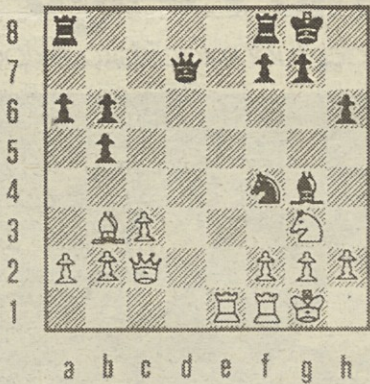
Zaenkrat sta jo le odigrala

Španski lomilec src Antonio Banderas in igralka Melanie Griffith sta v svojem najnovejšem filmu zaigrala prizor, ki se bo morda nekega dne uresničil. Fotografije, ki so nastale med snemanjem filma z naslovom Two Much, ko se je vnela njuna ljubezen, prikazujejo poroko lastnika galerije, ki ga igra Antonio, in Melanie v vlogi milijonarke na lovu za mozem. V filmu španskega režiserja Fernanda Truebe se galerist zaljubi v Melaniejino filmsko sestro, ki jo igra Daryl Hannah, in izkoristi položaj tako, da si izmisli brata dvojčka, ki

ga seveda igra sam. Toda medtem ko bodo zvonovi za Melanie in Antonia nekega dne resnično oznanjali njuno poroko, se filmska zgodba brzkone ne bo uresničila. Par je namreč tako zaljubljen, da bi bil vsak pomislek, da bi se Banderas lahko zaljubil v Melaniejino resnično sestro, resnično preveč. Je bila Melanie v trenutku, ko je nastal spodnji posnetek, res zaljubljena, ali pa je bil to le pogled profesionalne igralka, bo pokazal čas. Na drugi sliki pa je Melanie v družbi z Daryl Hannah, svojo filmsko sestro.

ŠAH

B. Lengyel - Mikhalevski / Budimpesta 1993
Po odigrani otvoritvi je beli malce nespretno postavil trdnjavo z daminega krila na e linijo in tako onemogočil razvoj druge trdnjave. To netočnost belega je spretno izkoristil crni, ki je na potezi in v igro vključil obe lahki figuri. Motiv mu je napad na belega kralja, ki se uspešno konca. Pa si oglejmo!

Resitev naloge
Pot do belega kralja vodi crnega najprej s potezo 1...Lf3! 2.Te3 / seveda ne 2.gf3 zaradi 2...Dh3 z matom ; tudi po 2.Sf5 Lg2: 3.Te7 Dc6 4.Tf7: Sh3 mat; možno je tudi 2.Le6 fe6 3.gf3 Dd5 s prednostjo crnega / V partiji je crni odigral enkratno potezo 2...Dh3!! in beli se je vdal, saj na 3.gh3 sledi 3...Sh3: mat!

Silvo Kovac

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	OCETOVSKA OBLAST	MESTO OB IZLIVU S. DVINE-V BELO MORJE	VSAKA OD PETIH KOSTI V STOPALU	BIVSA AM. SMUČARKA MCKINNEY	BABICA, STARA MAMA	GRSKA CRKA	VELIKAN V GRSKI MITOLOGIJI	PREZIH OVORANC	LADJA NA STIRI VESLA	REKA NA SKOTSKEM	AVTOR: SIMON BIZJAK	SVED. NORMANI, KI SO JIH ASIMILIRALI RUSI	SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA	MISICA NATEGOVALKA	UGASLI JAPONSKI VULKAN	PRIMOZ TRUBAR	NAPRAVA NAD STEDILNIKOM	PRVOTNI PREB. APE-NINSKEGA POLOTOKA	5. ALI 7. DAN V RIM. KOLEDARJU	SAHIST NIMCOVIC
NAUK O DUSNEM PASTIRSTVU											PLACILO ZA OGLED TEKME, PREDSTAVE...									
ROMAN MAKSIMA GORKEGA											NAPADALEC NA ZNANO OSEBO									
NEMSKI SMUČARSKI SKAKALEC (DIETER)						SNOV, MATERJA					SL. STOMATOLOG LUDVIK ZAJC					VELIKA RAZSTAVNA PLOŠČA				
GLEJ. KRITICARSKA SUKLJE					IZTOK JEREB	TRANSIL-VANIJA							ZORN ANDERS KOOR RAVNA PREUDARNO			HRVASKI PEVEC VITASOVIC				
FINSKO JEZERO, ENARE						CERKVENO-SLOV. CRKA IT. MESTO (JADRAN)				ZAPRT ZALIV CVETNI PRAH						BIVSI HRVASKI BOKSAR (DAMIR)	NAPAD, NASKOK, ATAKA	IZTOK BOZIC	TRETJE NAJVEČJE SL. MESTO	NENASICEN OGLJI-KOVODIK
ENA OD HARIT V GRSKI MIT.						SOHA, STATUA IVAN ARALICA					HRV. MESTO S. OD KUTINE DESNI PRITOK PADA									
VELETOK V ZAHODNI EVROPI				SISTEM BARVNE TELEVIZIJE	SREDSTVO ZA POSPEŠITEV IZLOČANJA SEČA									JUNAKINJA ROMANA APRIL	EL. VODNIK MILANO					
ZRAK (ZASTAR.)					REDKEJSE 2. IME RAJKO KORITNIK							RECICA NA SL. KRASU IN V SV. ITALIJU TOM JUG						LOUZE KRAKAR NIKOLA TESLA		
NEKDANJI IT. AVTOMOB. DIRKAC (ALBERTO)						BLAZENJE TREŠJAJEV														
TEKSTILNA DELAVKA						HRVASKA PEVKA SVERKO									SVICARSKO MESTO J. OD BASLA					

RESTITEV:
Vodorna:
PASTORAIKA,
VSTOPNINA,
ARTAMONOVI,
ATENTIVATOR,
THOMA,
TVAR,
RANT,
PANO,
RAPA,
EDELJ,
ZA,
ALEN,
INARI,
JOR,
ZATOK,
AGIJA,
KP,
GARESNICA,
REN,
DIURETİK,
KABEL,
HILP,
RAHELA,
TMAV,
LK,
ASCARI,
AMORTIZIRANJE,
TKALKA,
RADOJKA,
OLTEN.

RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.55	Film: Il caso Trafford (kom., VB '71, i. T. Bell)
11.25	Aktualno: Verdemattina
11.30	Dnevnik 1 iz Neaplja
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik, rubrika Business in gospodarstvo
14.05	Kviz: Pronto? Sala giochi (vodi Maria Teresa Ruta)
14.40	Variete: Prove e provini a scommettiamo che?
15.10	Pronto? Sala giochi (2.)
15.45	Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia Sera
18.50	Variete: Luna Park
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Film: L' ultimo viaggio dell' arca di Noè (dram., ZDA '80, i. E. Gould)
22.30	Dnevnik
22.35	Aktualno iz telefonskih klicev - Lasciate un messaggio dopo il BIP (vodi Donatella Raffai)
0.00	Dnevnik, zapiski, horoskop, pogovori, vreme
0.30	Dok.: Taglio basso

RAI 2

7.00	Otroški variete
8.45	Nad.: Paradise Beach
9.30	Potrebujem te
9.40	Rubrika o dnevnih zanimivosti Fuori dai denti
9.45	Sereno Variabile
11.30	TG2 33, 11.45 dnevnik
12.00	Variete: I Fatti Vostri
13.00	Dnevnik, rubrika o zdravju in vreme
14.10	Variete: I Fatti Vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00	Dnevnik - flash
16.05	Aktualne teme: L' Italia in diretta - Italia v živo
17.15	Dnevnik
18.00	Sereno variabile - Oddaja o izletih in potovanjih
18.15	Vreme, dnevnik in sport
18.45	Nan.: Hunter
19.40	Sport in predstavitev Tg2
19.50	Variete: Go-Cart
20.30	Dnevnik Tg2 ob 20.30
20.50	Film: Passione proibita (dram., ZDA '91, i. B. Hershey, J. Alexander)
22.45	Aktualna odd. o ženski problematiki
23.45	Dnevnik in vreme
0.25	Danes v Parlamentu
0.35	Ponoči, na trgu Italija
1.30	Film: Un giorno forse

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik, vreme
8.30	Drobc
8.55	Film: Amici per la pelle
10.25	SP v smučanju
11.43	Dok.: Znanstveni dnevnik, Pozor na kritika
12.00	Dnevnik
12.15	Rubrika: Telesogni
13.00	Kljub vsemu, moja Italija, Progr. o soli in delu
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.45	Aktualna odd.: Articolo 1
15.00	Nan.: I mostri
15.30	Sportno popoldne
17.00	Aktualne teme: Alle cinque della sera - Ob 17-ih
17.55	Dok.: Geo
18.25	Nan.: Blue jeans
19.00	Dnevnik, izdelne vesti
20.00	Variete: Producer klub
20.30	Aktualna odd.: Tempo Reale (vodi M. Santoro)
23.15	Dnevnik, izdelne vesti
23.30	Sport: IP v boksu
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura in vreme
1.00	Fuori orario
1.15	Film v originalu

RETE 4

7.00	TV film: La ciociara
7.30	Nad.: Piccolo amore, 8.00 Indomabili, 9.00 Cuore ferito, 10.00 Felicità, 10.15 Valeria in Masimiliano, 12.30 Zingara, vmes (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik Tg 4
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri
15.15	Nad.: La forza dell' amore, 16.15 Un volto, due donne
17.10	Aktualno: Perdonami
18.00	Aktualna odd. Giorno per giorno, vmes (19.30) dnevnik
20.00	TV film: La ciociara
20.30	Film: L' assassino di pietra (krim., ZDA '73, i. C. Bronson, M. Balsam)
22.30	Filmske novosti: Ciak
23.00	Film: Mutande pazze (kom., It. '92), vmes (23.30) dnevnik

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodisce (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Nan.: Robinsonovi
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroški variete
18.00	Dnevnik TG5 - Flash
18.05	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Glasba: Mina proti Battistiju (vodita Red Ronie, Alba Parietti)
22.45	Vecerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik TG 5
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroški variete, vmes risanke in nanizanke
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.25	Odpri studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Nan.: VR Troopers
13.30	Variete za najmlajše, vmes risanke
15.00	Variete: Generazione X
16.00	Nan.: Quelli della speciale, 17.45 Primi baci
18.30	Odpri studio, vreme, 18.45 Sport studio
19.00	Nan.: Baywatch
20.05	Nogomet: Sparta Praga-Milan (pokal UEFA)
22.00	Sport: Pokal UEFA
23.00	Aktualno: Fatti e misfatti
23.10	Nan.: X-Files - Huičeva koza (i. D. Duchovny)
1.10	Italija 1 sport
2.10	Aktualno: Ciak
2.40	Nan.: Guerra dei mondi, 4.00 MacGyver

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.05, 0.15
20.30	Dogodki in odmevi
	Film: La porta dell' inferno, 22.05 Gospodarstvo

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.50, 0.20
	Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Torna a casa Lassie! (kom., ZDA '43)
20.30	Film: American Gigolo
23.05	Film: Innamorarsi (dram., '84, I. M. Streep)

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Risanka: Pikijeve dogodivščine
20.30 Dnevnik
20.50 Pri nas doma: Koliko volgalov drži Slovenka? (ponovitev)

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2

OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

10.05	Otroški program: Carovnik Ujta, 4. del
10.25	Batman, 9. del ameriske nanizanke
10.50	Starodavni vojskaci, 3. del am. dok. oddaje
11.15	Po domače
13.00	Poročila
13.05	Videostrani
14.50	Plavček, pon. drame
16.25	Slovenski utrinki, oddaja madzarske TV
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroški program: Ziv zav
18.00	Detektiva, 3. del angleske nanizanke
18.30	Umetnost in civilizacija
18.45	Kolo sreče, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Moja najljubša teta, 1. del tv nadaljevanke
20.40	Dokumentarije: Mars sir-kovih metel, 4. del
21.10	Tednik
21.55	Nikar, oddaja o prometu
22.10	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.30	Zarise
22.50	Poslovna borza
23.00	Sova
23.00	Alfred Hitchcock vam predstavlja, 20. del serije
23.30	Nacelnik Scali, 8. del

SLOVENIJA 2

12.50	Videostrani
13.00	Euronews
14.05	Evrogol
15.05	Tedenski izbor: Detektiva, 2. del angleske nanizanke
15.35	Noro zaljubljena, 11. del ameriske nanizanke
16.05	Nacelnik Scali, 7. del ameriske nanizanke
16.55	Znanje za znanje
17.15	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
18.00	Regionalni program
18.55	Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.00	PEP v kosarki (Z); Jezica - Costa Naranja, prenos
20.30	Večerni gost: Ciril Zlobec
21.35	Oci kritike
22.40	Podobe neke mladosti, slovenski kratki film
23.05	Umetni raj, slovenski film

KANAL A

08.05	Novice
10.50	Unpat, ponovitev
12.05	A-Shop
14.00	Novice
16.35	Spot tedna, A-Shop
17.00	Dance Session, pon.
17.30	Luc svetlobe, 572. del
18.15	Generacija transforme-rjev, pon. 36. dela
18.45	A-shop
19.00	Pika na A
19.35	Mladinski program
20.00	Dežurna lekarna, 56. del spanske serije
20.30	Jutri bom jokala, ameriški film
22.35	Gost pike na A, pon.
22.55	Vreme
23.00	Novice
23.05	A-Shop, televizijska prodaja

Koper

16.00	Euronews
16.10	Piranski glasbeni večeri
17.30	Vesolje je...
18.00	Slovenski program, Primorski forum
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Vesolje je...
20.00	Slovenski magazin
20.30	Cetrkova sportna oddaja
21.00	Meridiani, aktualna tema
22.00	TV dnevnik
22.15	Euronews
22.30	Slovenski program, Karaoke - dobra volja je najbolja, zabavnoglasbena oddaja

ORF Avstrija 1

06.25	Otroški program
09.00	Umor, je napisala, pon.
09.45	Baywatch, pon.
10.30	Vesoljska ladja Enterprise, pon.
11.15	Dobrodelna prireditev za sportnike, pon.
13.00	Otroški program: Družina Nikolaus
13.40	Nekoc je bilo vesolje
14.05	Am dam des
14.30	Knjiga o džungli
15.30	Mini cas v sliki
15.40	Vesoljska ladja Enterprise: Nevarna igralska strast
16.30	Baywatch: Agenti s srcem
17.10	Kdo je seff?, Samantha ni vec otrok
17.35	Zlata dekleta: Opice v viharju, 2. del
18.05	Dr. Quinn: Govorica srca, 1. del
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Zveneca Avstrija
21.00	Kuharski mojstri
21.25	Naravnost v Chicago, 5. del: Prikrita preiskovalca
22.00	Zapeljivec v skripcih, ameriska komedija, 1988
23.45	Cas v sliki
23.50	SP v rokometu (Z): Svedska - Avstrija
00.30	Za Molly skozi pekel, ameriska komedija, 1988
	Rezija: Peter Bogdanovich
	Student Richard kot porotnik spet sreca mladostno ljubezen Molly, ki sedi na zatožni klopi...
02.05	Kdo je seff?, ponovitev
02.35	Schiejok, ponovitev
03.35	Dobrodošli v Avstriji

ORF Avstrija 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Schiejok, pon.
10.05	Crne oci, nemška melodrama, 1951
13.00	Cas v sliki
13.10	Poročila, pon.
13.55	Alpe-Donava-Jadran
14.25	Na lastno nevarnost: Staro sovraštvo
15.10	Umor, je napisala: Obrekljiv strip
16.00	Vsak dan s Schiejokom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Komisar Rex: Smrt otroka
21.10	Vera
22.00	Cas v sliki
22.30	Siling, gospodarska oddaja
23.00	Julijin otrok, dokumentarna oddaja
23.50	Po plovo zastavo - petdeset let OZN
00.40	Kultura
01.20	Pogledi od strani

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Cetrkov večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.30 Stari gramofon; 23.05 Nocturno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.45 Radio Most: studio Koper-Ljubljana-Maribor; 11.15 Izjava tedna; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Kulture drobne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Kdo ve; 17.00 Stergo ergo; 17.50 Sport; 18.00 Vroči stol; 19.30 Rizi Bizi Jazzy; 20.00 Jazz; 21.00 Proti etru; 22.20 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Igra; 13.05 Mehurčki; 13.35 Mladi mladim; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 O jeziku; 15.10 Na ljudsko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Operni umetniki; 17.00 Glasbena umetnost; 18.05 Zunanje-politični feljton; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zborovska glasba; 20.00 Čarobna piščal; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranji; 7.30 Pregled tiska, vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vlak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije; 9.40 Hit dneva; 9.45 Izmenično Od otroštva do mladosti in Zdravnikovi nasveti; 10.45 Zanimivosti; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.00 Hit N. Gorica; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.00 Tema; 17.15 Borza; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbena kronika; 19.30 Večerni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kultura odd.; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 16.00 Modri val;

18.45 Jazz; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 18.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.20 Borza; 15.15 RGL komentira in obvešča; 15.45 Avtomarket; 16.10 Spoznajmo se; 19.25 Vreme; 20.00 Poslovni radio; 2.00 Sat.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.20 Kdo bo koga; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Planinsko sportni kotiček; 15.30 Dogodki in odmevi; 18.20 Music machine; 19.30-24.00 Študentski pr. RK.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Stajerske miniature; 10.05 Delavnica znanec; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.10 Čas je za...; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Prleski berlujak; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki pred mikrofonom; 20.00 Kulturno-umetniški progr.

Radio Študent

11.00 Preklop; 12.00 Komu zvoni?; 14.00 Recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, Jocular); 17.00 Borzni parket; 19.00 TB: Europa String Choir; 20.00 Okrogla miza: Mediji & Nasilje; 22.00 Vaš omiljeni DJ Jure: Jani Kovacič!?

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Zdravje v rokah tretjepolčasnikov; 8.40 Glasba; 9.15 Odpri knjiga: Ajša Najša (r. M. Peterlin, 17.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Cecilijanka '95; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulture diagonale; 15.00 Soft music; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; VS Ars antiqua iz Varšave; 18.00 Dopisnice z najbližjega vzhoda; 18.40 Made in Italy; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.30 100 odstotno Posladkanje v glasu.

Radio Koroška

18.10 - 19.00 Rož - Podjuna-Zila (neposredni prenos iz Št. Jakoba).

JASNO

ZMerno

OBLAČNO

RAHEL

ZMEREN

MOČAN

RAHEL

ZMEREN

MOČAN

NEVIHTE

VETER

MEGLA

TOPLA FRONTA

HLADNA FRONTA

OKLUZIJA

SREDIŠČE CIKLONA

SREDIŠČE ANTI-CIKLONA

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.30 in zšlo ob 16.16. Dan bo dolg 8 ur in 46 minut. Luna bo vzšla ob 17.00 in zšla ob 07.27.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	6.12	5.12
	povprečna 6.00-7.00	24-urna max. urna
Ljubljana Figovec	76	71
Ljubljana Bežigrad	70	66
Celje	38	34
Maribor	74	-
Kum	28	25

Mejna imisijska vrednost: 350 mikrogramov/m³
Kritična imisijska vrednost: 700 mikrogramov/m³

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje bodo imeli manjše, vremensko pogojene težave, kot so utrujenost, povečan nemir, razdražljivost in potrnost. Tudi spanje bo moteno.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.22 najvišje 29 cm, ob 9.02 najnižje -4 cm, ob 13.06 najvišje 3 cm, ob 19.40 najnižje -26 cm.
Jutri: ob 3.27 najvišje 31 cm, ob 10.55 najnižje -13 cm, ob 15.32 najvišje -3 cm, ob 20.56 najnižje -19 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	0
1000 m	-2
1500 m	-1
2000 m	-2
2500 m	-4
2864 m	-6

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: NE 10 do 20 vozlov
popoldne: SE 8 do 14 vozlov

VOX POPULI

Slaba bo letina, revščine vir, če mokrota moti božični večer.
Lenoba se ni vzgojila pridnih otrok.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Japonska učiteljica povzročila stavko svojih petošolcev

TOKIO - Medtem ko njihovi starši sploh ne poznajo stavke, se 55 učencev petega razreda osnovne šole v Joetsuju (zahodna Japonska) že dvanaest dni upira učiteljici, ki jim je naprtila preveč domačih nalog. Da bi bila mera polna, je uporne učence podprl celo njihov ravnatelj, ki je poudaril, da je do stavke prišlo zaradi učiteljskega pretiravanja. Ravnatelj meni, da je treba spor rešiti s pogajanjem. Do upora je prišlo že 24. novembra, sola pa je skušala zaplet prikriti in ni obvestila ne staršev upornih otrok ne novinarjev. Japonski časopisi so se torej sele včeraj obsirno razpisali o tem uporu, ki je prava novost za pokorne in ubogljive Japonce. Izvedelo se je tudi, da je v teh dvanaestih

dneh ostalo učno osebje zaman skušalo prepričati uporne učence, naj se vrnejo v razred. Učenci bodo to storili, ko bodo učiteljico odslovili. Dnevnik Mainici je včeraj zapisal, da se Japonski obetajo hudi casi, če bodo nove generacije pokazale v svojih zahtevah podobno odločnost, kot so jo njihovi starši pokazali pri delu.

Eksplodiral od jeze

PEKING - Šest oseb je izgubilo življenje v neobičajnem samomorilskem atentatu v kitajskem Kantonu. Neki kitajski kmet s hunanskega podeželja se je napotil v Kanton, da bi svojo nekdanjo zarocenko, zaposleno v neki restavraciji, prepričal, naj se z njim poroči. Da bi bil bolj prepričljiv, je imel s seboj zavoj dinamita, s katerim je grozil dekletu, da bo vse pognal v zrak, če ne bo privolila v poroko. Grožnje niso zalegle, pac pa je sef restavracije poklical policijo. Ko je zavrneni zaljubljenec zagledal uniformirance, je dobesedno pobesnel in sprožil detonator. V eksploziji je poleg kmeta življenje izgubilo se pet oseb, trije policisti in dva gosta.

Našli ukradene dragulje yorške vojvodinje Sarah

LONDON - V Buckinghamski palači so si oddahnili, ker je newyorska policija našla zapestnico in ogrlico z dragulji, ki ju je kraljica Elizabeta ob poroki podarila svoji snahi Sarah Ferguson in sta vredni skoraj tristo tisoč funtov. Dragočnosti je ukradel neki devetnajstletni letalski uslužbenec, ki so ga že aretirali. Sarah je krajo opazila, sele ko se je iz New Yorka vrnila v London. Na britanskem dvoru srečni konec ze ocenjujejo kot pozitivno znamenje, saj je to za britansko kraljevsko družino prva pozitivna vest v zadnjih letih. Vsi upajo, da ne bo tudi zadnja.

Blago iz plastičnih steklenic

TOKIO - Tri japonske družbe so napovedale, da bodo marca prihodnje leto začele proizvajati blago iz odpadnih plastičnih steklenic. Napoved je sprožila izredno zanimanje v medijih in med naravovarstveniki, ker je to prvi korak h konkretnemu zmanjševanju plastičnih odpadkov, ki že dušijo razviti industrijski svet. Tovarna Yamaki iz Osake bo iz odpadnih steklenic proizvajala poliestrska vlakna, iz katerih bodo nato tkali blago za srajce. Podjetji Toyobo in Mitsubishi pa sta napovedala, da bosta prihodnje jesen iz odpadnih steklenic začeli proizvajati tudi hlače in delovne obleke. Vsi proizvodi iz odpadnih plastičnih steklenic bodo zelo odporni in jih ne bo treba likati.

Dragoceno božično darilo iz Kalifornije

SAN FRANCISCO - Kalifornijski draguljar Sidney Mobell je za letošnji božič izdelal prav posebno darilo. Gre za 28 zlatih ploščic za domino, vrednih 150 tisoč dolarjev.

Norveški dar

Drsalci Walta Disneya v newyorskem Rocketellerjevem središču pred 22-metrskim in 53 let starim božičnim drevesom, ki ga je podarila Norveška (Telefoto AP)